

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 17.12.2021.
C(2021) 9097 final

ANNEX

PIELIKUMS

dokumentam

KOMISIJAS PAZINĀJUMS

Par tās Komisijas regulas teksta projekta apstiprināšanu, ar kuru, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu, dažu kategoriju atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgu ar iekšējo tirgu un ar kuru atceļ Komisijas Regulu (ES) Nr. 702/2014

LV

LV

PIELIKUMS

PROJEKTS. KOMISIJAS REGULA (ES) .../..

(XXX),

ar kuru, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu, dažu kategoriju atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgu ar iekšējo tirgu un ar kuru atcel Komisijas Regulu (ES) Nr. 702/2014

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 4. punktu, ņemot vērā Padomes Regulu (ES) 2015/1588 (2015. gada 13. jūlijs) par to, kā piemērot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu attiecībā uz dažu kategoriju valsts horizontālo atbalstu¹, un jo īpaši tās 1. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu, publicējusi šīs regulas projektu saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1588² 6. pantu un 8. panta 2. punktu, apspriedusies ar Valsts atbalsta padomdevēju komiteju, tā kā:

- (1) Valsts finansējums, kas atbilst Līguma 107. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem, ir valsts atbalsts, un uz Līguma 108. panta 3. punkta pamata tas ir jāpaziņo Komisijai. Tomēr, ievērojot Līguma 109. pantu, Padome var noteikt atbalsta kategorijas, kas no minētās paziņošanas prasības ir atbrīvotas. Saskaņā ar Līguma 108. panta 4. punktu Komisija var pieņemt regulas attiecībā uz šīm atbalsta kategorijām. Regula (ES) 2015/1588 pilnvaro Komisiju saskaņā ar Līguma 109. pantu noteikt, ka konkrētas atbalsta kategorijas var tikt atbrīvotas no Līguma 108. panta 3. punktā paredzētās paziņošanas prasības. Pamatojoties uz minēto regulu, Komisija ir pieņēmusi Komisijas Regulu (ES) Nr. 702/2014³, ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu, un kura ir piemērojama līdz 2022. gada 31. decembrim.
- (2) Līguma 42. pants paredz, ka lauksaimniecības produktu ražošanai un tirdzniecībai konkurences noteikumus piemēro tikai tiktāl, cik to noteicis Eiropas Parlaments un Padome. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1308/2013⁴ 211. pants paredz, ka lauksaimniecības produktu ražošanai un tirdzniecībai domātam atbalstam valsts atbalsta noteikumus piemēro ar konkrētām atkāpēm. Regulas (ES) Nr. 1308/2013 211. panta 2. punkts paredz, ka valsts atbalsta noteikumus nepiemēro maksājumiem, ko dalībvalstis veikušas minētajā regulā paredzētiem pasākumiem,

¹ OV L 248, 24.9.2015., 1. lpp.

² OV [...], [...], [...]. lpp.

³ Komisijas Regula (ES) Nr. 702/2014, ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu (OV L 193, 1.7.2014., 1. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp.).

kurus daļēji vai pilnībā finansē Savienība, un minētās regulas 213.–218. pantā iekļautiem pasākumiem. Turklat, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) [SPR] 145. pantu, valsts atbalsta noteikumus nepiemēro ne maksājumiem, ko dalībvalstis veic saskaņā ar minēto regulu, ne valsts papildfinansējumam, kas ietilpst Līguma 42. panta darbības jomā. Lai šādus maksājumus, kuru mērķis ir nodrošināt valsts papildfinansējumu, kas ietilpst Līguma 42. panta darbības jomā, Komisija apstiprinātu kā daļu no attiecīgās dalībvalsts KLP stratēģiskā plāna, tiem jāatbilst Regulas (ES) [SPR] kritērijiem. Taču valsts atbalsta noteikumus piemēro gan daļai, ko līdzfinansē no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), gan valsts papildfinansējumam, kuru piešķir pasākumiem, kas Līguma 42. panta darbības jomā neietilpst.

- (3) Tā kā atbalsta ekonomiskā ietekme nemainās atkarībā no tā, vai to daļēji finansē Savienība vai pilnībā finansē dalībvalsts, būtu jānodrošina konsekvence un saskaņotība starp Komisijas rīcībpolitiku attiecībā uz valsts atbalsta kontroli un atbalstu, ko piešķir saskaņā ar Savienības kopējo lauksaimniecības un lauku attīstības politiku.
- (4) Tāpēc šīs regulas darbības joma attiecībā uz ELFLA līdzfinansētiem pasākumiem būtu jāsalāgo ar Regulas (ES) [SPR] darbības jomu.
- (5) Šai regulai būtu jāpalīdz panākt lielāku vienkāršošanu, un tai būtu jāuzlabo pārredzamība, rezultatīva izvērtēšana un kontrole attiecībā uz atbilstību valsts un Savienības līmenī pieņemtajiem valsts atbalsta noteikumiem, taču vienlaikus jāsaglabā Komisijas un dalībvalstu institucionālā kompetence.
- (6) Lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarei Komisija Līguma 107. un 108. pantu ir piemērojusi daudzos gadījumos, un tas darīts saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti 2014. gada Pamatnostādnēs par valsts atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos⁵ (turpmāk “2014. gada pamatnostādnes”). Tādējādi tā šajās jomās ir guvusi ievērojamu pieredzi ar atbalsta pasākumiem, uz kuriem joprojām attiecas dalībvalstu pienākums paziņot atbalstu Komisijai. Komisijas pieredze ir devusi iespēju labāk definēt nosacījumus, ar kuriem dažu kategoriju atbalstu var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, un paplašināt grupu atbrīvojumu darbības jomu, vienlaikus joprojām nodrošinot atbalsta pārredzamību un samērīgumu.
- (7) Šīs regulas piemērošanas vispārīgie nosacījumi būtu jānosaka, pamatojoties uz vienotu principu kopumu, kas nodrošina, ka atbalstam ir skaidra stimulējoša ietekme, tas ir lietderīgs un samērīgs, piešķirts pilnīgi pārredzamā veidā, ir pakļauts kontroles mehānismam un regulārai izvērtēšanai un nerada nelabvēlīgu ietekmi uz konkurences un tirdzniecības apstākļiem.
- (8) Atbalsts, kas atbilst visiem šajā regulā izklāstītajiem nosacījumiem – gan vispārīgajiem, gan konkrētām atbalsta kategorijām specifiskajiem –, būtu jāatbrīvo no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības. Lai nodrošinātu efektīvu pārraudzību un vienkāršotu pārvaldību, taču nevājinātu Komisijas veikto uzraudzību, no paziņošanas prasības atbrīvotā atbalsta (atbalsta shēmas un individuāla atbalsta) tekstā būtu jāiekļauj konkrēta atsauce uz šo regulu.

⁵ Eiropas Savienības 2014. gada pamatnostādnes par valsts atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos (OV C 204, 1.7.2014., 1. lpp.). Grozījumi izdarīti ar paziņojumiem, kas publicēti OV C 390, 24.11.2015., 4. lpp.; OV C 139, 20.4.2018., 3. lpp., OV C 403, 9.11.2018., 10. lpp., un ar kļūdu labojumu, kas publicēts OV C 265, 21.7.2016., 5. lpp.

- (9) Tādam valsts atbalstam Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē, uz kuru šī regula neattiecas, joprojām piemēro Līguma 108. panta 3. punktā noteikto paziņošanas prasību. Šī regula neskar dalībvalstu iespēju paziņot atbalstu, kura mērķi atbilst šīs regulas aptvertajiem mērķiem.
- (10) Nemet vērā to, ka lielām shēmām ir potenciāli lielāki ietekmi uz tirdzniecību un konkurenci, atbalsta shēmām, kuru valsts atbalsta vidējais gada budžets pārsniedz noteiktu robežvērtību, kas balstās uz absolūtu vērtību, būtu jāpiemēro valsts atbalsta izvērtējums. Izvērtējuma mērķim vajadzētu būt pārliecināties par to, vai shēmas saderību pamatojošie pieņēmumi un nosacījumi ir izpildīti, kā arī par atbalsta pasākuma rezultativitāti, nemit vērā tā vispārīgos un konkrētos mērķus, un izvērtējumam būtu jāsniedz ieskats par shēmas ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību. Valsts atbalsta izvērtēšana būtu jāveic, pamatojoties uz Komisijas apstiprinātu izvērtējuma plānu. Kaut arī šīs plāns parasti būtu jāsagatavo shēmas izstrādes laikā un jāapstiprina laikus, lai shēma varētu stāties spēkā, tas ne vienmēr var būt iespējams. Tāpēc, lai nekavētu shēmu stāšanos spēkā, šī regula šādām shēmām būs piemērojama ne ilgāk kā sešus mēnešus. Komisijai vajadzētu būt iespējai izvērtējuma plāna apstiprināšanas brīdī šo periodu pagarināt. Šajā nolūkā izvērtējuma plāns, kā arī visa informācija, kas vajadzīga, lai Komisija novērtētu izvērtējuma plānus un pieņemtu lēmumu, būtu Komisijai jāpaziņo 20 darbdienu laikā pēc shēmas stāšanās spēkā.
- (11) Šī regula nebūtu jāpiemēro atbalstam, ko piešķir ar nosacījumu, ka importētu produktu vietā tiek izmantoti vietējie produkti, un atbalstam ar eksportu saistītām darbībām. Protī, tā nebūtu jāpiemēro atbalstam, ar ko finansē izplatīšanas tīkla izveidi un darbību citā dalībvalstī vai trešā valstī. Atbalsts, kuru piešķir, lai segtu izmaksas par dalību tirdzniecības izstādēs, pētījumiem vai konsultāciju pakalpojumiem, kas vajadzīgi jauna vai esoša produkta laišanai jaunā tirgū citā dalībvalstī vai trešā valstī, nebūtu jāuzskata par atbalstu ar eksportu saistītām darbībām.
- (12) Komisijai būtu jānodrošina, ka atļautajam atbalstam nav tādas nelabvēlīgas ietekmes uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā vispārējām interesēm. Tāpēc atbalsts, ko piešķir labuma guvējam, uz kuru attiecas neizpildīts atgūšanas rīkojums, kas izdots saskaņā ar iepriekšēju Komisijas lēmumu, ar kuru atbalsts atzīts par nelikumīgu un nesaderīgu ar iekšējo tirgu, no šīs regulas darbības jomas būtu jāizslēdz. Tomēr attiecībā uz kompensācijas atbalstu, ko piešķir riska un krīzes situācijās, piemēram, atbalstu, ar ko atlīdzina dabas katastrofu vai augiem kaitīgo organismu nodarīto kaitējumu, un atbalstu, kas palīdz segt ar dzīvnieku slimību profilaksi, kontroli un izskaušanu saistītas izmaksas, ir svarīgi rīkoties ātri. Tāpēc šādās situācijās izslēgšana no atbalsta saņemšanas nebūtu jāpiemēro. Turklat, nemit vērā šādu shēmu raksturu, protī, to, ka individuālus labuma guvējus nevar identificēt, tas nebūtu jāattiecinā uz ierobežota apmēra atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), kas piedalās sabiedrības virzītas vietējās attīstības (SVVA) projektos vai Eiropas inovācijas partnerības (EIP) "Lauksaimniecības ražīgums un ilgtspēja" darbības grupu projektos.
- (13) Atbalsts, ko piešķir grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, no šīs regulas darbības jomas vispār būtu jāizslēdz, jo šāds atbalsts būtu jānovērtē saskaņā ar Pamatnostādnēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai⁶. Taču ir jānosaka daži izņēmumi no šā noteikuma. Pirmkārt, šī regula grūtībās nonākušiem uzņēmumiem būtu jāpiemēro subsidētu pakalpojumu gadījumos, kā arī gadījumos, kad atbalstu piešķir MVU, kas piedalās SVVA projektos vai EIP darbības grupu projektos vai gūst no tiem labumu, protī, tad, kad šādu shēmu individuālus labuma guvējus

⁶

OV C 249, 31.7.2014, 1. lpp.

praktiski nevar identificēt. Otrkārt, tā būtu šādiem uzņēmumiem jāpiemēro gadījumos, kad runa ir par sabiedrības veselības aizsardzību, t. i., gadījumos, kad atbalsts palīdz segt dzīvnieku slimību izskaušanas izmaksas un kad to piešķir par kritušo dzīvnieku iznīcināšanu un aizvākšanu. Treškārt, ņemot vērā Līguma 107. panta 2. punkta b) apakšpunktu, gadījumos, kad atbalstu izmaksā, lai atlīdzinātu dabas katastrofu nodarīto kaitējumu, šī regula jāpiemēro arī grūtībās nonākušiem uzņēmumiem. Tas pats būtu jāattiecina uz gadījumiem, kad iemesls, kāpēc uzņēmums ir nonācis grūtībās, ir kaitējums, ko nodarījuši notikumi, kuri nav attiecīgā uzņēmuma kontrole, proti, dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, dzīvnieku slimības vai augiem kaitīgie organismi, aizsargājamie dzīvnieki, meža ugunsgrēki, katastrofāli notikumi mežos un ar klimata pārmaiņām saistīti notikumi mežos.

- (14) Ja valsts atbalsts vai ar to saistītie nosacījumi – to vidū atbalsta finansēšanas metode, ja tā ir pasākuma neatņemama daļa, – ietver Savienības tiesību aktu nedalāmu pārkāpumu, atbalstu nevar uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu. Tāpēc šī regula nebūtu jāpiemēro atbalstam, kas ietver Savienības tiesību aktu nedalāmu pārkāpumu.
- (15) Valsts atbalsta noteikumu izpilde ir lielā mērā atkarīga no dalībvalstu sadarbības. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai, arī tāda individuālā atbalsta atbilstību, kas piešķirts saskaņā ar grupu atbrīvojumu saņemušām shēmām.
- (16) Pēc paziņojuma saņemšanas Komisijai būtu jānovērtē atbalsts, kura individuāli vai kumulatīvi piešķiramās summas ir lielas, jo tas rada lielu risku, ka tirdzniecības apstākļi tiks ietekmēti nelabvēlīgi. Tāpēc dažām šīs regulas darbības jomā ietilpst ošām investīciju atbalsta kategorijām piemērojamās robežvērtības, kas izteiktas ar maksimālo atbalsta summu, būtu jānosaka tādā līmenī, kas ņem vērā attiecīgā atbalsta kategoriju un tā iespējamo ietekmi uz tirdzniecības apstākļiem. Atbalstam, kas šādas robežvērtības pārsniedz, būtu jāturpina piemērot Līguma 108. panta 3. punktā noteikto paziņošanas prasību. Šajā regulā noteiktās robežvērtības nedrīkstētu apiet, mākslīgi sadalot atbalsta shēmas vai atbalsta projektus, piemēram, vairākās atbalsta shēmās vai projektos ar līdzīgām iezīmēm, mērķiem vai labuma guvējiem. Ja šajā regulā noteiktie saderības nosacījumi un maksimāla atbalsta intensitāte vai maksimālās atbalsta summas ir ievērotas, citas atbalsta kategorijas nebūtu jāuzskata par tādām, kas rada lielu risku, ka tirdzniecības apstākļi tiks ietekmēti nelabvēlīgi.
- (17) Pārredzamības, vienlīdzīgas attieksmes un rezultatīvas uzraudzības labad šī regula būtu jāpiemēro tikai tādam atbalstam, kuram ir iespējams *ex ante* precīzi aprēķināt dotācijas bruto ekvivalentu, neveicot riska novērtējumu (“pārredzams atbalsts”).
- (18) Kas attiecas uz dažiem specifiskiem atbalsta instrumentiem, piemēram, aizdevumiem, garantijām, nodokļu pasākumiem un jo īpaši atmaksājamiem avansiem, šajā regulā būtu jānosaka nosacījumi, ar kādiem minētos atbalsta instrumentus var uzskatīt par pārredzamiem. Atbalsts garantiju veidā būtu jāuzskata par pārredzamu, ja dotācijas bruto ekvivalenti ir aprēķināts, pamatojoties uz drošības zonas prēmijām, kuras noteiktas attiecīgā veida uzņēmumam. Tas būtu jāuzskata par pārredzamu arī tad, ja metodika, ar kādu aprēķina valsts garantijas atbalsta intensitāti, pirms pasākuma īstenošanas ir paziņota Komisijai, kas to apstiprinājusi saskaņā ar Paziņojumu par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu valsts atbalstam garantiju veidā⁷ (“Paziņojums par garantijām”). Šīs regulas piemērošanas vajadzībām atbalsts, kas izpaužas kā riska finansējuma pasākumi un kapitāla iepludināšana, par pārredzamu atbalstu nebūtu jāuzskata.

⁷

OV C 155, 20.6.2008.

- (19) Atbalsts, kas citādi ietilptu šīs regulas darbības jomā, bet ir nepārredzams, vienmēr būtu jāpaziņo Komisijai. Nepārredzama atbalsta paziņojumi Komisijai būtu jānovērtē, jo īpaši nemit vērā kritērijus, kas izklāstīti Eiropas Savienības 2023. gada pamatnostādnēs par valsts atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos (“2023. gada pamatnostādnes”) vai citos attiecīgajos regulējumos, pamatnostādnēs, paziņojumos un skaidrojumos.
- (20) Lai nodrošinātu, ka atbalsts ir nepieciešams un rada stimulu turpmāk izstrādāt darbības vai projektus, šī regula nebūtu jāpiemēro tādu darbību un projektu atbalstam, kuras labuma guvējs jebkurā gadījumā veiktu arī bez atbalsta. Nebūtu ar atpakaļejošu spēku jāpiešķir atbalsts darbībām vai projektiem, kurus labuma guvējs jau īstenojis. No Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības atbalsts saskaņā ar šo regulu būtu jāatbrīvo tikai tad, ja darbība vai darbs pie atbalstāmā projekta sākas pēc tam, kad labuma guvējs ir iesniedzis rakstisku atbalsta pieteikumu.
- (21) Attiecībā uz šajā regulā minēto *ad hoc* atbalstu, kuru piešķir labuma guvējam, kas ir liels uzņēmums, dalībvalstij papildus nosacījumiem par stimulējošu ietekmi, kuri piemērojami MVU, jāpārliecinās arī par to, vai labuma guvējs iekšējā dokumentā ir analizējis atbalstāmā projekta vai darbības dzīivotspēju ar atbalstu un bez tā. Dalībvalstij būtu jāpārbauda, vai ar minēto iekšējo dokumentu ir apliecināts, ka būtiski palielinās projekta vai darbības mērogs, būtiski palielinās kopsumma, ko labuma guvējs tērē atbalstāmajam projektam vai darbībai, vai ka būtiski pieaug attiecīgā projekta vai darbības pabeigšanas temps. Par stimulējošas ietekmes pierādījumu būtu jāuzskata arī tas, ka investīciju projekts vai darbība bez atbalsta attiecīgajā lauku apvidū vispār nebūtu īstenota.
- (22) Automātiskām atbalsta shēmām nodokļu atvieglojumu veidā arī turpmāk būtu jāpiemēro konkrēts nosacījums par stimulējošo ietekmi, nemit vērā to, ka no šādām atbalsta shēmām izrietošu atbalstu piešķir automātiski. Šis konkrētais nosacījums ir tāds, ka šīm atbalsta shēmām vajadzētu būt pieņemtām, pirms sākusies darbība vai darbs pie atbalstāmā projekta/darbības. Tomēr šis nosacījums nebūtu jāpiemēro pēctecīgu fiskālo shēmu gadījumā, ja uz darbību jau agrāk attiekušās iepriekšējas fiskālās shēmas nodokļu atvieglojumu veidā. Pēctecīgu atbalsta shēmu stimulējošās ietekmes novērtēšanā izšķiroša nozīme ir brīdim, kad nodokļu pasākums pirmoreiz noteikts sākotnējā shēmā.
- (23) Attiecībā uz *Natura 2000* lauksaimniecības teritorijām mērkis ir nodrošināt lauksaimniecības nozarē darbojošos MVU vidisko sniegumu un efektivitāti. Atbalstam par hektāru būtu jāatbilst Savienības tiesību aktiem un attiecīgo dalībvalstu tiesību aktiem par vides aizsardzību, agrovides un klimata mērķu, to vidū biodaudzveidības, sugu un dzīivotņu saglabāšanās stāvokļa, sasniegšanu, kā arī *Natura 2000* teritoriju estētiskās vērtības paaugstināšanu.
- (24) Attiecībā uz atbalstu zemes konsolidācijai, noieta veicināšanas pasākumiem, kas izpaužas kā publikācijas, kuru mērkis ir uzlabot plašākas sabiedrības informētību par lauksaimniecības produktiem, atbalstu, kura mērkis ir kompensēt zaudējumus, ko nodarījuši dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi un citi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, atbalstu, kura mērkis ir kompensēt dzīvnieku slimību un augiem kaitīgo organismu izskaušanas izmaksas un šo dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu nodarītos zaudējumus, atbalstu, kas palīdz segt kritušo dzīvnieku aizvākšanas un iznīcināšanas izmaksas, atbalstu pētniecībai un izstrādei, atbalstu, kura mērkis ir atlīdzināt dabas katastrofu nodarīto kaitejumu, un atbalstu lauku saimniecībā esoša kultūras un dabas mantojuma saglabāšanai paredzētām

investīcijām stimulējoša ietekme nebūtu jāprasa vai būtu jāuzskata par piemītošu, ja ir izpildīti īpašie nosacījumi, kas minētajām atbalsta kategorijām noteikti šajā regulā.

- (25) Lai nodrošinātu, ka atbalsts ir samērīgs un nepārsniedz vajadzīgo apjomu, maksimālais atbalsta apjoms, kad vien tas iespējams, būtu jāizsaka ar atbalsta intensitāti attiecībā pret attiecināmo izmaksu kopumu. Ja atbalsta maksimālo intensitāti nevar noteikt tāpēc, ka nav iespējams identificēt attiecināmās izmaksas, vai tādēļ, lai nelielām summām nodrošinātu vienkāršākus instrumentus, atbalsta samērīgums būtu jānodrošina, maksimālo atbalsta apjomu norādot nominālā izteiksmē. Atbalsta intensitāte un maksimālais atbalsta apjoms būtu jānosaka tādā apmērā, kas līdz minimumam samazina konkurences izkroplojumus atbalstāmajā nozarē, vienlaikus nodrošinot pienācīgu virzību uz mērķi atvieglot labuma guvēju saimnieciskās darbības attīstību lauksaimniecībā, lauku apvidos vai mežsaimniecībā. Lai nodrošinātu saskanību ar Savienības finansētām lauku attīstības intervencēm, šis maksimālais apjoms būtu jāsaskaņo ar Regulā (ES) [SPR] noteiktajiem maksimālajiem apjomiem, ciktāl tas atbilst valsts atbalsta principiem, kas izriet no Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta piemērošanas.
- (26) Atbalsta intensitātes aprēķinā būtu jāiekļauj vienīgi attiecināmās izmaksas. Ar šo regulu nedrīkstētu atbrīvot atbalstu, kas attiecīgo atbalsta intensitāti pārsniedz tāpēc, ka ir iekļautas neattiecināmas izmaksas. Attiecināmo izmaksu noteikšanā būtu jāizmanto skaidri, konkrēti un aktuāli dokumentārie pierādījumi. Aprēķināšana būtu jāveic, pamatojoties uz summām pirms nodokļu vai citu maksu atskaitīšanas. Atbalsts, kas izmaksājams vairākās daļās, būtu jādiskontē atbilstoši tā vērtībai atbalsta piešķiršanas dienā. Arī attiecināmās izmaksas būtu jādiskontē atbilstoši to vērtībai atbalsta piešķiršanas dienā. Procentu likmei, ko izmanto diskontēšanai un tāda atbalsta apjoma aprēķināšanai, kurš nav piešķirts dotācijas veidā, vajadzētu būt attiecīgi diskonta likmei vai atsauces likmei, ko piemēro dotācijas piešķiršanas dienā, kā tas noteikts Komisijas paziņojumā par atsauces likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu⁸. Ja atbalstu piešķir citā veidā, nevis kā dotāciju, atbalsta apjoms būtu jāizsaka ar dotācijas bruto ekvivalentu. Ja atbalstu piešķir nodokļu atvieglojumu veidā, atbalsta daļas būtu jādiskontē, pamatojoties uz diskonta likmēm, kas piemērojas katrā no dienām, kad stājas spēkā nodokļu atvieglojumi. Būtu jāveicina atbalsta izmantošana atmaksājamu avansu veidā, jo šādi riska dalīšanas instrumenti pastiprina atbalsta stimulējošo ietekmi. Tāpēc ir lietderīgi noteikt, ka gadījumos, kad atbalstu piešķir atmaksājamu avansu veidā, piemērojamo atbalsta intensitāti, kas noteikta šajā regulā, drīkst palielināt.
- (27) Ja tiek piešķirts nākotnē maksājamu nodokļu atvieglojums, piemērojamā diskonta likme un precīza atbalsta daļu summa var nebūt iepriekš zināma. Šādā gadījumā dalībvalstīm būtu iepriekš jānosaka atbalsta diskontētās vērtības maksimālais apjoms, kas atbilst piemērojamajai atbalsta intensitātei. Vēlāk, kad atbalsta daļas apjoms konkrētajā dienā kļūst zināms, diskontēšanu var veikt, pamatojoties uz tajā laikā piemērojamo diskonta likmi. Katras atbalsta daļas diskontētā vērtība būtu jāatskaita no vispārējā maksimālā apjoma (“maksimālais limits”).
- (28) Lai noteiktu, vai šajā regulā noteiktās atsevišķās paziņošanas robežvērtības un atbalsta maksimālā intensitāte ir ievērota, būtu jāņem vērā atbalstāmajai darbībai vai projektam paredzētā valsts atbalsta kopējā summa. Turklat šajā regulā būtu jāprecizē apstākļi, kādos ir iespējama dažādu kategoriju atbalsta kumulēšana. Atbalstu, kas no paziņošanas prasības atbrīvots ar šo regulu, var kumulēt ar citu saderīgu atbalstu, kas

⁸

OV C 14, 19.1.2008., 6. lpp.

atbrīvots saskaņā ar kādu citu regulu vai ko apstiprinājusi Komisija, ciktāl minētie pasākumi attiecas uz dažādām nosakāmām attiecināmajām izmaksām. Ja dažādi atbalsta avoti ir saistīti ar tām pašām nosakāmām attiecināmajām izmaksām, kas daļēji vai pilnībā pārklājas, kumulēšana būtu jāatlauj līdz lielākajai atbalsta intensitātei vai atbalsta summai, kura minētajam atbalstam piemērojama saskaņā ar šo regulu. Šajā regulā būtu jāparedz arī īpaši noteikumi par to, kā atbalsts, kura attiecināmās izmaksas ir nosakāmas, kumulējams ar atbalstu, kura attiecināmās izmaksas nav nosakāmas, un noteikumi par kumulēšanu ar *de minimis* atbalstu. Daudzos gadījumos *de minimis* atbalsts netiek piešķirts konkrētu nosakāmu attiecināmo izmaksu segšanai vai netiek attiecināts uz konkrētām nosakāmām attiecināmajām izmaksām. Šādos gadījumos būtu jāparedz iespēja *de minimis* atbalstu brīvi kumulēt ar valsts atbalstu, kuram piešķirts atbrīvojums saskaņā ar šo regulu. Savukārt, ja *de minimis* atbalstu piešķir par tām pašām nosakāmām attiecināmajām izmaksām kā valsts atbalstu, kuram piešķirts atbrīvojums saskaņā ar šo regulu, kumulēšana būtu pieļaujama vienīgi tādā apmērā, kas nepārsniedz šīs regulas III nodaļā noteikto atbalsta maksimālo intensitāti.

- (29) Savienības finansējums, kuru centralizēti pārvalda Savienības iestādes, aģentūras, kopuzņēmumi vai citas struktūras un kurš nav dalībvalstu tiešā vai netiešā kontrolē, nav uzskatāms par valsts atbalstu. Ja šāds Savienības finansējums tiek kombinēts ar valsts atbalstu, tad, lai noteiktu, vai paziņošanas robežvērtības un atbalsta maksimālā intensitāte vai atbalsta maksimālās summas ir ievērotas, būtu jāņem vērā vienīgi valsts atbalsts, ar noteikumu, ka publiskā finansējuma kopējais apjoms, kas piešķirts attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, nepārsniedz labvēlīgāko finansējuma likmi, kura noteikta piemērojamajos Savienības tiesību aktos.
- (30) Valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē ir principā aizliegts. Tomēr saskaņā ar Līguma 107. panta 2. un 3. punktu Komisija ar konkrētiem nosacījumiem attiecīgi atlauj vai var atlaut dalībvalstīm piešķirt valsts atbalstu. Tāpēc ir svarīgi, lai visas puses varētu pārbaudīt, vai atbalsts ir piešķirts saskaņā ar piemērojamajiem noteikumiem. Tātad valsts atbalsta pārredzamība ir būtiska pareizai Līguma noteikumu piemērošanai un nodrošina labāku atbilstību, lielāku pārskata bildību, salīdzinošu izskatīšanu un, visbeidzot, vairo publisko izdevumu lietderību. Lai nodrošinātu pārredzamību, būtu jānosaka prasība dalībvalstīm reģiona vai valsts līmenī izveidot visaptverošas valsts atbalsta tīmekļa vietnes, kurās norāda kopsavilkuma informāciju par katru atbalsta pasākumu, kam piešķirts atbrīvojums saskaņā ar šo regulu. Minētajam pienākumam vajadzētu būt priekšnosacījumam individuālā atbalsta saderībai ar iekšējo tirgu. Ievērojot informācijas publicēšanas standartpraksi, kas noteikta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2019/1024⁹, būtu jāizmanto standartformāts, kas dod iespēju informāciju meklēt, lejupielādēt un viegli publicēt internetā. Saites uz visu dalībvalstu valsts atbalsta tīmekļa vietnēm būtu jāpublicē Komisijas tīmekļa vietnē. Saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1588 3. panta 2. punktu kopsavilkuma informācija par katru atbalsta pasākumu, kam piešķirts atbrīvojums saskaņā ar šo regulu, būtu jāpublicē Komisijas tīmekļa vietnē.
- (31) Attiecībā uz informācijas publicēšanu par individuāliem atbalsta piešķīrumiem ir lietderīgi noteikt robežvērtības, kuru pārsniegšanas gadījumā minēto publicēšanu var uzskatīt par samērīgu, ķemot vērā atbalsta svarīgumu. Komisijas pieredze rāda, ka 2014.–2019. gada periodā, kad publicēšanas robežvērtība primārās lauksaimnieciskās ražošanas gadījumā bija noteikta 60 000 EUR apmērā, bija jāpublicē aptuveni 30 %

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1024 (2019. gada 20. jūnijis) par atvērtajiem datiem un publiskā sektora informācijas atkalizmantošanu (OV L 172, 26.6.2019., 56. lpp.).

piešķirto atbalstu. Tāpēc, tiecoties palielināt pārredzamības prasību iedarbīgumu un įemot vērā to, ka 2014.–2019. gada periodā primārajai ražošanai piešķirtā investīciju atbalsta vidējā summa tiek lēsta aptuveni 17 000 EUR apmērā, ir lietderīgi primārās lauksaimnieciskās ražošanas gadījumā piemērojamo publicēšanas robežvērtību samazināt līdz 10 000 EUR.

- (32) Lai nodrošinātu rezultatīvu uzraudzību, ir lietderīgi saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1588 3. panta 2. punktu ieviest standartizētu formātu, kādā dalībvalstīm būtu jāsniedz Komisijai informācijas kopsavilkums ikreiz, kad saskaņā ar šo regulu tiek īstenota kāda atbalsta shēma vai piešķirts individuāls atbalsts, kas nevienā atbalsta shēmā neietilpst. Turklāt ir lietderīgi saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004¹⁰ 5. pantu un Regulas (ES) 2015/1588 3. panta 4. punktu noteikt noteikumus par gada ziņojumiem, kuri dalībvalstīm jāiesniedz Komisijai par atbalstu, kas saskaņā ar šīs regulas nosacījumiem ir atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, un paredzēt īpašas prasības, kas piemērojamas dažām atbalsta kategorijām.
- (33) Ņemot vērā vajadzīgās tehnoloģijas plašo pieejamību, informācijas kopsavilkums un gada ziņojums būtu jāsagatavo datorizētā formātā un jānosūta Komisijai.
- (34) Ņemot vērā Padomes Regulas (ES) 2015/1589¹¹ 17. pantā noteikto noilguma termiņu attiecībā uz atbalsta atgūšanu, ir lietderīgi saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1588 3. panta 3. punktu noteikt noteikumus par uzskaiti, kāda dalībvalstīm būtu jākārto attiecībā uz atbalstu, kas ar šo regulu atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā paredzētās paziņošanas prasības.
- (35) Lai pastiprinātu šajā regulā noteikto saderības nosacījumu iedarbīgumu, Komisijai vajadzētu būt iespējai šo prasību neizpildes gadījumā atsaukt grupu atbrīvojuma piemērošanu turpmākiem atbalsta pasākumiem. Komisijai vajadzētu būt iespējai grupu atbrīvojuma atsaukumu attiecināt tikai uz konkrētiem atbalsta veidiem, konkrētiem labuma guvējiem vai konkrētu iestāžu pieņemtiem atbalsta pasākumiem, ja neatbilstība šai regulai skar tikai ierobežotu pasākumu grupu vai konkrētas iestādes. Šādai mērķorientētai atsaukšanai būtu jākļūst par samērīgu tiesiskās aizsardzības līdzekli, kas tieši saistīts ar konstatēto neatbilstību šai regulai. Ja atbalsts nav tīcīs paziņots un tas neatbilst visiem nosacījumiem, lai to atbrīvotu no paziņošanas prasības, tas ir nelikumīgs atbalsts, kuru Komisija pārbaudīs attiecīgajā procedūrā, kas attiecībā uz nepaziņotu atbalstu noteikta Regulā (ES) 2015/1589. Ja nav izpildītas II nodaļas prasības, grupu atbrīvojuma piemērošanas atsaukšana attiecībā uz turpmākiem atbalsta pasākumiem neietekmē grupu atbrīvojumu, kas piešķirts iepriekšējiem pasākumiem, kuri ir šai regulai atbilstīgi.
- (36) MVU ir izšķiroša nozīme darbvietu radīšanā, un kopumā tie darbojas kā sociālās stabilitātes faktors un ekonomikas virzītājspēks. Tomēr to attīstību var ierobežot tirgus nepilnības, kas MVU rada tipiskus apgrūtinājumus. MVU bieži ir grūti iegūt kapitālu vai aizdevumus, jo dažos finanšu tirgos netiek akceptēti riski un šie uzņēmumi var piedāvāt tikai ierobežotu nodrošinājumu. To ierobežotie līdzekļi var apgrūtināt arī piekļuvi informācijai, jo īpaši attiecībā uz jaunām tehnoloģijām un potenciāliem tirgiem. Lai veicinātu MVU saimnieciskās darbības attīstību, no Līguma 108. panta

¹⁰ Komisijas Regula (EK) Nr. 794/2004 (2004. gada 21. aprīlis), ar ko īsteno Padomes Regulu (ES) 2015/1589, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.).

¹¹ Padomes Regula (ES) 2015/1589 (2015. gada 13. jūlijis), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 248, 24.9.2015., 9. lpp.).

3. punktā noteiktās paziņošanas prasības ar šo regulu būtu jāatbrīvo dažu kategoriju atbalsts, ko piešķir par labu MVU.

- (37) Lai novērstu atšķirības, kas varētu radīt konkurences izkroplojumus, un lai atvieglotu dažādu uz MVU vērstu Savienības un valstu iniciatīvu saskaņošanu, kā arī administratīvās skaidrības un juridiskās noteiktības labad šajā regulā būtu jāizmanto MVU definīcija, kas noteikta, pamatojoties uz Komisijas Ieteikumā 2003/361/EK¹² iekļautajām definīcijām.
- (38) Lai nodrošinātu konsekvenči ar lauku attīstības politiku un panāktu noteikumu vienkāršošanu, pamatojoties uz pieredzi, kādu Komisijas jau guvusi 2014. gada pamatnostādņu piemērošanā, ir lietderīgi, neskarot spēkā esošu pamatnoteikumu piemērošanu, no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības atbrīvot dažādu kategoriju atbalstu, kas nāk par labu uzņēmumiem, kuri darbojas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē.
- (39) Turklat ir lietderīgi uzskatīt, ka lauksaimniecība un mežsaimniecība ir nozares, kas ir īpaši pakļautas nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem, dzīvnieku slimībām, augiem kaitīgajiem organismiem un aizsargājamo dzīvnieku nodarītam kaitējumam. Pieredze liecina, ka šādi notikumi šīs nozares skar īpaši smagi un lauksaimniekiem un mežsaimniekiem nodara vērā ņemamu kaitējumu. Tāpēc šādu kaitējumu atlīdzināšanai domātus atbalsta pasākumus uzskata par piemērotu rīku, kas palīdz uzņēmumiem atgūties no šādiem kaitējumiem un turpināt darījumdarbību un tādā veidā nodrošināt saimniecisko darbību attīstību minētajās nozarēs.
- (40) Lauksaimniecībā atbrīvojumi būtu jāpiemēro atbalstam MVU veiktām investīcijām lauksaimniecības produktu ražošanā, pārstrādē un tirdzniecībā, zemes konsolidācijai, lauku saimniecības ēku pārvietošanai, jaunuzņēmumiem, gados jauniem lauksaimniekiem un mazām lauku saimniecībām, ražotāju grupām, kvalitātes shēmām, zināšanu pārneses un informēšanas darbībām, konsultāciju pakalpojumiem, noieta veicināšanas pasākumiem, aizvietošanas pakalpojumiem lauku saimniecībā, kā arī ar nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem, dzīvnieku slimībām, augiem kaitīgajiem organismiem saistītā riska un krīzes pārvarēšanai un apdrošināšanas prēmiju maksāšanai. Arī atbrīvojumi attiecībā uz atbalstu investīcijām lauku saimniecībās esoša kultūras un dabas mantojuma saglabāšanai, atbalstu dabas katastrofu nodarītā kaitējuma atlīdzināšanai lauksaimniecības nozarē, kā arī atbalstu pētniecībai un izstrādei būtu jāpiemēro neatkarīgi no uzņēmuma lieluma.
- (41) Atbrīvojumi būtu jāpiemēro atbalstam mežsaimniecības darbībām un konkrētām nelauksaimnieciskām darbībām lauku apvidos, ko līdzfinansē kā lauku attīstības intervences ELFLA satvarā, kā arī atbalstu zināšanu pārneses un informēšanas darbībām, pētniecībai un izstrādei un zemes konsolidācijai.
- (42) Saistībā ar iespējamu konkurences izkroplojumu risku, kas izriet no selektīva investīciju atbalsta primārās lauksaimniecīkās ražošanas nozarē, investīciju atbalstam, kas atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, nebūtu jāaprobežojas tikai ar konkrētu lauksaimniecības produktu. Šim nosacījumam nebūtu jāliedz dalībvalstij konkrētus lauksaimniecības produktus izslēgt no attiecīgā atbalsta darbības jomas, ja nav iespējams atrast normālus noieta tirgus vai ja iekšējā tirgū ir ražošanas jaudas pārpakums. Turklat dažu veidu investīcijām sniegtajam atbalstam

¹² Komisijas Ieteikums 2003/361/EK par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

nevajadzētu *per se* dot tiesības uz atbrīvojumu no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības saskaņā ar šo regulu.

- (43) Lai nodrošinātu atbilstošu līdzsvaru starp konkurences izkroplojumu minimalizēšanu un energoefektivitātes un resursefektivitātes veicināšanu, gadījumos, kad lauku saimniecībās tiek veiktas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu saistītas investīcijas, atbalsts būtu jāpiešķir tikai investīcijām, kas saistītas ar biodegvielas vai enerģijas ražošanu no atjaunīgiem energoresursiem saimniecībā, un tikai tādā gadījumā, ja saražotais apjoms nepārsniedz gada vidējo degvielas vai enerģijas patēriņu attiecīgajā lauku saimniecībā. Šādos gadījumos atbalsts biodegvielu ražošanai būtu attiecināms tikai tad, ja to piešķir ilgtspējīgām biodegvielām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001¹³.
- (44) Lai stimulētu pāreju uz modernāku veidu biodegvielu ražošanu, kā paredzēts horizontālajos noteikumos par valsts atbalstu vides un enerģētikas jomā, gadījumos, kad tiek piešķirts atbalsts ar lauksaimniecības produktu pārstrādi saistītām investīcijām, no pārtikas kultūraugiem ražotām biodegvielām domāts atbalsts no šīs regulas darbības jomas būtu jāizslēdz.
- (45) Regula (ES) 2015/1588 dod Komisijai iespēju dažu kategoriju atbalstu, izmantojot regulas, atzīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, ja Komisija ir uzkrājusi pietiekamu pieredzi, lai noteiktu vispārīgus saderības kritērijus. Nemot vērā pieredzi, kas 2014.–2021. gada periodā gūta daudzu valsts atbalstu saderības novērtēšanā, ievērojot 2014. gada pamatnostādnes, Komisija tagad var izmantot savas pilnvaras atbrīvot no paziņošanas prasības valsts atbalstu MVU, kas nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu, ELFLA līdzfinansētu atbalstu pamatpakalpojumiem un ciematu atjaunošanai, aizsargājamo dzīvnieku nodarīta kaitējuma profilakses un atlīdzināšanas pasākumus, kā arī atbalstu, kura mērķis ir kompensēt ar *Natura 2000* teritorijām saistītus traucēklus.
- (46) Turklat attiecībā uz mežsaimniecības nozari Komisija, pamatojoties uz savu pieredzi 2014. gada pamatnostādņu īstenošanā un neskarot jebkādu spēkā esošu pamatnoteikumu piemērošanu, no paziņošanas prasības var atbrīvot pasākumus, ko finansē tikai no valsts līdzekļiem.
- (47) 2014.–2020. gada periodā, piemērojot 2014. gada pamatnostādnes, Komisija ir apstiprinājusi 52 atbalsta shēmas, kuru mērķis ir kompensēt aizsargājamo dzīvnieku nodarītu kaitējumu lauksaimniecības nozarē. Aizsargājamo dzīvnieku nodarīta kaitējuma gadījumā piešķirējiestādēm ir jārīkojas steidzami, lai ražošanas līdzekļus un saimniecisko darbību varētu atjaunot pēc iespējas drīzāk, tātad attiecīgie uzņēmumi varētu turpināt darbību, un lai tādā veidā nodrošinātu saimniecisko darbību attīstību. Komisijas pieredze rāda, ka šīs atbalsts parasti nerada būtiskus konkurences izkroplojumus iekšējā tirgū, nemot vērā tā kompensējošo raksturu un to, ka pastāv skaidri kritēriji, pēc kuriem nosaka saderību ar iekšējo tirgu. Tāpēc ir lietderīgi šo atbalstu atbrīvot no valsts atbalsta paziņošanas prasības.
- (48) Atbalstam, kura mērķis ir atlīdzināt aizsargājamo dzīvnieku nodarītu kaitējumu, vajadzētu būt pieejamam MVU, kas nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu. Nosacījumiem, ar kādiem piešķir atbrīvojumu aizsargājamo dzīvnieku nodarīta kaitējuma atlīdzināšanai domātam atbalstam, būtu jāatbilst praksei, kas jau iedibināta

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtās enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

attiecībā uz citu kompensējošu atbalstu, piemēram, atbalstu, kura mērķis ir, pamatojoties uz tirgus vērtību, kompensēt iznīcināto dzīvnieku vai augu zaudējumu, segt veterinārās vai darbaspēka izmaksas un kompensēt lauku saimniecību aprīkojumam, tehnikai un lauku saimniecību ēkām un krājumiem nodarīto materiālo kaitējumu.

- (49) 2014. gada pamatnostādņu satvarā Komisija Līguma 107. un 108. pantu ir piemērojusi atbalstam par lauksaimniecības nozares traucēkļiem, kas saistīti ar *Natura 2000*. 2014.–2020. gada periodā Komisija ir apstiprinājusi aptuveni 10 šādas atbalsta shēmas. Komisijas priedze rāda, ka šis atbalsts parasti nerada būtiskus konkurences izkroplojumus, bet tas var stimulēt saimnieciskās darbības, kuras ietekmē papildu traucēkli šādās teritorijās. Tāpēc ir lietderīgi noteikt, ka pilnvaras, kas tai piešķirtas ar Regulu (ES) 2015/1588, Komisijai būtu jāizmanto attiecībā uz atbalstu par lauksaimniecības nozares traucēkļiem, kas saistīti ar *Natura 2000*.
- (50) Atbrīvojums attiecībā uz atbalstu par lauksaimniecības nozares traucēkļiem, kas saistīti ar *Natura 2000*, būtu jāpiemēro tikai MVU, kuri nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu.
- (51) Uzņēmumiem, kas darbojas mežsaimniecības nozarē, Komisija Līguma 107. un 108. pantu ir piemērojusi vairākos lēmumos, jo īpaši 2014. gada pamatnostādņu satvarā. 2014.–2020. gada periodā Komisija saskaņā ar minētajām pamatnostādnēm ir apstiprinājusi vairāk nekā 200 atbalsta shēmas mežsaimniecības nozarē. Kā liecina Komisijas priedze, mežsaimniecības atbalsta pasākumi nav radījuši būtiskus konkurences izkroplojumus iekšējā tirgū, jo pastāv skaidri saderības kritēriji. Tāpēc, ņemot vērā minēto priedzi un vienkāršošanas un procesuālās ekonomijas apsvērumu dēļ vajadzētu būt iespējai minētos atbalsta pasākumus no paziņošanas prasības atbrīvot neatkarīgi no tā, vai tos līdzfinansē no ELFLA. Tāpēc ir lietderīgi noteikt, ka pilnvaras, kas tai piešķirtas ar Regulu (ES) 2015/1588, Komisijai būtu jāizmanto attiecībā uz atbalstu apmežošanai un kokaugiem klātas zemes izveidei, atbalstu agromežsaimniecības sistēmām, atbalstu meža ugunsgrēku, dabas katastrofu, dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu, slimību, augiem kaitīgo organismu un katastrofālu notikumu nodarīto meža postījumu profilaksei un meža atjaunošanai pēc šādiem postījumiem, atbalstu meža ekosistēmu izturētspējas un vidiskās vērtības uzlabošanai paredzētām investīcijām, atbalstu par platībatkarīgiem traucēkļiem, kas izriet no konkrētām obligātām prasībām, kuras noteiktas Padomes Direktīvas 92/43/EK¹⁴ 3. pantā un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/147/EK¹⁵ 3. pantā, atbalstu par meža vides un klimata pakalpojumiem un meža saglabāšanu, atbalstu investīcijām ar mežsaimniecības nozares attīstību, modernizāciju vai pielāgošanu saistītā infrastruktūrā, atbalstu investīcijām mežsaimniecības tehnoloģijās un mežsaimniecības produktu pārstrādē, mobilizēšanā un tirdzniecībā, atbalstu ģenētisko resursu saglabāšanai mežsaimniecībā un darbības uzsākšanas atbalstu mežsaimniecības nozares ražotāju grupām un organizācijām.
- (52) Lai stimulētu grupētas iniciatīvas mežsaimniecības nozarē, Komisija Līguma 107. un 108. pantu ir piemērojusi mežsaimniecības nozares ražotāju grupām un organizācijām domātam darbības uzsākšanas atbalstam. 2014.–2020. gada periodā Komisija šādu atbalstu ir apstiprinājusi piecos gadījumos. Lauksaimniecības nozarē šāds atbalsts no

¹⁴ Padomes Direktīva 92/43/EK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.).

paziņošanas jau bija atbrīvots ar Regulu (ES) Nr. 702/2014. Tāpēc ir lietderīgi no valsts atbalsta paziņošanas prasības atbrīvot mežsaimniecības nozares ražotāju grupām un organizācijām domātu darbības uzsākšanas atbalstu.

- (53) Ekonomikas dažādošana un jaunu saimniecisko darbību radīšana ir nozīmīgs lauku apvidu attīstības un konkurētspējas faktors, un tas jo īpaši attiecas uz MVU, kuri ir Savienības lauku ekonomikas mugurkauls. Regulā (ES) [SPR] ir paredzēti pasākumi, ar kuriem atbalsta nelaiksaimniecisku uzņēmumu izveidi lauku apvidos ar mērķi veicināt nodarbinātību, izveidot kvalitatīvas darbvietas lauku apvidos, saglabāt jau esošās darbvietas, mazināt nodarbinātības sezonālās svārstības, papildus lauksaimniecības un pārtikas produktu pārstrādei attīstīt nelaiksaimnieciskas nozares, vienlaikus sekmējot darījumdarbības integrāciju un vietējās starpnozaru saiknes.
- (54) Lai nodrošinātu saskanību ar Regulu (ES) [SPR] un vienkāršotu noteikumus par to, kā saņemams valsts atbalsta apstiprinājums par KLP stratēģisko plānu līdzfinansēto daļu un valsts papildfinansējuma daļu, paziņošanas prasība nebūtu jāpiemēro dažādu kategoriju atbalstam, kuru piešķir par labu MVU, kas darbojas lauku apvidos, un kurš ietver atbalstu jaunuzņēmumu darbības uzsākšanai, atbalstu lauksaimnieku jaunai dalībai kokvilnas un pārtikas produktu kvalitātes shēmās un atbalstu tādu pārtikas produktu nojeta veicināšanas pasākumiem, uz kuriem attiecas kvalitātes shēma. Šādiem atbalsta pasākumiem jābūt identiskiem ar pamatā esošajām lauku attīstības intervencēm, un atbrīvotais atbalsts jāpiešķir tikai saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts KLP stratēģisko plānu.
- (55) Komisija Līguma 107. un 108. pantu vairākos gadījumos ir piemērojusi atbalstam pamatpakalpojumiem un ciematu atjaunošanai lauku apvidos, jo īpaši 2014. gada pamatnostādņu satvarā. 2014.–2020. gada periodā Komisija ir apstiprinājusi 27 atbalsta shēmas, kas saistītas ar pamatpakalpojumiem un ciematu atjaunošanu lauku apvidos. Kā liecina Komisijas pieredze, mežsaimniecības atbalsta pasākumi nav radījuši būtiskus konkurences izkroplojumus iekšējā tirgū, jo pastāv skaidri saderības kritēriji, un atbalsts ir veicinājis ekonomikas dažādošanu un jaunu saimniecisko darbību radīšanu. Tāpēc ir lietderīgi pamatpakalpojumiem un ciematu atjaunošanai lauku apvidos domātu atbalstu atbrīvot no valsts atbalsta paziņošanas prasības.
- (56) Tomēr pamatpakalpojumiem un ciematu atjaunošanai lauku apvidos domāts atbalsts no paziņošanas prasības būtu jāatbrīvo tikai tad, ja tas ir daļa no KLP stratēģiskā plāna, kuru Komisija apstiprinājusi Regulas (ES) [SPR] satvarā.
- (57) Valsts atbalstam, kuru piešķir uzņēmumiem, kas piedalās EIP darbības grupu projektos, uz kuriem attiecas Regulas (ES) [SPR] 77. pants, vai sabiedrības virzītas vietējās attīstības (SVVA) projektos, kuri noteikti par *LEADER* projektiem atbilstoši Regulai (ES) [SPR] un kuriem piemēro Regulu (ES) 2021/1060, ir neliela ietekme uz konkurenci, jo īpaši nemot vērā pozitīvo lomu, kāda atbalstam piemīt zināšanu kopīgošanā, sevišķi vietējās un lauksaimniecības kopienās, kā arī atbalsta bieži vien kolektīvo raksturu un salīdzinoši mazo apmēru. Šie projekti ir integrēti, tie aptver daudz dalībnieku un daudzas nozares, un tas var radīt zināmas grūtības tos klasificēt atbilstoši valsts atbalsta tiesību aktiem. Nemot vērā atsevišķu EIP darbības grupu un SVVA projektu vietējo raksturu un to, ka šie projekti tiek atlasīti, pamatojoties uz daudzgadu vietējās attīstības stratēģiju, kuru nosaka un īsteno publiskā un privātā sektora partnerība, un to orientāciju uz interesēm tādās jomās kā sabiedrība, sociālā sfēra, vide un klimats, šai regulai būtu jānovērš konkrētas grūtības, ar kurām saskaras EIP darbības grupu un SVVA projekti, un tādējādi jāatvieglo to atbilstība valsts atbalsta noteikumiem.

- (58) Nēmot vērā nelielo ietekmi uz tirdzniecību un konkurenci, ko rada mazas atbalsta summas, kuras piešķirtas MVU, kas tieši vai netieši gūst labumu no EIP darbības grupu un SVVA projektiem, būtu jānosaka vienkārši noteikumi gadījumiem, kad atbalsta kopējā summa vienam projektam nepārsniedz noteiktu maksimālo apjomu.
- (59) Vairāku atbalsta kategoriju gadījumā, piemēram, ja atbalstu piešķir pētniecībai, zināšanu pārnesei un informēšanai, konsultāciju pakalpojumiem, aizvietošanas pakalpojumiem lauku saimniecībā, noieta veicināšanai un dzīvnieku slimību un augiem kaitīgu organismu profilaksei un izskaušanai, atbalstu galīgajiem labuma guvējiem piešķir netieši un natūrā – subsidētu pakalpojumu veidā. Šādos gadījumos no paziņošanas prasības atbrīvotais atbalsts būtu jāizmaksā minēto pakalpojumu sniedzējam vai darbības nodrošinātājam.
- (60) Saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1588 4. panta 1. punktu valsts atbalsta politika ir periodiski jāpārskata. Tāpēc šīs regulas piemērošanas periodam vajadzētu būt ierobežotam. Tādēļ ir lietderīgi noteikt pārejas noteikumus, to vidū noteikumus par pielāgošanās periodu, kas no paziņošanas prasības atbrīvotām atbalsta shēmām piemērojami pēc šīs regulas darbības perioda beigām. Šo noteikumu mērķis ir dot dalībvalstīm laiku pielāgoties iespējamam jaunam režīmam,

IR PIENĀMUSI ŠO REGULU.

SATURS

I NODAĻA. KOPĪGIE NOTEIKUMI	16
II NODAĻA. PROCEDŪRAS PRASĪBAS	32
III NODAĻA. ATBALSTA KATEGORIJAS	33
1. iedaļa	
Atbalsts MVU, kas nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu, lauksaimniecības produkta pārstrādi un lauksaimniecības produkta tirdzniecību	33
2. iedaļa	
Atbalsts investīcijām lauku saimniecībā esoša kultūras un dabas mantojuma saglabāšanā	56
3. iedaļa	
Atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt dabas katastrofu nodarīto kaitējumu lauksaimniecības nozarē	56
4. iedaļa	
Atbalsts pētniecībai un izstrādei lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē	58
5. iedaļa	
Mežsaimniecībai paredzēts atbalsts	59
6. iedaļa	
Lauku apvidu MVU paredzēts atbalsts	71
IV NODAĻA. PĀREJAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI	77

I NODAĻA

KOPĪGIE NOTEIKUMI

1. pants Darbības joma

1. Šo regulu piemēro šādām atbalsta kategorijām:
 - (a) atbalsts mikrouzņēmumiem, maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU):
 - i) kuri darbojas lauksaimniecības nozarē, proti, nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu, lauksaimniecības produkta pārstrādi un lauksaimniecības produkta tirdzniecību, izņemot 13., 14., 15., 17., 22. un 24.–29. pantu, ko piemēro tikai tiem MVU, kuri nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu,
 - ii) kuri lauku apvidos veic nelauksaimnieciskas darbības, kas neietilpst Līguma 42. panta darbības jomā, ciktāl šādu atbalstu piešķir saskaņā ar Regulu (ES) [SPR] un vai nu līdzfinansē no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), vai arī piešķir kā valsts papildfinansējumu šādiem līdzfinansētiem pasākumiem;
 - (b) atbalsts investīcijām lauku saimniecībā esoša kultūras un dabas mantojuma saglabāšanā;
 - (c) atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt dabas katastrofu nodarīto kaitējumu lauksaimniecības nozarē;
 - (d) atbalsts pētniecībai un izstrādei lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē;
 - (e) mežsaimniecībai paredzēts atbalsts.
2. Ja dalībvalstis to uzskata par lietderīgu, tās var nolemt 1. punkta a), d) un e) apakšpunktā minēto atbalstu piešķirt atbilstoši Regulai (ES) Nr. 651/2014¹⁶.
3. Šo regulu nepiemēro:
 - (a) atbalsta shēmām, kas minētas 13., 16., 33., 34., 35., 36., 41. un 42. pantā, kad pagājuši seši mēneši no to stāšanās spēkā, ja valsts atbalsta vidējais gada budžets pārsniedz 150 miljonus EUR.

Tomēr Komisija, novērtējusi attiecīgo izvērtējuma plānu, ko dalībvalsts Komisijai paziņojusi 20 darbdienu laikā pēc atbalsta shēmas stāšanās spēkā, var nolemt, ka šo regulu atbalsta shēmai turpina piemērot ilgāk nekā sešus mēnešus.

Kad dalībvalstis iesniedz iepriekšējā daļā minētos izvērtējuma plānus, tās iesniedz arī visu informāciju, kas Komisijai vajadzīga, lai novērtētu izvērtējuma plānus un pieņemtu lēmumu;
 - (b) visām a) apakšpunktā minēto shēmu izmaiņām, izņemot izmaiņas, kas neietekmē atbalsta shēmas saderību saskaņā ar šo regulu vai būtiski neietekmē apstiprinātā izvērtējuma plāna saturu;

¹⁶ Komisijas Regula (ES) Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp.).

- (c) atbalstam darbībām, kas saistītas ar eksportu uz trešām valstīm vai dalībvalstīm, proti, atbalstam, kas tieši saistīts ar eksportētajiem daudzumiem, izplatīšanas tīkla izveidi un darbību vai citām kārtējām izmaksām, kas saistītas ar eksporta darbību;
- (d) atbalstam, ko piešķir ar nosacījumu, ka importa preču vietā tiek izmantotas vietējās preces.

4. Šo regulu nepiemēro:

- (a) atbalsta shēmām, no kurām nav skaidri izslēgti individuāla atbalsta maksājumi par labu uzņēmumam, uz kuru attiecas neizpildīts atgūšanas rīkojums, kas izdots saskaņā ar iepriekšēju Komisijas lēmumu, ar kuru atbalsts, ko piešķīrusi tā pati dalībvalsts, ir atzīts par nelikumīgu un nesaderīgu ar iekšējo tirgu, izņemot:
 - i) atbalsta shēmas, kuru mērķis ir atlīdzināt dabas katastrofu nodarīto kaitējumu saskaņā ar 31. pantu,
 - ii) atbalsta shēmas to izmaksu segšanai, kas rodas MVU, kuri piedalās sabiedrības virzītas vietējās attīstības (SVVA) projektos vai Eiropas inovāciju partnerības (EIP) "Lauksaimniecības ražīgums un ilgtspēja" darbības grupu projektos, saskaņā ar 51. pantu;
- (b) *ad hoc* atbalstam, ko sniedz a) apakšpunktā minētam uzņēmumam.

5. Šo regulu nepiemēro atbalstam grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, izņemot atbalstu, ko piešķir:

- (a) saskaņā ar 20. pantu – lauksaimniecības nozarē īstenotām informēšanas darbībām;
- (b) saskaņā ar 23. panta 2. punkta b) apakšpunktu – noieta veicināšanas pasākumiem, kas izpaužas kā publikācijas ar mērķi uzlabot plašākas sabiedrības informētību par lauksaimniecības produktiem;
- (c) saskaņā ar 25. panta 8. un 9. punktu – lai kompensētu dzīvnieku slimību un augiem kaitīgo organismu profilakses, kontroles un izskaušanas izmaksas;
- (d) saskaņā ar 26. panta 1. punkta c), d) un e) apakšpunktu – lai kompensētu kritušo dzīvnieku aizvākšanas un iznīcināšanas izmaksas;
- (e) saskaņā ar 31. pantu – lai atlīdzinātu dabas katastrofu nodarīto kaitējumu;
- (f) saskaņā ar 51. pantu – MVU, kuri piedalās SVVA projektos vai EIP darbības grupu projektos vai gūst labumu no tiem;
- (g) turpmāk minētajos gadījumos ar noteikumu, ka uzņēmumu par grūtībās nonākušu uzņēmumu padarījuši zaudējumi vai kaitējums, ko nodarījis attiecīgais notikums:
 - i) saskaņā ar 24. pantu – lai atlīdzinātu dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu nodarītos zaudējumus,
 - ii) saskaņā ar 25. panta 10. punktu – lai atlīdzinātu dzīvnieku slimību un augiem kaitīgo organismu nodarīto kaitējumu,
 - iii) saskaņā ar 28. pantu – lai atlīdzinātu aizsargājamo dzīvnieku nodarīto kaitējumu,

- iv) saskaņā ar 35. panta 5. punkta d) apakšpunktu – lai veiktu atjaunošanu pēc postījumiem, ko mežam nodarījuši meža ugunsgrēki, dabas katastrofas, dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, citi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, augiem kaitīgie organismi, katastrofāli notikumi un ar klimata pārmaiņām saistīti notikumi.
6. Šo regulu nepiemēro atbalstam, kas savā būtībā, ar tam piesaistītajiem nosacījumiem vai finansēšanas metodi ietver Savienības tiesību nedalāmu pārkāpumu, jo īpaši:
- (a) atbalstam, kura piešķiršanai izvirzīts nosacījums, ka labuma guvējam jāizmanto valstī ražotas preces vai valstī sniegti pakalpojumi;
 - (b) atbalstam, kas ierobežo labuma guvēju iespēju pētniecības, izstrādes un inovācijas rezultātus izmantot citās dalībvalstīs.
7. Šo regulu nepiemēro atbalstam, ko piešķir par labu lauksaimniecības produktiem PTO Lauksaimniecības nolīguma 1. pielikuma nozīmē, jo tas ir minētajā nolīgumā definētā eksporta subsīdija. Tāpat to nepiemēro atbalstam, ko piešķir par labu šādiem produktiem un kas ir eksporta finansēšanas atbalsts, kuru sniedz valdība vai jebkura publiska struktūra PTO 2015. gada 19. decembra Ministru lēmuma par eksporta konkurenci¹⁷ darbības jomā, ja tas neatbilst minētā lēmuma 15. punkta relevantajām prasībām par maksimālo atmaksas termiņu un pašfinansējumu.

2. pants Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- (1) “aktīvs lauksaimnieks” ir lauksaimnieks Regulas (ES) [SPR] 4. panta 5. punkta nozīmē;
- (2) “ad hoc atbalsts” ir atbalsts, ko piešķir, neizmantojot atbalsta shēmu;
- (3) “dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi” ir tādi nelabvēlīgi laikapstākļi kā sals, vētras un krusa, ledus, spēcīgs vai ilgstošs lietus vai ilgstošs sausums, kas iznīcina vairāk nekā 30 % vidējās produkcijas, kura aprēķināta, pamatojoties uz vienu no šādiem faktoriem:
 - (a) iepriekšējo triju gadu periods;
 - (b) triju gadu vidējā produkcija, kas aprēķināta, pamatojoties uz iepriekšējo piecu gadu periodu un izslēdzot augstāko un zemāko rādītāju;
- (4) “konsultācijas” ir visas konsultācijas, kas sniegtas saskaņā ar vienu un to pašu līgumu;
- (5) “lauku saimniecība” ir vienība, kas sastāv no zemes, telpām un objektiem, kurus izmanto primārajai lauksaimnieciskai ražošanai;
- (6) “lauksaimniecības produkts” ir Līguma I pielikumā minēts produkts, izņemot zvejas un akvakultūras produktus, kas uzskaņoti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1379/2013¹⁸ I pielikumā;

¹⁷

WT/MIN(15)/45 — WT/L/980.

¹⁸

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1379/2013 par zvejas un akvakultūras produktu tirgu kopīgo organizāciju un ar ko groza Padomes Regulas (EK) Nr. 1184/2006 un (EK) Nr. 1224/2009 un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 104/2000 (OV L 354, 28.12.2013., 1. lpp.).

- (7) “lauksaimniecības nozare” ir visi uzņēmumi, kas nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu, lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību;
- (8) “agromežsaimniecības sistēmas” ir zemes izmantošanas sistēmas, kurās koki tiek audzēti zemē, ko vienlaikus izmanto lauksaimniecībā;
- (9) “atbalsts” ir ikviens pasākums, kas atbilst visiem Līguma 107. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem;
- (10) “atbalsts, ko piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā” ir atbalsts, ko saskaņā ar Regulu (ES) [SPR] piešķir kā ELFLA līdzfinansētu atbalstu vai valsts papildfinansējumu šādam līdzfinansētam atbalstam;
- (11) “atbalsta intensitāte” ir atbalsta bruto summa pirms nodokļu un citu maksu atskaitīšanas, izteikta procentos no attiecināmajām izmaksām;
- (12) “atbalsta shēma” ir ikviens dokuments, uz kura pamata bez turpmākiem īstenošanas pasākumiem var piešķirt individuālu atbalstu uzņēmumiem, kas vispārīgā un abstraktā veidā ir noteikti attiecīgajā dokumentā, un ikviens dokuments, uz kura pamata vienam vai vairākiem uzņēmumiem uz nenoteiktu laiku un nenoteiktā apmērā var piešķirt atbalstu, kas nav saistīts ar konkrētu projektu;
- (13) “godīga konkurence” ir apstākļi, kuros līgumslēdzēju pušu darījuma nosacījumi neatšķiras no tiem, kas būtu paredzēti, slēdzot darījumu starp neatkarīgiem uzņēmumiem, un nesatur slepenas vienošanās elementus. Par godīgas konkurences principam atbilstošiem uzskata darījumus, kas noslēgti atklātas, pārredzamas un beznosacījumu procedūras rezultātā;
- (14) “biodrošības pasākumi” ir tādu pārvaldības un fizisko pasākumu kopums, kuru nolūks ir samazināt risku, ka dzīvnieku slimības ievazāsies, izvērsīsies un izplatīsies:
 - (a) dzīvnieku populācijā vai
 - (b) objektā, zonā, nodalījumā, transportlīdzeklī vai jebkādā citā kompleksā, telpās vai vietā;
- (15) “ciltsgrāmata” ir grāmata, kas definēta Regulas (ES) 2016/1012¹⁹ 2. panta 12) punktā;
- (16) “KLP stratēģiskais plāns” ir KLP stratēģiskais plāns, kas paredzēts Regulas (ES) [SPR] 1. panta 1. punkta c) apakšpunktā;
- (17) “kapitalizētie darbi” ir darbi, kurus lauku saimniecībā veic pats lauksaimnieks vai viņa strādnieki un kuru rezultātā tiek radīts aktīvs;
- (18) “katastrofāls notikums” ir neparedzēts biotisks vai abiotisks notikums, kuru izraisījusi cilvēka darbība un kurš novēd pie būtiskiem meža struktūru iztraucējumiem, galu galā nodarot būtisku ekonomisku kaitējumu meža nozarei;
- (19) “atbalsta piešķiršanas diena” ir diena, kad labuma guvējam saskaņā ar piemērojamo valsts tiesisko regulējumu ir nodotas likumīgās tiesības saņemt atbalstu;
- (20) “ES-27” ir visas 27 Savienības dalībvalstis (izņemot Ziemeļīriju);

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1012 (2016. gada 8. jūnijjs) par zootehniskajiem un ģenealogiskajiem nosacījumiem dzīvnieku audzēšanai, tīršķirnes vaislas dzīvnieku, krustojuma vaislas cūku un to reproduktīvo produktu tirdzniecībai Savienībā un ievešanai tajā, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 652/2014, Padomes Direktīvas 89/608/EEK un 90/425/EEK un atceļ konkrētus aktus dzīvnieku audzēšanas jomā (“Dzīvnieku audzēšanas regula”) (OV L 171, 29.6.2016., 66. lpp.).

- (21) “izvērtējuma plāns” ir dokuments, kas satur vismaz šādus elementus: izvērtējamās atbalsta shēmas mērķi; izvērtējuma jautājumi; rezultātu rādītāji; izvērtējuma veikšanai paredzētā metode; datu vākšanas prasības; ierosinātais izvērtējuma grafiks, kas ietver galīgā izvērtējuma ziņojuma iesniegšanas datumu; izvērtējumu veicošās neatkarīgās struktūras apraksts vai tās atlasei izmantojamo kritēriju izklāsts un kārtība, kādā izvērtējumam tiks nodrošināta publicitāte;
- (22) “kritušie dzīvnieki” ir dzīvnieki, kas ir eitanazēti ar noteiktu diagnozi vai bez tās vai ir miruši (ieskaitot nedzīvi dzimušus un nedzimušus dzīvniekus) lauku saimniecībā, jebkurās telpās vai transportēšanas laikā, bet nav nokauti lietošanai pārtikā;
- (23) “ātraudzīgi koki” ir īscirtmeta mežs, kurā minimālais laiks līdz koku gāšanai nav mazāks par 8 gadiem un maksimālais laiks līdz koku gāšanai nepārsniedz 20 gadus;
- (24) “pēctecīga fiskālā shēma” ir nodokļu atvieglojumu shēma, kas ir iepriekš pastāvējušas nodokļu atvieglojumu shēmas grozīta versija un aizstāj iepriekšējo shēmu;
- (25) “pastāvīgās izmaksas, kas izriet no dalības kvalitātes shēmā” ir izmaksas, kas radušās, iesaistoties atbalstītā kvalitātes shēmā, un gada iemaksa par dalību minētajā shēmā, vajadzības gadījumā arī izdevumi par pārbaudēm, kas veicamas, lai verificētu atbilstību kvalitātes shēmas specifikācijām;
- (26) “no pārtikas kultūraugiem ražota biodegviela” ir biodegviela, kas ražota no cieti saturošiem kultūraugiem, cukura kultūraugiem vai eļļas kultūraugiem, kuri lauksaimniecības zemē audzēti kā galvenie kultūraugi, izņemot atliekas, atkritumus vai lignocelulozes materiālus, un starpposma kultūraugi, piemēram, starpkultūras un virsaugi, ar noteikumu, ka šādu starpposma kultūraugu izmantošana nerada pieprasījumu pēc papildu zemes platībām, kā teikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2018/2001²⁰;
- (27) “pārtikas produkti” ir pārtikas produkti, kas nav lauksaimniecības produkti un ir uzskaitīti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1151/2012²¹ I pielikumā;
- (28) “dotācijas bruto ekvivalents” ir atbalsta summa, kāda tā būtu bijusi, ja atbalsts labuma guvējam būtu piešķirts dotācijas veidā, pirms nodokļu vai citu maksu atskaitīšanas;
- (29) “individuāls atbalsts” ir:
- (a) *ad hoc* atbalsts,
 - (b) atbalsts, ko saskaņā ar atbalsta shēmu piešķir individuāliem labuma guvējiem;
- (30) “nemateriālie aktīvi” ir aktīvi, kam nav fiziska vai finansiāla iemiesojuma, piemēram, patenti, licences, zinātība vai cits intelektuālais īpašums;
- (31) “investīcijas, kuru mērķis ir atbilstība Savienības standartam” ir investīcijas, kas veiktas ar mērķi panākt atbilstību Savienības standartam pēc Savienības tiesību aktos noteiktā pārejas perioda beigām;
- (32) “lieli uzņēmumi” ir uzņēmumi, kas neatbilst I pielikumā noteiktajiem kritērijiem;

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas energijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1151/2012 (2012. gada 21. novembris) par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām (OV L 343, 14.12.2012., 1. lpp.).

- (33) “lauksaimniecības produktu tirdzniecība” ir turēšana vai izlikšana pārdošanai, piedāvāšana pārdošanai, piegāde vai jebkāda cita veida laišana tirgū, izņemot primārā ražotāja veiktu pirmo pārdošanu tālākpārdevējiem vai pārstrādātājiem un visas darbības, kurās produktu sagatavo šādai pirmajai pārdošanai; primārā ražotāja veiktu pārdošanu galapatētājiem par tirdzniecību uzskata tad, ja tā notiek šim nolūkam paredzētās atsevišķās telpās;
- (34) “kopfonds” ir shēma, ko dalībvalsts akreditējusi saskaņā ar saviem tiesību aktiem un kas paredz iesaistīto lauksaimnieku apdrošināšanos un kompensāciju izmaksāšanu, ja iesaistītie lauksaimnieki cieš ekonomiskus zaudējumus;
- (35) “*Natura 2000* teritorijas” ir īpašas lauksaimniecības vai meža teritorijas, kas definētas Direktīvas 92/43/EK 3. pantā un Direktīvas 2009/147/EK 3. pantā;
- (36) “dabas katastrofas” ir zemestrīces, lavīnas, zemes nogruvumi un plūdi, virpuļviesuļi, viesuļvētras, vulkāna izvirdumi un dabiskas izcelsmes dabas ugunsgrēki;
- (37) “neienesīga investīcija” ir investīcija, kas nerada saimniecības vērtības vai ienesīguma būtisku pieaugumu;
- (38) “pirms rūpnieciskās pārstrādes veiktas operācijas” ir visas darbības, ko veic līdz brīdim, kad koku ieved kokzāgētavā, kuras maksimālā jauda ir 5000 m³ gadā, turklāt kokzāgēšanai noteiktais apaļkoku ielaides absolūtais limits ir 10 000 m³;
- (39) “citi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi” ir nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, kas neatbilst 3. punktā dotajai definīcijai;
- (40) “tālākie reģioni” ir reģioni, kas minēti Līguma 349. panta pirmajā daļā;
- (41) “augiem kaitīgie organismi” ir Savienības karantīnas organismi, kas iekļauti sarakstā, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/2031²² 5. panta 1. punktu, kaitīgie organismi, kam piemēro pasākumus, kuri pieņemti, ievērojot minētās regulas 30. pantu, un aizsargājamās zonas karantīnas organismi, kas iekļauti sarakstā, ievērojot minētās regulas 32. panta 2. punktu;
- (42) “primārā lauksaimnieciskā ražošana” ir Līguma I pielikumā minēto zemkopības un lopkopības produktu ražošana, kurā neveic nekādas papildu darbības, kas izmaiņitu šādu produktu iedabu;
- (43) “lauksaimniecības produktu pārstrāde” ir ikviена darbība ar lauksaimniecības produktu, kuras rezultātā tiek iegūts produkts, kas arī ir lauksaimniecības produkts, izņemot lauku saimniecībā veiktas darbības, kas vajadzīgas, lai dzīvnieku vai augu produktu sagatavotu pirmajai pārdošanai
- (44) “lauksaimniecības produktu pārstrāde nelaauksaimniecības produktos” ir ikviena darbība ar lauksaimniecības produktu, kuras rezultātā tiek iegūts produkts, kas nav ietverts Līguma I pielikumā;
- (45) “ražotāju grupa vai organizācija” ir grupa vai organizācija, kas izveidota ar vienu no šādiem mērķiem:
- (a) pielāgot šādu ražotāju grupu vai organizāciju dalībnieku ražošanu un izlaidi tirgus prasībām;

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/2031 (2016. gada 26. oktobris) par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) Nr. 1143/2014 un atceļ Padomes Direktīvas 69/464/EEK, 74/647/EEK, 93/85/EEK, 98/57/EK, 2000/29/EK, 2006/91/EK un 2007/33/EK (OV L 317, 23.11.2016., 4.–104. lpp.).

- (b) kopīgi laist preces tirgū, ietverot to sagatavošanu pārdošanai, pārdošanas centralizēšanu un piegādi vairumpircējiem;
 - (c) izveidot kopīgus noteikumus par ražošanas informāciju, jo īpaši attiecībā uz ražas novākšanu un pieejamību;
 - (d) veikt citas darbības, ko var veikt ražotāju grupas vai organizācijas, piemēram, darījumdarbības un tirgvedības prasmju attīstīšana un inovācijas procesu organizēšana un veicināšana;
- (46) “aizsargājamais dzīvnieks” ir jebkurš dzīvnieks, kas ir aizsargājams saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem;
- (47) “reģionālā atbalsta kartes” ir Komisijas apstiprināts saraksts ar apgabaliem, kurus dalībvalsts izraudzījusies saskaņā ar Reģionālā valsts atbalsta pamatnostādnēs²³ izklāstītajiem nosacījumiem;
- (48) “atmaksājams avanss” ir projektam domāts aizdevums, kuru izmaksā vienā vai vairākās daļās un kura atlīdzināšanas nosacījumi ir atkarīgi no projekta iznākuma;
- (49) “pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizācija” ir tāds subjekts (piemēram, universitāte vai zinātniskais institūts, tehnoloģiju pārneses aģentūra, inovāciju starpniecības struktūra, uz pētniecību orientēti fiziskas vai virtuālas sadarbības subjekti) neatkarīgi no tā juridiskā statusa (organizēts saskaņā ar publiskajām vai privātajām tiesībām) vai finansēšanas veida, kura galvenais mērķis ir neatkarīgi veikt fundamentālos pētījumus, rūpnieciskos pētījumus vai eksperimentālo izstrādi vai plaši izplatīt šādu darbību rezultātus, izmantojot mācīšanu, publikācijas vai zināšanu pārnesi;
- (50) “Egejas jūras nelielās salas” ir nelielās salas, kas minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 229/2013²⁴ 1. panta 2. punktā;
- (51) “MVU” jeb “mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi” ir uzņēmumi, kas atbilst I pielikumā izklāstītajiem kritērijiem;
- (52) “projekta darbu vai darbības sākums” ir ar investīciju saistītu darbību vai būvdarbu faktiskais sākums vai pirmā juridiski saistošā apņemšanās pasūtīt aprīkojumu vai izmantot pakalpojumus, vai citas saistības, kas projektu vai darbību padara neatgriezenisku, – atkarībā no tā, kas sākas pirms; zemes pirkšanu un tādus sagatavošanas darbus kā atļauju iegūšana un priekšizpētes veikšana par darbu vai darbības sākumu neuzskata;
- (53) “subsidēti pakalpojumi” ir atbalsta veids, kur atbalstu galīgajam labuma guvējam piešķir netieši natūrā un izmaksā attiecīgā pakalpojuma sniedzējam vai attiecīgās darbības nodrošinātājam;
- (54) “materiālie aktīvi” ir tādi aktīvi kā zeme, ēkas un ražotnes, tehnika un aprīkojums;
- (55) “darījuma izmaksas” ir papildu izmaksas, kas saistītas ar saistību izpildi, bet nav tieši attiecināmas uz to īstenošanu vai nav iekļautas tieši kompensējamās izmaksās vai negūtajos ienākumos, un ko var aprēķināt uz standarta izmaksu bāzes;
- (56) “transmisīvās sūkļveida encefalopātijas (TSE) un govju sūkļveida encefalopātijas (GSE) testu izmaksas” ir visas izmaksas, ieskaitot vajadzīgo testu komplektu,

²³ Reģionālā valsts atbalsta pamatnostādnes (OV C 153, 29.4.2021., 1. lpp.).

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 229/2013 (2013. gada 13. marts), ar ko nosaka īpašus pasākumus lauksaimniecībā par labu Egejas jūras nelielajām salām un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1405/2006 (OV L 78, 20.3.2013., 41. lpp.).

paraugu ņemšanai un laboratoriskai testēšanai vajadzīgo paraugu ņemšanas, transportēšanas, testēšanas, uzglabāšanas un iznīcināšanas izmaksas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001²⁵ X pielikuma C nodaļu;

- (57) “audzēšanai īscirtmeta atvasājos piemēroti koki” ir dalībvalstu noteiktu sugu koki ar KN kodu 06 02 9041, kas veido daudzgadīgu kokaugu stādījumus, kuros saknes vai celmi pēc mežizstrādes paliek zemē un nākamajā sezonā dzen jaunas atvases un kuru maksimālais cirtes aprites laiks ir jānosaka dalībvalstīm;
- (58) “grūtībās nonācis uzņēmums” ir uzņēmums, attiecībā uz kuru pastāv vismaz viena no šādām situācijām:
- (a) attiecībā uz kapitālsabiedrību (izņemot MVU, kas ir pastāvējis mazāk nekā trīs gadus) – uzkrāto zaudējumu dēļ ir zudusi vairāk nekā puse no tās parakstītā kapitāla. Tā tas ir gadījumā, ja, uzkrātos zaudējumus atskaitot no rezervēm (un visām pārējām pozīcijām, kuras vispārpieņemts uzskatīt par daļu no sabiedrības pašu kapitāla), rodas negatīvs rezultāts, kas pārsniedz pusi no parakstītā akciju kapitāla. Šā punkta piemērošanas vajadzībām ar “kapitālsabiedrību” saprot jo īpaši tos sabiedrību veidus, kas minēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/34/ES²⁶ I pielikumā, un “kapitāls” attiecīgā gadījumā ietver akciju emisijas uzcenojumu;
 - (b) attiecībā uz sabiedrību, kurā vismaz dažiem dalībniekiem ir neierobežota atbildība par sabiedrības parādsaistībām (izņemot mazos un vidējos uzņēmumus, kas ir pastāvējuši mazāk nekā trīs gadus), – uzkrāto zaudējumu dēļ ir zudusi vairāk nekā puse no kapitāla, kas uzrādīts sabiedrības grāmatvedības uzskaitē. Šā punkta piemērošanas vajadzībām ar “sabiedrību, kurā vismaz dažiem dalībniekiem ir neierobežota atbildība par sabiedrības parādsaistībām” saprot jo īpaši tos sabiedrību veidus, kas minēti Direktīvas 2013/34/ES II pielikumā;
 - (c) uzņēmumam tiek piemēota kolektīva maksātnespējas procedūra vai tas atbilst savas valsts tiesību aktos noteiktiem kritērijiem, lai tam pēc kreditoru pieprasījuma piemērotu kolektīvu maksātnespējas procedūru;
 - (d) uzņēmums ir saņēmis glābšanas atbalstu un vēl nav atmaksājis aizdevumu vai atsaucis garantiju vai ir saņēmis pārstrukturēšanas atbalstu, un uz to joprojām attiecas pārstrukturēšanas plāns;
 - (e) attiecībā uz uzņēmumu, kas nav MVU, kurā pēdējos divus gadus:
 - i) uzņēmuma parādu un pašu kapitāla attiecība ir pārsniegusi 7,5 un
 - ii) uzņēmuma procentu seguma rādītājs, kas rēķināts pēc *EBITDA*, ir bijis mazāks par 1,0;
- (59) “Savienības standarts” ir obligāts standarts, kas noteikts Savienības tiesību aktos un nosaka līmeni, kurš jāsasniedz uzņēmumiem individuāli, jo īpaši attiecībā uz vidi,

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 999/2001 (2001. gada 22. maijs), ar ko paredz noteikumus dažu transmisīvo sūķļveida encefalopātiju profilaksei, kontrolei un apkarošanai (OV L 147, 31.5.2001., 1. lpp.).

²⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/34/ES (2013. gada 26. jūnijs) par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (OV L 182, 29.6.2013., 19. lpp.).

higiēnu un dzīvnieku labturību; tomēr standartus vai mērķrādītājus, kas noteikti Savienības līmenī un ir saistoši dalībvalstīm, bet ne uzņēumiem individuāli, par Savienības standartiem neuzskata;

- (60) “gados jauns lauksaimnieks” ir lauksaimnieks saskaņā ar Regulas (ES) [SPR] 4. panta 6. punktu.

3. pants

Atbrīvojuma piešķiršanas nosacījumi

Atbalsta shēmas, atbalsta shēmu satvarā piešķirts individuālais atbalsts un *ad hoc* atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 2. vai 3. punkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja minētais atbalsts atbilst visiem šīs regulas I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem, kā arī īpašajiem nosacījumiem, kas attiecīgajai atbalsta kategorijai noteikti šīs regulas III nodaļā.

4. pants

Paziņošanas robežvērtības

1. Šo regulu nepiemēro individuālam atbalstam, kura dotācijas bruto ekvivalents pārsniedz šādas robežvērtības:
 - (a) atbalsts ar primāro lauksaimniecisko ražošanu saistītām investīcijām lauku saimniecībās, minēts 13. pantā: 500 000 EUR vienam uzņēumam vienā investīciju projektā;
 - (b) atbalsts investīcijām, kas saistītas ar lauku saimniecības ēkas pārvietošanu, kurās rezultātā tiek modernizēti objekti vai palielināta ražošanas jauda, minēts 15. panta 4. punktā: 500 000 EUR vienam uzņēumam vienā investīciju projektā;
 - (c) atbalsts investīcijām, kas saistītas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un lauksaimniecības produktu tirdzniecību, minēts 16. pantā: 7,5 miljoni EUR vienam uzņēumam vienā investīciju projektā;
 - (d) atbalsts lauku saimniecībā esoša kultūras un dabas mantojuma saglabāšanai paredzētām investīcijām, minēts 30. pantā: 500 000 EUR vienam uzņēumam vienā investīciju projektā;
 - (e) atbalsts pētniecībai un izstrādei lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē, minēts 32. pantā: 7,5 miljoni EUR vienā projektā;
 - (f) atbalsts apmežošanai un kokaugiem klātas zemes izveidei, minēts 33. pantā: 7,5 miljoni EUR vienā izveides projektā;
 - (g) atbalsts agromežsaimniecības sistēmām, minēts 34. pantā: 7,5 miljoni EUR vienā agromežsaimniecības sistēmas izveides projektā;
 - (h) atbalsts meža ekosistēmu izturētspējas un vidiskās vērtības uzlabošanai paredzētām investīcijām, minēts 36. pantā: 7,5 miljoni EUR vienā investīciju projektā;
 - (i) atbalsts konsultāciju pakalpojumiem mežsaimniecības nozarē, minēts 40. pantā: 200 000 EUR vienam uzņēumam gadā;

- (j) atbalsts investīcijām ar mežsaimniecības nozares attīstību, modernizāciju vai pielāgošanu saistītā infrastruktūrā, minēts 41. pantā: 7,5 miljoni EUR vienā investīciju projektā;
 - (k) atbalsts investīcijām mežsaimniecības tehnoloģijās un mežsaimniecības produktu pārstrādē, mobilizēšanā un tirdzniecībā, minēts 42. pantā: 7,5 miljoni EUR vienā investīciju projektā;
 - (l) atbalsts investīcijām pamatpakalpojumos un ciematu atjaunošanā lauku apvidos, minēts 46. pantā: 10 miljoni EUR vienā investīciju projektā;
 - (m) atbalsts par izmaksām, kas rodas MVU, kuri piedalās SVVA projektos, kas noteikti par *LEADER* vietējo attīstību ELFLA satvarā, vai EIP darbības grupu projektos, minēts 50. pantā: 2 miljoni EUR vienam uzņēmumam vienā projektā;
 - (n) ierobežota atbalsta summa MVU, kas gūst labumu no dalības SVVA projektos vai EIP darbības grupu projektos, minēts 51. pantā: 200 000 EUR SVVA projektiem un 350 000 EUR EIP darbības grupu projektiem.
2. Robežvērtības, kas noteiktas 1. punktā, nedrīkst apiet, mākslīgi sadalot atbalsta shēmas vai atbalsta projektus.

5. pants Atbalsta pārredzamība

1. Šo regulu piemēro tikai pārredzamam atbalstam.
2. Atbalstu uzskata par pārredzamu, ja dotācijas bruto ekvivalentu ir iespējams *ex ante* precīzi aprēķināt, neveicot riska novērtējumu (“pārredzams atbalsts”).
3. Par pārredzamu atbalstu uzskata šādus atbalsta veidus:
 - (a) atbalsts dotāciju un procentu likmju subsīdiju veidā;
 - (b) atbalsts aizdevumu veidā, ja dotācijas bruto ekvivalents aprēķināts, pamatojoties uz dotācijas piešķiršanas laikā dominējošo atsauces likmi;
 - (c) atbalsts garantiju veidā kādā no šādām situācijām:
 - i) dotācijas bruto ekvivalenti ir aprēķināti, pamatojoties uz Komisijas paziņojumā noteiktām drošības zonas prēmijām,
 - ii) pirms atbalsta īstenošanas garantijas dotācijas bruto ekvivalenta aprēķināšanas metodika pēc tās paziņošanas Komisijai saskaņā ar jebkuru Komisijas pieņemu un attiecīgajā brīdī piemērojamu valsts atbalsta regulu ir apstiprināta, pamatojoties uz Paziņojumu par garantijām, un apstiprinātā metodika šīs regulas piemērošanas kontekstā attiecas tieši uz attiecīgo garantijas veidu un attiecīgo pamatā esošā darījuma veidu;
 - (d) atbalsts nodokļu atvieglojumu veidā, ja pasākums paredz maksimālo limitu, kas nodrošina, ka piemērojamā robežvērtība netiek pārsniegta;
 - (e) atbalsts atmaksājamu avansu veidā, ja atmaksājamā avansa nominālā kopsumma nepārsniedz robežvērtības, kas piemērojas saskaņā ar šo regulu, vai ja atmaksājamā avansa dotācijas bruto ekvivalenta aprēķināšanas metodika pēc tās paziņošanas Komisijai ir akceptēta pirms pasākuma īstenošanas;

- (f) atbalsts, kas izpaužas kā materiālo aktīvu pārdošana vai nomāšana zemāk par tirgus cenu, ja vērtību nosaka vai nu ar neatkarīga eksperta veiktu izvērtējumu pirms darījuma, vai arī atsaucoties uz publiski pieejamu, regulāri atjauninātu un vispārpieņemtu etalonvērtību.

4. Šajā regulā par pārredzamu atbalstu neuzskata šādus atbalsta veidus:

- (a) atbalsts kapitāla iepludināšanas veidā;
- (b) atbalsts riska finansējuma pasākumu veidā.

6. pants
Stimulējoša ietekme

1. Šo regulu piemēro tikai tādam atbalstam, kam ir stimulējoša ietekme.
2. Atbalstu uzskata par atbalstu ar stimulējošu ietekmi, ja labuma guvējs rakstisku atbalsta pieteikumu attiecīgajai dalībvalstij ir iesniedzis, pirms sācies darbs pie projekta vai darbība. Atbalsta pieteikums satur vismaz šādu informāciju:
 - (a) uzņēmuma nosaukums un lielums;
 - (b) projekta vai darbības apraksts, kurā iekļauts sākuma un beigu datums;
 - (c) projekta vai darbības norises vieta;
 - (d) attiecīmo izmaksu uzskaitījums;
 - (e) veids (dotācija, aizdevums, garantija, atmaksājams avanss vai cits) un projektam/darbībai vajadzīgā publiskā finansējuma summa.
3. Uzskata, ka lieliem uzņēmumiem piešķiramam *ad hoc* atbalstam ir stimulējoša ietekme, ja papildus tam, ka ir nodrošināta 2. punktā paredzētā nosacījuma izpilde, dalībvalsts pirms attiecīgā *ad hoc* atbalsta piešķiršanas ir pārliecinājusies, ka labuma guvēja sagatavotā dokumentācija pierāda, ka atbalsts radīs vienu vai vairākus šādus rezultātus:
 - (a) atbalsta ietekmē būtiski palielināsies projekta vai darbības tvērums;
 - (b) atbalsta ietekmē būtiski palielināsies kopsumma, ko labuma guvējs iztērējis projektam vai darbībai;
 - (c) būtiski palielināsies attiecīgā projekta vai darbības pabeigšanas ātrums;
 - (d) *ad hoc* investīciju atbalsta gadījumā projekts vai darbība attiecīgajā lauku apvidū vispār netiku īstenota vai bez atbalsta attiecīgajā lauku apvidū nebūtu labuma guvējam pietiekami ienesīga.
4. Atkāpjoties no 2. un 3. punkta, uzskata, ka pasākumiem nodokļu atvieglojumu veidā ir stimulējoša ietekme, ja ir izpildīti abi šādi nosacījumi:
 - (a) pasākumā tiesības uz atbalstu ir noteiktas saskaņā ar objektīviem kritērijiem, un dalībvalsts savu rīcības brīvību neīsteno nekādā citā veidā;
 - (b) pasākums ir pieņemts un stājies spēkā, pirms tiek sākts darbs pie atbalstāmā projekta vai darbība, izņemot pēctecīgu fiskālo shēmu gadījumā, ja uz darbību jau agrāk ir attiekušās iepriekšējas shēmas nodokļu atvieglojumu veidā.
5. Atkāpjoties no 2., 3. un 4. punkta, stimulējoša ietekme netiek prasīta vai tiek uzskatīta par piemītošu šādām atbalsta kategorijām:

- (a) zemes konsolidācijai paredzētas atbalsta shēmas, ja ir izpildīti 14. pantā vai 45. pantā izklāstītie nosacījumi un ja
 - i) atbalsta shēmā tiesības uz atbalstu ir noteiktas saskaņā ar objektīviem kritērijiem un dalībvalsts savu rīcības brīvību neīsteno nekādā citā veidā, un
 - ii) atbalsta shēma ir pieņemta un ir spēkā, pirms labuma guvējam ir radušās attiecināmās izmaksas saskaņā ar 14. pantu vai 45. pantu;
- (b) atbalsts lauksaimniecības nozarē īstenotām zināšanu apmaiņas un informēšanas darbībām, ja ir izpildīti 20. panta nosacījumi;
- (c) atbalsts noieta veicināšanas pasākumiem, kas izpaužas kā publikācijas ar mērķi uzlabot plašākas sabiedrības informētību par lauksaimniecības produktiem, ja ir izpildīti 23. panta 2. punkta b) apakšpunkta nosacījumi;
- (d) atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu nodarītos zaudējumus, ja ir izpildīti 24. panta nosacījumi;
- (e) atbalsts, kura mērķis ir kompensēt dzīvnieku slimību un augiem kaitīgo organismu profilakses, kontroles un izskaušanas izmaksas un minēto dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu nodarītos zaudējumus, ja ir izpildīti 25. panta nosacījumi;
- (f) atbalsts, kura mērķis ir segt kritušo dzīvnieku aizvākšanas un iznīcināšanas izmaksas, ja ir izpildīti 26. panta 1. punkta c), d), e), f) un g) apakšpunkta nosacījumi;
- (g) atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt aizsargājamo dzīvnieku nodarīto kaitējumu, ja ir izpildīti 28. panta nosacījumi;
- (h) atbalsts lauku saimniecībā esoša kultūras un dabas mantojuma saglabāšanai paredzētām investīcijām, ja ir izpildīti 30. panta nosacījumi;
- (i) atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt dabas katastrofu nodarīto kaitējumu, ja ir izpildīti 31. panta nosacījumi;
- (j) atbalsts pētniecībai un izstrādei lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē, ja ir izpildīti 32. panta nosacījumi;
- (k) saskaņā ar 35. panta 2. punkta d) apakšpunktu sniepts atbalsts mežu atjaunošanai pēc nodarītā kaitējuma, ja ir izpildīti 35. panta nosacījumi;
- (l) atbalsts mežsaimniecības nozarē īstenotām zināšanu apmaiņas un informēšanas darbībām, ja ir izpildīti 39. panta nosacījumi;
- (m) atbalsts lauksaimnieku dalībai kokvilnas un pārtikas produktu kvalitātes shēmās, ja ir izpildīti 49. panta nosacījumi;
- (n) atbalsts MVU, kas piedalās SVVA projektos vai EIP darbības grupu projektos vai gūst labumu no tiem, ja ir izpildīti relevantie 50. un 51. panta nosacījumi.

7. pants

Atbalsta intensitāte un attiecināmās izmaksas

1. Lai aprēķinātu atbalsta intensitāti un attiecināmās izmaksas, izmanto lielumus, no kuriem nav atskaitīti nodokļi vai citas maksas. Attiecināmās izmaksas pamato ar dokumentāriem pierādījumiem, kas ir skaidri, konkrēti un aktuāli. Attiecināmo

izmaksu summas var tikt aprēķinātas saskaņā ar vienkāršoto izmaksu iespēju, kas paredzēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1303/2013²⁷, ja darbību vismaz daļēji finansē ELFLA un ja attiecīgā izmaksu kategorija ir attiecināma saskaņā ar relevanto atbrīvojuma noteikumu.

2. Par samaksāto pievienotās vērtības nodokli (PVN) nevar saņemt atbalstu, izņemot gadījumus, kad tas nav atgūstams saskaņā ar valsts tiesību aktiem PVN jomā.
3. Ja atbalstu piešķir citā veidā, nevis kā dotāciju, atbalsta apjoms ir atbalsta dotācijas bruto ekvivalenti.
4. Atbalstu, kas izmaksājams nākotnē, ieskaitot atbalstu, kas izmaksājams vairākās dalās, diskontē atbilstoši tā vērtībai piešķiršanas brīdī. Attiecināmās izmaksas diskontē atbilstoši to vērtībai piešķiršanas dienā. Procentu likme, ko izmanto diskontēšanai, ir atbalsta piešķiršanas dienā piemērojamā diskonta likme.
5. Ja atbalstu piešķir nodokļu atvieglojumu veidā, atbalsta daļu diskontēšanu veic, pamatojoties uz diskonta likmēm, kas piemērojas attiecīgajās dienās, kad stājas spēkā nodokļu atvieglojumi.
6. Ja atbalstu piešķir atmaksājamu avansu veidā, kurus, ja nav pieņemtas metodikas to dotācijas bruto ekvivalenta aprēķināšanai, izsaka ar attiecināmo izmaksu procentuālo daļu, un ja pasākums paredz, ka projekta sekmīga iznākuma gadījumā, ko nosaka, pamatojoties uz saprātīgu un piesardzīgu hipotēzi, avansi tiks atmaksāti ar procentu likmi, kas ir vismaz vienāda ar atbalsta piešķiršanas dienā piemērojamo diskonta likmi, III nodaļā noteikto atbalsta maksimālo intensitāti drīkst palielināt par 10 procentpunktiem.

8. pants
Kumulēšana

1. Lai noteiktu, vai ir ievērotas 4. pantā noteiktās paziņošanas robežvērtības un III nodaļā noteiktā atbalsta maksimālā intensitāte un atbalsta maksimālās summas, ņem vērā atbalstāmajai darbībai, projektam vai uzņēmumam piešķirtā valsts atbalsta kopsummu.
2. Ja Savienības finansējums, kuru centrāli pārvalda Savienības iestādes, aģentūras, kopuzņēmumi vai citas struktūras un kurš nav dalībvalsts tiešā vai netiešā kontrolē, tiek kombinēts ar valsts atbalstu, tad, lai noteiktu, vai paziņošanas robežvērtības un atbalsta maksimālā intensitāte vai atbalsta maksimālā summa ir ievērota, ņem vērā tikai valsts atbalstu, ja vien publiskā finansējuma kopsumma, kas piešķirta attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, nepārsniedz labvēlīgākās finansējuma likmes, kuras noteiktas piemērojamajos Savienības tiesību aktos.
3. Atbalstu, kura attiecināmās izmaksas ir nosakāmas un kuram ar šo regulu piešķirts atbrīvojums no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, drīkst kumulēt ar:

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320.–469. lpp.).

- (a) citu valsts atbalstu, ja vien šie pasākumi attiecas uz dažādām nosakāmām attiecināmajām izmaksām;
 - (b) citu valsts atbalstu attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām, kas daļēji vai pilnībā pārklājas, tikai tādā gadījumā, ja šādas kumulēšanas rezultātā netiek pārsniegta saskaņā ar šo regulu piemērojamā lielākā atbalsta intensitāte vai atbalsta summa.
4. Atbalstu, kura attiecināmās izmaksas nav nosakāmas un kuram saskaņā ar 18., 47. un 51. pantu ir piešķirts atbrīvojums, drīkst kumulēt ar citu valsts atbalstu, kura attiecināmās izmaksas ir nosakāmas.
- Atbalstu, kura attiecināmās izmaksas nav nosakāmas, drīkst kumulēt ar citu valsts atbalstu, kura attiecināmās izmaksas nav nosakāmas, nepārsniedzot attiecīgo augstāko kopējā finansējuma robežvērtību, kas konkrētā gadījuma īpašajiem apstākļiem noteikta šajā vai citā Komisijas pieņemtā grupu atbrīvojuma regulā vai lēnumā.
5. Valsts atbalstu, kam piešķirts atbrīvojums saskaņā ar šīs regulas III nodaļas 1., 2. un 3. iedaļu, nekumulē ar Regulas (ES) [SPR] 145. panta 2. punktā un 146. pantā minētajiem maksājumiem attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām, ja atbalsta intensitāte vai atbalsta summa šādas kumulēšanas rezultātā pārsniegtu šajā regulā noteikto atbalsta intensitāti.
6. Valsts atbalstu, kam piešķirts atbrīvojums saskaņā ar šo regulu, nekumulē ar *de minimis* atbalstu attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām, ja atbalsta intensitāte vai atbalsta summa šādas kumulēšanas rezultātā pārsniegtu III nodaļā noteikto atbalsta intensitāti vai atbalsta summu.
7. Šīs regulas 14. panta 3. punkta e) apakšpunktā minēto atbalstu investīcijām, kuru mērķis ir atjaunot lauksaimnieciskās ražošanas potenciālu, nekumulē ar materiālā kaitējuma atlīdzināšanai paredzētu atbalstu, kas minēts šīs regulas 24., 25., 28. un 31. pantā.
8. Šīs regulas 18. pantā minēto darbības uzsākšanas atbalstu lauksaimniecības nozares ražotāju grupām un organizācijām nekumulē ar Regulas (ES) [SPR] 77. pantā minēto atbalstu ražotāju grupu un organizāciju izveidei lauksaimniecības nozarē.

Šīs regulas 17. pantā minēto darbības uzsākšanas atbalstu gados jauniem lauksaimniekiem un atbalstu jaunuzņēmumiem, kas uzsāk lauksaimnieciskas darbības, nekumulē ar Regulas (ES) [SPR] 75. pantā minēto atbalstu gados jaunu lauksaimnieku saimniecības nodibināšanai un lauku jaunuzņēmumu darījumdarbības uzsākšanai, ja atbalsta summa šādas kumulēšanas rezultātā pārsniegtu šajā regulā noteiktās atbalsta summas.

9. pants *Publicēšana un informācija*

1. Attiecīgā dalībvalsts nodrošina, ka Komisijas Atbalsta pārredzamības modulī²⁸ vai visaptverošā nacionāla vai reģionāla līmenā valsts atbalsta tīmekļa vietnē publicē:
- (a) kopsavilkuma informāciju, kas minēta 11. pantā, vai saiti uz to;

²⁸ Valsts atbalsta pārredzamības datubāzes publiskās meklēšanas vietne: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=lv>.

- (b) katra 11. pantā minētā atbalsta pasākuma pilnu tekstu, arī tā grozījumus, vai saiti, kas nodrošina piekļuvi pilnam tekstam;
- (c) III pielikumā minēto informāciju par katru individuāla atbalsta piešķirumu, kas pārsniedz:
- i) 10 000 EUR labuma guvējiem, kas nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu,
 - ii) 100 000 EUR labuma guvējiem, kuri darbojas tādās jomās kā lauksaimniecības produktu pārstrāde, lauksaimniecības produktu tirdzniecība, mežsaimniecības nozare vai darbības, kas neietilpst Līguma 42. panta darbības jomā.
2. Nodokļu atvieglojumu veidā īstenota atbalsta shēmām šie nosacījumi uzskatāmi par izpildītiem, ja dalībvalstis prasīto informāciju par individuālā atbalsta summām publicē pa šādiem diapazoniem (miljonos EUR):
- (a) 0,01–0,1 tikai primārās lauksaimnieciskās ražošanas jomā;
 - (b) 0,1–0,5;
 - (c) 0,5–1;
 - (d) 1–2;
 - (e) 2–5;
 - (f) 5–10;
 - (g) 10–30;
 - (h) 30 un vairāk.
3. Šā panta 1. punktā minēto informāciju organizē un dara pieejamu III pielikumā aprakstītajā standartizētajā veidā, un nodrošina efektīvas meklēšanas un lejupielādēšanas funkcijas. Šā panta 2. punktā minēto informāciju publicē sešu mēnešu laikā no atbalsta piešķiršanas dienas vai – ja atbalstu sniedz nodokļu atvieglojumu veidā – viena gada laikā no dienas, kad jāiesniedz nodokļu deklarācija, un šī informācija ir pieejama vismaz 10 gadus no atbalsta piešķiršanas dienas.
4. Šā panta 1. punktā minētās atbalsta shēmas vai *ad hoc* atbalsta pilnais teksts jo īpaši ietver skaidru atsauci uz šo regulu, proti, ir norādīts tās nosaukums un atsauce uz publikāciju *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un konkrētiem III nodaļas noteikumiem, uz kuriem attiecas minētais akts, vai attiecīgā gadījumā valsts tiesību aktiem, kuri nodrošina šīs regulas relevanto noteikumu ievērošanu. Atbalsta shēmai vai *ad hoc* atbalstam pievieno tā īstenošanas noteikumus un tā grozījumus.
5. Šā panta 1. punktā minētie publicēšanas pienākumi neattiecas uz atbalstu, ko piešķir EIP darbības grupu projektiem un SVVA projektiem saskaņā ar 51. pantu.
6. Komisija savā tīmekļa vietnē publicē:
- (a) kopsavilkuma informāciju, kas minēta 1. punktā;
 - (b) saites uz visu dalībvalstu valsts atbalsta tīmekļa vietnēm, kas minētas 2. punktā.

II NODAĻA **PROCEDŪRAS PRASĪBAS**

10. pants *Grupu atbrīvojuma priekšrocības atsaukšana*

Ja dalībvalsts piešķir atbalstu saskaņā ar šo regulu, neizpildot tās I–III nodaļas nosacījumus, Komisija pēc tam, kad tā attiecīgajai dalībvalstij ir sniegusi iespēju izklāstīt viedokli, var pieņemt lēmumu, ar ko nosaka, ka visi vai daļa no turpmākajiem atbalsta pasākumiem, ko pieņem attiecīgā dalībvalsts un kas citādi atbilstu šīs regulas prasībām, ir jāpaziņo Komisijai saskaņā ar Līguma 108. panta 3. punktu. Pienākumu paziņot atbalstu var ierobežot, attiecinot to tikai uz dažiem atbalsta veidiem, uz atbalstu, kas piešķirts par labu konkrētiem labuma guvējiem, vai uz konkrētu attiecīgās dalībvalsts iestāžu pieņemtu atbalstu.

11. pants *Ziņošana*

1. Dalībvalstis, izmantojot Komisijas elektroniskās paziņošanas sistēmu, 20 darbdienu laikā no atbalsta pasākuma stāšanās spēkā par katru atbalsta pasākumu, kam saskaņā ar šo regulu piešķirts atbrīvojums, nosūta Komisijai kopsavilkuma informāciju II pielikumā noteiktajā standartizētajā formātā kopā ar saiti, kura nodrošina piekļuvi atbalsta pasākuma pilnam tekstam, arī tā grozījumiem.
2. Kā minēts Regulas (EK) Nr. 794/2004 III nodaļā, dalībvalstis Komisijai elektroniski nosūta gada ziņojumu par šīs regulas piemērošanu katrā pilnā gadā vai katrā gada daļā, kurā šī regula ir piemērojama.
3. Gada ziņojums satur informāciju arī par:
 - (a) dzīvnieku slimībām vai augiem kaitīgajiem organismiem, uz ko norādīts 25. pantā;
 - (b) meteoroloģisko informāciju par dabas katastrofai pielīdzināmo klimatisko apstākļu veidu, laiku, relatīvo spēku un vietu, uz ko norādīts 24. pantā, vai par dabas katastrofām lauksaimniecības nozarē, uz ko norādīts 31. pantā.

12. pants
Uzraudzība

Dalībvalsts kārto detalizētu uzskaiti ar informāciju un apliecināšajiem dokumentiem, kas vajadzīgi, lai konstatētu, vai visi šajā regulā izklāstītie nosacījumi ir izpildīti. Šādu uzskaiti glabā 10 gadus, sākot no dienas, kad piešķirts *ad hoc* atbalsts vai kad piešķirts pēdējais atbalsts atbalsta shēmas satvarā. Attiecīgā dalībvalsts 20 darbdienu laikā vai ilgākā laikposmā, kas var būt noteikts pieprasījumā, iesniedz Komisijai visu informāciju un apliecināšos dokumentus, kurus Komisija uzskata par vajadzīgiem, lai uzraudzītu šīs regulas piemērošanu.

III NODAĻA ATBALSTA KATEGORIJAS

1. IEDAĻA

ATBALSTS MVU, KAS NODARBOJAS AR PRIMĀRO LAUKSAIMNIECISKO RAŽOŠANU, LAUKSAIMNIECĪBAS PRODUKTU PĀRSTRĀDI UN LAUKSAIMNIECĪBAS PRODUKTU TIRDZNIECĪBU

13. pants

Atbalsts ar primāro lauksaimniecisko ražošanu saistītām investīcijām lauku saimniecībās

1. Atbalsts ar primāro lauksaimniecisko ražošanu saistītām investīcijām lauku saimniecībās ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–21. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Investīciju var veikt viens vai vairāki labuma guvēji, vai arī tā var būt saistīta ar materiāliem vai nemateriāliem aktīviem, kurus izmanto viens vai vairāki labuma guvēji.
3. Ar investīciju tiecas sasniegt vismaz vienu no šādiem mērķiem:
 - (a) lauku saimniecības vispārējā snieguma un ilgtspējas uzlabošana, ko jo īpaši panāk, samazinot ražošanas izmaksas vai uzlabojot un pārkārtojot ražošanu;
 - (b) dabiskās vides, higienas apstākļu vai dzīvnieku labturības standartu uzlabošana;
 - (c) ar lauksaimniecības attīstīšanu, pielāgošanu un modernizēšanu saistītas infrastruktūras izveide un uzlabošana, kas ietver piekļuvi lauku saimniecības zemei, zemes konsolidāciju un uzlabošanu, apgādi ar ilgtspējīgu energiju un tās taupīšanu, energoefektivitāti, ūdensapgādi un ūdens taupīšanu;
 - (d) tāda ražošanas potenciāla atjaunošana, kuram kaitējumu nodarijušas dabas katastrofas, dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, dzīvnieku slimības un augiem kaitīgie organismi, aizsargājamie dzīvnieki, un iepriekš minēto notikumu un faktoru nodarīta kaitējuma profilakse; ja kaitējumu var sasaistīt ar klimata pārmaiņām, labuma guvēji attiecīgā gadījumā atjaunošanā iekļauj pasākumus, kas vērsti uz pielāgošanos klimata pārmaiņām;
 - (e) standartu ievērošana saskaņā ar 11. punkta f) apakšpunktā izklāstītajiem nosacījumiem;

- (f) ieguldījums klimata pārmaiņu mīkstināšanā un klimatadaptācijā, kas ietver siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu un oglekļa sekvestrēšanas uzlabošanu, kā arī ilgtspējīgas energijas veicināšanu;
 - (g) dabas resursu, piemēram, ūdens, augsnes un gaisa, ilgtspējīgas attīstības un efektīvas apsaimniekošanas veicināšana, arī mazinot atkarību no ķimikālijām;
 - (h) biodaudzveidības zuduma apturēšanas un apvēršanas veicināšana, ekosistēmu pakalpojumu uzlabošana un dzīvotņu un ainavu saglabāšana.
4. Investīcija var būt saistīta ar biodegvielu vai energijas ražošanu no atjaunīgiem energoresursiem lauku saimniecībā, ja saražotais apjoms nepārsniedz gada vidējo degvielas vai energijas patēriņu attiecīgajā lauku saimniecībā.
- Ja investīciju veic biodegvielu ražošanā, ražošanas kompleksu ražošanas jauda nepārsniedz gada vidējo transporta degvielas patēriņu attiecīgajā lauku saimniecībā, un saražoto biodegvielu nepārdod tirgū.
5. Ja investīciju veic siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanā no atjaunīgiem energoresursiem lauku saimniecībās, ražošanas kompleksu izmanto tikai labuma guvēja paša vajadzībām pēc energijas, un tā ražošanas jauda nepārsniedz siltumenerģijas un elektroenerģijas kopējo gada vidējo patēriņu attiecīgajā lauku saimniecībā, ieskaitot tās mājsaimniecību. Elektroenerģijas pārdošana tīklā ir atļauta tikai tad, ja ir ievērots gada vidējais pašpatēriņa limits.
6. Ja investīciju veic vairāki labuma guvēji savu biodegvielas un energijas vajadzību apmierināšanai, gada vidējo patēriņu summē līdz daudzumam, kas vienāds ar visu labuma guvēju gada vidējo patēriņu.
7. Investīcijas atjaunīgās energijas infrastruktūrā, kas patērē vai ražo energiju, atbilst minimālajiem energoefektivitātes standartiem, ja šādi standarti pastāv valsts līmenī.
8. Investīcijas iekārtās, kuru galvenais mērķis ir elektroenerģijas ražošana no biomases, nav atbalsttiesīgas, ja vien netiek izmantota siltumenerģijas minimālā procentuālā daļa, kas jānosaka dalībvalstīm.
9. Dalībvalstis dažādiem iekārtu veidiem nosaka maksimālās proporcijas robežvērtības, ko piemēro labībai un citiem cieti saturošiem kultūraugiem, cukura un eļļas kultūraugiem, no kuriem ražo bioenerģiju, arī biodegvielas. Atbalstu bioenerģijas investīciju projektam piešķir tikai attiecībā uz bioenerģiju, kas atbilst piemērojamajiem ilgtspējas kritērijiem, kuri noteikti Savienības tiesību aktos.
10. Investīcija atbilst Savienības tiesību aktiem un attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem par vides aizsardzību. Investīcijai, par kuru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/92/ES²⁹ jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka šāds novērtējums ir veikts un attīstības piekrišana attiecīgajam investīciju projektam ir dota pirms individuāla atbalsta piešķiršanas dienas.

Attiecināmās izmaksas

11. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas:
- (a) izmaksas par nekustamā īpašuma celtniecību, iegādi, ieskaitot izpirkumnomu, vai labiekārtošanu, turklāt zemes iegādes izmaksas ir attiecināmas tikai tādā

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 26, 28.1.2012., 1. lpp.).

- apmērā, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgās darbības kopējām attiecināmajām izmaksām;
- (b) izdevumi par tehnikas un aprīkojuma iegādi vai iegādi uz nomaksu, nepārsniedzot aktīva tirgus vērtību;
 - (c) vispārīgās izmaksas, kas saistītas ar (a) un (b) apakšpunktā minētajiem izdevumiem, piemēram, maksas par arhitektu, inženieru un konsultāciju pakalpojumiem, maksas saistībā ar konsultācijām par vidisko un ekonomisko ilgtspēju, ieskaitot priekšizpētes izmaksas; priekšizpētes izmaksas ir attiecināmie izdevumi arī tad, ja, pamatojoties uz tās rezultātiem, (a) un (b) apakšpunktam atbilstīgi izdevumi nerodas;
 - (d) datoru programmatūras, mākoņdatošanas un līdzīgu risinājumu iegādes, izstrādes vai izmantošanas maksas un patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju iegādes izmaksas;
 - (e) izdevumi par neienesīgām investīcijām, kas saistītas ar konkrētajiem vides un klimata mērķiem, kuri minēti 3. punkta f), g) un h) apakšpunktā;
 - (f) apūdeñošanas gadījumā – tādu investīciju izmaksas, kas atbilst šādiem nosacījumiem:
 - i) dalībvalsts saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/60/EK³⁰ ir paziņojusi Komisijai upes baseina apsaimniekošanas plānu par visu teritoriju, kurā jāveic investīcija, kā arī par visām citām teritorijām, kuru vidi investīcija varētu ietekmēt; pasākumi, ko saskaņā ar minētās direktīvas 11. pantu veic saskaņā ar upes baseina apsaimniekošanas plānu un kas ir lauksaimniecības nozarei relevanti, ir norādīti attiecīgajā pasākumu programmā;
 - ii) ir ieviesta vai kā daļa no investīcijas tiek ieviesta ūdens patēriņa mērīšanas sistēma, kas dod iespēju mērīt ūdens patēriņu atbalstamās investīcijas līmenī;
 - iii) investīcija esošas apūdeñošanas iekārtas vai apūdeñošanas infrastruktūras elementa uzlabošanā:
 - atbilstīgi *ex ante* novērtējumam, ņemot vērā esošās iekārtas vai infrastruktūras tehniskos parametrus, dod iespēju potenciāli ietaupīt ūdeni;
 - ja investīcija ietekmē pazemes vai virszemes ūdensobjektus, kuriem attiecīgajā upes baseina apsaimniekošanas plānā ar ūdens daudzumu saistītu iemeslu dēļ noteiktais stāvoklis ir sliktāks par labu, ir jāņem faktisks ūdens patēriņa samazinājums, kas palīdz sasniegt šo ūdensobjektu labu stāvokli, kā noteikts Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 1. punktā;
 - iv) lai nodrošinātu, ka iekārtām caurplūstošā ūdens daudzums tiek faktiski samazināts salīdzinājumā ar 2014.–2020. gada līmeni, un tādējādi novērstu vidisko ieceru pazemināšanos, dalībvalsts par attiecināmības nosacījumu nosaka potenciālos ūdens ietaupījumus un ūdens patēriņa faktisko samazinājumu, izteiku procentos:

³⁰

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

- potenciālie ūdens ietaupījumi, izteikti procentos, ir vismaz 5 %, ja esošās iekārtas vai infrastruktūras tehniskie parametri jau (pirms investīcijas) nodrošina augstu efektivitātes līmeni, un vismaz 25 %, ja pašreizējā efektivitātes pakāpe ir zema un/vai ja investīcijas tiek veiktas apgabalos, kuros ūdens ietaupījumi ir visvairāk vajadzīgi, lai sasniegtu labu ūdeņu stāvokli;
 - faktiskais ūdens patēriņa samazinājums, izteikts procentos, ir vismaz 50 %;
 - šādiem ūdens ietaupījumiem jāatspoguļo vajadzības, kas noteiktas upju baseinu apsaimniekošanas plānos, kuri izriet no Direktīvas 2000/60/EK;
- v) atbalstu investīcijām pārgūta ūdens izmantošanā par alternatīvu ūdensapgādi drīkst piešķirt tikai tad, ja šāda ūdens piegāde un izmantošana atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2020/741³¹.
- (g) attiecībā uz investīcijām, kuru mērķis ir atjaunot lauksaimnieciskās ražošanas potenciālu, kam kaitējumu nodarījušas dabas katastrofas, dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, dzīvnieku slimības, augiem kaitīgie organismi vai aizsargājamie dzīvnieki, attiecināmās izmaksas var ietvert izmaksas, kas radušās par lauksaimnieciskās ražošanas potenciāla atjaunošanu tādā līmenī, kāds tas bija pirms attiecīgajiem notikumiem;
- (h) attiecībā uz investīcijām, kuru mērķis ir dabas katastrofu, dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu, dzīvnieku slimību, augiem kaitīgo organismu vai aizsargājamo dzīvnieku nodarītā kaitējuma profilakse, attiecināmās izmaksas var ietvert izmaksas par konkrētām preventīvām darbībām.
12. Citas izmaksas, kas 11. punkta a) un b) apakšpunktā nav minētas, bet ir saistītas ar izirkumnomas līgumiem, piemēram, iznomātāja peļņa, procentu refinansēšanas izmaksas, pieskaitāmās izmaksas un apdrošināšanas maksas, nav uzskatāmas par attiecināmajām izmaksām.

Apgrozāmo kapitālu par attiecināmajām izmaksām neuzskata.

13. Par apūdeņošanu atbalstu izmaksā tikai dalībvalstis, kas attiecībā uz upes baseina apgabalu, kurā veic investīciju, nodrošina, ka dažādie ūdens izmantojumi lauksaimniecības nozarē palīdz atgūt ūdens pakalpojumu izmaksas saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 9. panta 1. punkta pirmo ievilkumu, attiecīgā gadījumā ņemot vērā atgūšanas sociālo, vidisko un ekonomisko ietekmi, kā arī skartā reģiona vai reģionu ģeogrāfiskos un klimatiskos apstākļus.

14. Atbalstu nepiešķir par:

- (a) maksājumtiesību iegādi;
- (b) viengadīgo augu iegādi un stādīšanu, izņemot atbalstu, kas sedz 11. punkta g) apakšpunktā minētās izmaksas;
- (c) nosusināšanas darbiem;

³¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/741 (2020. gada 25. maijs) par ūdens atkalizmantošanas minimālajām prasībām (OV L 177, 5.6.2020., 32. lpp.).

- (d) lauksaimniecības dzīvnieku iegādi, izņemot atbalstu, kas sedz 11. punkta g) apakšpunktā minētās izmaksas.
15. Izņemot investīcijas, kuru mērķis ir atjaunot lauksaimnieciskās ražošanas potenciālu, kam kaitējumu nodarījušas dzīvnieku slimības vai augiem kaitīgie organismi, atbalsts neaprobežojas tikai ar konkrētiem lauksaimniecības produktiem, un tādēļ tam ir jābūt pieejamam vai nu visos primārās lauksaimnieciskās ražošanas sektoros, vai visā augkopības sektorā, vai visā lopkopības sektorā. Tomēr dalībvalstis drīkst konkrētus produktus izslēgt iekšējā tirgus jaudas pārpalikuma vai noieta tirgu trūkuma dēļ.
16. Atbalstu, kas minēts 1. punktā, nepiešķir, pārkāpjot Regulā (ES) Nr. 1308/2013 noteiktu aizliegumu vai ierobežojumu, pat ja šādi aizliegumi un ierobežojumi attiecas tikai uz minētajā regulā paredzētu Savienības atbalstu.

Atbalsta intensitāte

17. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 65 % no attiecināmajām izmaksām.
18. Atbalsta intensitāti var palielināt līdz ne vairāk kā 80 % šādu investīciju gadījumā:
- (a) investīcijas, kas saistītas ar vienu vai vairākiem konkrētajiem vides un klimata mērķiem, kuri minēti 3. punkta f), g) un h) apakšpunktā, vai ar dzīvnieku labturību;
 - (b) investīcijas, ko veic gados jauni lauksaimnieki;
 - (c) investīcijas tālākajos reģionos vai Egejas jūras nelielajās salās.
19. Mazu lauku saimniecību investīciju gadījumā 17. punktā un 18. punkta c) apakšpunktā minētā atbalsta intensitāti var palielināt līdz ne vairāk kā 85 %.
20. Atbalsta intensitāti var palielināt līdz ne vairāk kā 100 % šādu investīciju gadījumā:
- (a) neienesīgas investīcijas, kas saistītas ar vienu vai vairākiem konkrētajiem vides un klimata mērķiem, kuri minēti 3. punkta f), g) un h) apakšpunktā;
 - (b) investīcijas, kas domātas 3. punkta d) apakšpunktā minētajai ražošanas potenciāla atjaunošanai, un investīcijas, kas saistītas ar dabas katastrofu, ārkārtēju notikumu, dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu vai aizsargājamo dzīvnieku nodarīta kaitējuma profilaksi un riska mazināšanu.
21. Šā panta 11. punkta f) apakšpunktā minētā apūdeņošanas atbalsta intensitāti ierobežo līdz vienai vai vairākām likmēm, kas nepārsniedz:
- (a) 80 % no attiecināmajām izmaksām lauku saimniecības investīcijām apūdeņošanā, kuras veic atbilstoši 11. punkta f) apakšpunkta trešajai daļai;
 - (b) 100 % no attiecināmajām izmaksām investīcijām ārpus lauku saimniecības esošā infrastruktūrā, kas izmantojama apūdeņošanai;
 - (c) 65 % no attiecināmajām izmaksām citām investīcijām apūdeņošanā lauku saimniecībā.

14. pants

Atbalsts lauksaimniecības zemes konsolidācijai

Atbalsts lauksaimniecības zemes konsolidācijai ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā minētās paziņošanas prasības, ja tas atbilst I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem un tiek piešķirts

juridisku un administratīvu izmaksu, tai skaitā mērniecības izmaksu, segšanai un aprobežojas ar tām, līdz 100 % apmērā no faktiskajām izmaksām.

15. pants

Atbalsts ar lauku saimniecības ēku pārvietošanu saistītām investīcijām

1. Atbalsts MVU, kas nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu, par investīcijām, kas saistītas ar lauku saimniecības ēku pārvietošanu, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–5. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Lauku saimniecības ēkas pārvietošanu veic sabiedrības interesēs.
Sabiedrības intereses, uz kurām atsaucas, lai pamatotu atbalsta piešķiršanu saskaņā ar šo pantu, ir norādītas attiecīgās dalībvalsts relevantajos noteikumos.
3. Ja lauku saimniecības ēkas pārvietošana ietver esošu objektu demontāžu, pārvešanu un atkaluzcelšanu, atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no faktiskajām šādu darbību izmaksām.
4. Ja papildus esošu objektu demontāžai, pārvešanai un atkaluzcelšanai, kas minēta 3. punktā, pārvietošanas rezultāts ir šo objektu modernizācija vai ražošanas jaudas pieaugums, attiecībā uz izmaksām, kas saistītas ar objektu modernizāciju vai ražošanas jaudas pieaugumu, piemēro 13. panta 17.–21. punktā minēto investīciju atbalsta intensitāti.
Šā punkta piemērošanas vajadzībām esošas ēkas vai objekta vienkārša aizstāšana ar jaunu, mūsdienīgu ēku vai objektu nav uzskatāma par saistītu ar modernizāciju, ja saistītais ražošanas process vai tehnoloģija būtiski nemainās.
5. Atbalsta maksimālā intensitāte var sasniegt līdz 100 % no attiecināmajām izmaksām, ja pārvietošana attiecas uz darbībām, ko lauku apdzīvoto vietu tuvumā veic, lai uzlabotu dzīves kvalitāti lauku apdzīvotajā vietā vai tās vidisko sniegumu.

16. pants

Atbalsts ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību saistītām investīcijām

1. Atbalsts ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību saistītām investīcijām ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–9. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Investīcija attiecas uz materiāliem vai nemateriāliem aktīviem, kas saistīti ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un lauksaimniecības produktu tirdzniecību, kas definēta 2. panta 43) un 33) punktā.
3. Investīcijas, kas saistītas ar biodegvielu ražošanu no pārtikas kultūraugiem, nav tiesīgas saņemt atbalstu saskaņā ar šo pantu.
4. Investīcija atbilst Savienības tiesību aktiem un attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem par vides aizsardzību. Investīcijai, par kuru saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka šāds novērtējums ir veikts un attīstības piekrišana attiecīgajam investīciju projektam ir dota pirms individuālā atbalsta piešķiršanas dienas.
5. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas:

- (a) izmaksas par nekustamā īpašuma celtniecību, iegādi, ieskaitot izpirkumnomu, vai labiekārtošanu, turklāt zemes iegādes izmaksas ir attiecināmas tikai tādā apmērā, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgās darbības kopējām attiecināmajām izmaksām;
 - (b) izdevumi par tehnikas un aprīkojuma iegādi vai iegādi uz nomaksu, nepārsniedzot aktīva tirgus vērtību;
 - (c) vispārīgās izmaksas, kas saistītas ar (a) un (b) apakšpunktā minētajiem izdevumiem, piemēram, maksas par arhitektu, inženieru un konsultāciju pakalpojumiem, maksas saistībā ar konsultācijām par vidisko un ekonomisko ilgtspēju, ieskaitot priekšizpētes izmaksas; priekšizpētes izmaksas ir attiecināmie izdevumi arī tad, ja, pamatojoties uz tās rezultātiem, (a) un (b) apakšpunktam atbilstīgi izdevumi nerodas;
 - (d) datoru programmatūras, mākoņdatošanas un līdzīgu risinājumu iegādes, izstrādes vai izmantošanas maksas un patentu, licenču, autortiesību un preču zīmu iegādes izmaksas.
6. Citas izmaksas, kas 5. punkta a) un b) apakšpunktā nav minētas, bet ir saistītas ar izpirkumnomas līgumiem, piemēram, iznomātāja peļņa, procentu refinansēšanas izmaksas, pieskaitāmās izmaksas un apdrošināšanas maksas, nav uzskatāmas par attiecināmajām izmaksām.
- Apgrozāmo kapitālu par attiecināmajām izmaksām neuzskata.
7. Atbalstu nepiešķir investīcijām, kuru mērķis ir atbilstība spēkā esošiem Savienības standartiem.
8. Atbalstu, kas minēts 1. punktā, nepiešķir, pārkāpjot Regulā (ES) Nr. 1308/2013 noteiktu aizliegumu vai ierobežojumu, pat ja šādi aizliegumi un ierobežojumi attiecas tikai uz minētajā regulā paredzētu Savienības atbalstu.
9. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 65 %. Investīcijām tālākajos reģionos vai Egejas jūras nelielajās salās to var palielināt līdz ne vairāk kā 80 %.

17. pants

Darbības uzsākšanas atbalsts gados jauniem lauksaimniekiem un atbalsts lauksaimniecisku darbību uzsākšanai

1. Darbības uzsākšanas atbalsts gados jauniem lauksaimniekiem un atbalsts lauksaimniecisku darbību uzsākšanai ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās pažīnošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–7. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem. To piešķir gados jauniem lauksaimniekiem, kas definēti 2. panta 60) punktā.
2. Šis pants attiecas uz lauku jaunuzņēmumiem, kas uzsāk lauksaimniecisku darījumdarbību, un uz lauku mājsaimniecību ienākumu dažādošanu, ko panāk, pievēršoties citām lauksaimnieciskām darbībām.
3. Atbalstu piešķir tikai mikrouzņēmumiem un mazajiem uzņēmumiem.
4. Ja atbalsts tiek piešķirts gados jaunam lauksaimniekam, kas dibina saimniecību ar juridiskas personas statusu, gados jaunais lauksaimnieks nodrošina faktisku ilgtermiņa juridiskās personas kontroli attiecībā uz lēmumiem par saimniecības pārvaldīšanu, ieņēmumiem un finansiālo risku. Ja juridiskās personas kapitālā vai

pārvaldībā piedalās vairākas fiziskas personas, kuru vidū ir personas, kas nav gados jaunie lauksaimnieki, gados jaunais lauksaimnieks spēj īstenot šādu faktisku ilgtermiņa kontroli vai nu viens pats, vai arī kopīgi ar citā personām. Ja juridisko personu vienpersonīgi vai kopīgi kontrolē cita juridiskā persona, minētās prasības piemēro ikvienai fiziskajai personai, kas kontrolē minēto citu juridisko personu³².

5. Atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei ir iesniegts darījumdarbības plāns.
6. Attiecībā uz gados jauniem lauksaimniekiem, ja labuma guvējam nav atbilstošu profesionālo prasmju un kompetenču, lai tas atbilstu gados jauna lauksaimnieka definīcijai, labuma guvējs tomēr ir tiesīgs saņemt gados jauniem lauksaimniekiem domātu atbalstu, ja labuma guvējs apņemas šādas profesionālās prasmes un kompetences iegūt 36 mēnešu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par atbalsta piešķiršanu. Minētā apņemšanās jāiekļauj darījumdarbības plānā.
7. Atbalstu piešķir kā vienreizēju maksājumu un ierobežo līdz 100 000 EUR vienam gados jaunajam lauksaimniekam vai lauksaimniecības jaunuzņēmumam, vai lauku mājsaimniecībai.

18. pants

Darbības uzsākšanas atbalsts lauksaimniecības nozares ražotāju grupām un organizācijām

1. Darbības uzsākšanas atbalsts ražotāju grupām un organizācijām ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbīrvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–10. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Tiesīgas saņemt atbalstu ir tikai ražotāju grupas un organizācijas, kuras attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde ir oficiāli atzinusi, pamatojoties uz iesniegto darījumdarbības plānu.
3. Atbalstu piešķir ar noteikumu, ka attiecīgajai dalībvalstij ir pienākums pārbaudīt, vai piecos gados pēc ražotāju grupas vai organizācijas oficiālas atzīšanas dienas ir sasniegti 2. punktā minētā darījumdarbības plāna mērķi.
4. Atbalstu, kam piešķirts atbīvojums atbilstoši šim pantam, dalībvalstis koriģē, lai ņemtu vērā izmaiņas noteikumos, kas reglamentē lauksaimniecības produktu tirgu kopīgo organizāciju.
5. Ražotāju grupas vai organizācijas nolīgumi, lēnumi un cita rīcība atbilst konkurences noteikumiem, ko piemēro, pamatojoties uz Regulas (ES) Nr. 1308/2013 206.–210.a pantu.
6. Atbalstu nepiešķir:
 - (a) ražotāju organizācijām, subjektiem vai struktūrām, piemēram, uzņēmējsabiedrībām vai kooperatīviem, kuru mērķis ir pārvaldīt vienu vai vairākas lauku saimniecības un kuri tāpēc faktiski uzskatāmi par vienu ražotāju;

³² Attiecībā uz jēdzienu “kontrole” pēc analogijas piemēro II nodaļas 1. punktu Komisijas konsolidētajā jurisdikcijas paziņojumā saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV C 95, 16.4.2008., 1.–48. lpp.).

- (b) lauksaimnieku apvienībām, kuras savu biedru saimniecībās veic uzdevumus, piemēram, sniedz savstarpējo atbalstu un lauku saimniecību atbalsta un apsaimniekošanas pakalpojumus, taču nav iesaistītas piegāžu kopīgā pielāgošanā tirgum;
- (c) ražotāju grupām, organizācijām vai apvienībām, kuru mērķi nav saderīgi ar Regulas (ES) Nr. 1308/2013 152. panta 1. punkta c) apakšpunktu, 152. panta 3. punktu un 156. pantu.

7. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas:

- (a) izmaksas par piemērotu telpu īri;
- (b) biroja aprīkojuma iegādi;
- (c) administratīvā personāla izmaksas;
- (d) pieskaitāmās izmaksas un juridiskās un administratīvās maksas;
- (e) datortehnikas iegādes un datoru programmatūras, mākoņdatošanas un līdzīgu risinājumu iegādes vai izmantošanas maksas.

Telpu iegādes gadījumā attiecināmās izmaksas nedrīkst pārsniegt nomas izmaksas atbilstīgi tirgus cenām.

8. Atbalstu maksā kā vienotas likmes atbalstu, ko izmaksā pa ikgadējām daļām pirmajos piecos gados no dienas, kurā kompetentā iestāde ražotāju grupu vai organizāciju oficiāli atzinusi, pamatojoties uz 2. punktā minēto darījumdarbības plānu.

Pēdējo daļu dalībvalstis izmaksā tikai pēc tam, kad tās ir pārliecinājušās par minētā darījumdarbības plāna pareizu īstenošanu.

9. Atbalstu ierobežo līdz 10 % no ražotāju grupas vai organizācijas tirgotās produkcijas gada apjoma.

10. Atbalsta summa nepārsniedz 100 000 EUR. Atbalsts ir pakāpeniski jāsamazina.

19. pants

Atbalsts lauksaimniecības produktu ražotāju dalībai kvalitātes shēmās

1. Turpmāk minēto kategoriju atbalsts lauksaimniecības produktu ražotājiem un to grupām ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības:
 - (a) atbalsts jaunai dalībai kvalitātes shēmās, ja tas atbilst šā panta 2.–6. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem;
 - (b) atbalsts ar kvalitātes shēmām saistīto obligāto kontroles pasākumu izmaksu segšanai, kad kompetentā iestāde veic šos pasākumus atbilstīgi Savienības vai valsts tiesību aktiem vai tie tiek veikti šīs iestādes vārdā, ja atbalsts atbilst šā panta 2., 3., 5., 6. un 7. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem;
 - (c) atbalsts tirgus izpētes darbību, produktu koncepcijas un izstrādes izmaksu vai kvalitātes shēmu atzīšanas pieteikumu sagatavošanas izmaksu segšanai, ja atbalsts atbilst šā panta 2., 6., 7. un 8. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Šā panta 1. punktā minēto atbalstu piešķir šādām kvalitātes shēmām:

- (a) kvalitātes shēmas, kas izveidotas saskaņā ar:
 - i) Regulas (ES) Nr. 1308/2013 II daļas II sadaļas I nodalas 2. iedaļu attiecībā uz vīnu,
 - ii) Regulu (ES) Nr. 1151/2012,
 - iii) Padomes Regulu (EK) Nr. 834/2007³³,
 - iv) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/787³⁴,
 - v) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 251/2014³⁵;
 - (b) lauksaimniecības produktu kvalitātes shēmas, to vidū lauku saimniecību sertifikācijas shēmas, ko dalībvalstis atzinušas par atbilstošām šādiem nosacījumiem:
 - i) saskaņā ar šādām kvalitātes shēmām saražotā galaproducta specifika izriet no nepārprotama pienākuma garantēt vienu no turpmākajiem:
 - konkrētas produkta īpašības,
 - konkrētu saimniekošanas vai ražošanas metodi,
 - galaproducta kvalitāti, kas ievērojami pārsniedz komerciālo preču standartus attiecībā uz sabiedrības, dzīvnieku vai augu veselību, dzīvnieku labturību vai vides aizsardzību;
 - ii) kvalitātes shēmai jābūt atvērtai visiem ražotājiem;
 - iii) kvalitātes shēmā ir iekļautas saistošas galaproducta specifikācijas, un atbilstību šīm specifikācijām verificē publiskās iestādes vai neatkarīga inspekcijas struktūra;
 - iv) kvalitātes shēma ir pārredzama un nodrošina lauksaimniecības produktu pilnīgu izsekojamību;
 - (c) brīvprātīgas lauksaimniecības produktu sertifikācijas shēmas, ko attiecīgā dalībvalsts ir atzinusi par atbilstošām prasībām, kuras izklāstītas Komisijas paziņojumā “ES labākās prakses pamatnostādnes ar lauksaimniecības produktiem un pārtikas produktiem saistītām brīvprātīgās sertifikācijas shēmām”³⁶.
3. Šā panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto atbalstu lauksaimniecības produktu ražotājiem piešķir kā ikgadēju stimulējošu maksājumu, kura apjomu nosaka atkarībā no to pastāvīgo izmaksu apjoma, kas izriet no dalības kvalitātes shēmās.
4. Šā panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minēto atbalstu nepiešķir attiecībā uz labuma guvēja paša veikto kontroļu izmaksām vai gadījumos, kad Savienības tiesību

³³ Padomes Regula (EK) Nr. 834/2007 (2007. gada 28. jūnijs) par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu un par Regulas (EEK) Nr. 2092/91 atcelšanu (OV L 189, 20.7.2007., 1. lpp.).

³⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/787 (2019. gada 17. aprīlis) par stipro alkoholisko dzērienu definīciju, aprakstu, noformējumu un markējumu, stipro alkoholisko dzērienu nosaukumu lietošanu citu pārtikas produktu noformējumā un markējumā, stipro alkoholisko dzērienu ģeogrāfiskās izceļsmes norāžu aizsardzību, lauksaimnieciskas izceļsmes etilspirta un destilātu izmantošanu alkoholiskajos dzērienos un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 110/2008 (OV L 130, 17.5.2019., 1. lpp.).

³⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 251/2014 (2014. gada 26. februāris) par aromatizētu vīna produktu definīciju, aprakstu, noformējumu, markējumu un ģeogrāfiskās izceļsmes norāžu aizsardzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 1601/91 (OV L 84, 20.3.2014., 14. lpp.).

³⁶ Komisijas paziņojums “ES labākās prakses pamatnostādnes ar lauksaimniecības produktiem un pārtikas produktiem saistītām brīvprātīgās sertifikācijas shēmām” (OV C 341, 16.12.2010., 5. lpp).

aktos noteikts, ka kontroļu izmaksas jāsedz lauksaimniecības produktu ražotājiem un to grupām, bet maksu faktiskais līmenis nav norādīts.

5. Šā panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto atbalstu piešķir ne vairāk kā uz pieciem gadiem.
6. Pamatojoties uz objektīvi definētiem nosacījumiem, atbalsts ir pieejams visiem atbalsttiesīgajiem uzņēmumiem attiecīgajā apgalvā.
7. Šā panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā minētais atbalsts neparedz tiešus maksājumus labuma guvējiem.
To izmaksā struktūrai, kas atbild par kontroles pasākumiem, vai pētniecības vai konsultāciju pakalpojumu sniedzējam.
8. Šā panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā minētais atbalsts nepārsniedz 100 % no faktiskajām izmaksām.

20. pants

Atbalsts zināšanu apmaiņas un informēšanas darbībām

1. Atbalsts zināšanu apmaiņas un informēšanas darbībām ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbīrvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–8. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsts aptver profesionālās izglītības un prasmju apguves darbības, pie kurām pieder mācību kursi, darbsemināri un padomdošana, demonstrējumu pasākumi un informēšanas darbības.

Atbalsts var aptvert arī īstermiņa pieredzes apmaiņu lauku saimniecībās un lauku saimniecību apmeklējumus.

Atbalsts demonstrējumu pasākumiem var segt attiecīgās investīcijas izmaksas.

3. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas:
 - (a) profesionālās izglītības un prasmju apguves darbību, to vidū mācību kursu, darbsemināru un padomdošanas, demonstrējumu pasākumu vai informēšanas darbību, organizēšanas izmaksas;
 - (b) dalībnieku ceļa, uzturēšanās un dienas naudas izdevumi;
 - (c) aizvietošanas pakalpojumu izmaksas dalībnieku prombūtnes gadījumā;
 - (d) ar investīcijām saistītu demonstrējumu projektu gadījumā:
 - i) izmaksas par nekustamā īpašuma celtniecību, iegādi, ieskaitot izpirkumnomu, vai labiekārtošanu, turklāt zemes iegādes izmaksas ir attiecināmas tikai tādā apmērā, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgās darbības kopējām attiecināmajām izmaksām;
 - ii) izdevumi par tehnikas un aprīkojuma iegādi vai iegādi uz nomaksu, nepārsniedzot aktīva tirgus vērtību;
 - iii) vispārīgās izmaksas, kas saistītas ar i) un ii) punktā minētajiem izdevumiem, piemēram, maksas par arhitektu, inženieru un konsultāciju pakalpojumiem, maksas saistībā ar konsultācijām par vidisko un ekonomisko ilgtspēju, ieskaitot priekšizpētes izmaksas; priekšizpētes

- izmaksas ir attiecināmie izdevumi arī tad, ja, pamatojoties uz tās rezultātiem, i) un ii) punktam atbilstīgi izdevumi nerodas;
- iv) datoru programmatūras, mākoņdatošanas un līdzīgu risinājumu iegādes, izstrādes vai izmantošanas maksas un patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju iegādes izmaksas.
4. Šā panta 3. punkta d) apakšpunktā minētās izmaksas ir attiecināmas tikai tādā apmērā, kādā tās radušās demonstrējumu projekta vajadzībām un demonstrējumu projekta īstenošanas periodā.
 Par attiecināmajām izmaksām ir uzskatāmas tikai tās amortizācijas izmaksas, kas atbilst demonstrējumu projekta ilgumam un ir aprēķinātas saskaņā ar vispārpieņemtiem grāmatvedības principiem.
5. Šā panta 3. punkta (a) un c) apakšpunktā minētais atbalsts neparedz tiešus maksājumus labuma guvējiem.
 Atbalstu par aizvietošanas pakalpojumu izmaksām, kas minētas 3. punkta c) apakšpunktā, var izmaksāt tieši aizvietošanas pakalpojumu sniedzējam.
6. Struktūrām, kas piedāvā zināšanu apmaiņas un informēšanas darbības, ir šā uzdevuma veikšanai piemērotas spējas, proti, atbilstoši kvalificēts un regulāri apmācīts personāls.
 Šā panta 2. punktā norādītos pasākumus var nodrošināt ražotāju grupas vai citas organizācijas neatkarīgi no to lieluma.
7. Pamatojoties uz objektīvi definētiem nosacījumiem, atbalsts ir pieejams visiem atbalsttiesīgajiem uzņēmumiem attiecīgajā apgabalā.
 Ja 2. punktā minētās darbības nodrošina ražotāju grupas un organizācijas, dalība šādās grupās vai organizācijās nav minēto darbību pieejamības nosacījums.
 Jebkurš ieguldījums attiecīgās ražotāju grupas vai organizācijas administratīvo izmaksu segšanā, ko neveic tās biedri, nedrīkst pārsniegt 2. punktā minēto darbību veikšanas izmaksas.
8. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.
 Attiecībā uz 3. punkta (d) apakšpunktā minētajiem demonstrējumu projektiem maksimālā atbalsta summa nepārsniedz 100 000 EUR trīs fiskālo gadu laikā.

*21. pants
Atbalsts konsultāciju pakalpojumiem*

1. Atbalsts konsultāciju pakalpojumiem ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–9. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsts ir paredzēts, lai palīdzētu uzņēmumiem, kas darbojas lauksaimniecības nozarē, un gados jauniem lauksaimniekiem gūt labumu no konsultāciju pakalpojumu izmantošanas.
3. Konsultācijas ir saistītas ar vismaz vienu Regulas (ES) [SPR] 6. pantā minēto konkrēto mērķi un aptver vismaz vienu no šādiem aspektiem:

- (a) visas lauksaimniekiem un citiem KLP stratēģiskajā plānā noteiktiem labuma guvējiem piemērojamās prasības, nosacījumi un pārvaldības saistības, to vidū nosacījumu sistēmā paredzētās prasības un standarti, intervenču nosacījumi, kā arī informācija par finanšu instrumentiem un darījumdarbības plāniem, kas izveidoti saskaņā ar KLP stratēģisko plānu;
 - (b) prasības, ko dalībvalstis noteikušas, lai īstenotu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/60/EK, Direktīvu 92/43/EEK, Direktīvu 2009/147/EK, Direktīvu 2008/50/EK³⁷, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/2284³⁸, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/2031³⁹, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/429⁴⁰, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1107/2009⁴¹ 55. pantu un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/128/EK⁴²;
 - (c) lauksaimnieciskā prakse, kas novērš mikrobu rezistences veidošanos un ir minēta paziņojumā “Eiropas “Vienna veselība” rīcības plāns pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences (AMR) apkarošanai”⁴³;
 - (d) riska pārvaldība;
 - (e) inovācijas atbalsts, jo īpaši EIP darbības grupu projektu sagatavošanai un īstenošanai;
 - (f) Regulas XXX [SPR] 114. panta b) punktā minētās digitālās tehnoloģijas lauksaimniecībā;
 - (g) ilgtspējīga barības vielu pārvaldība, kas ietver prasību vēlākais no 2024. gada sākt izmantot Regulas XXX [SPR] 13. panta 4. punktā minēto Lauku saimniecību ilgtspējas rīku attiecībā uz barības vielām;
 - (h) nodarbinātības apstākļi un darba devēju pienākumi, kā arī arodveselība, drošība un sociālais atbalsts lauksaimniecības kopienās.
4. Konsultācijas var ietvert arī citus jautājumus, kas 3. punktā nav minēti, bet ir saistīti ar lauku saimniecības ekonomisko un vidisko sniegumu, tai skaitā konkurētspējas aspektiem. Tās var ietvert konsultācijas par īsu piegādes kēžu izveidi, bioloģisko lauksaimniecību un ar lopkopību saistītiem dzīvnieku veselības aspektiem.

³⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/50/EK (2008. gada 21. maijs) par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai (OV L 152, 11.6.2008., 1. lpp.).

³⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/2284 (2016. gada 14. decembris) par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu un ar ko groza Direktīvu 2003/35/EK un atceļ Direktīvu 2001/81/EK (OV L 344, 17.12.2016., 1. lpp.).

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/2031 (2016. gada 26. oktobris) par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) Nr. 1143/2014 un atceļ Padomes Direktīvas 69/464/EEK, 74/647/EEK, 93/85/EEK, 98/57/EK, 2000/29/EK, 2006/91/EK un 2007/33/EK (OV L 317, 23.11.2016., 4. lpp.).

⁴⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/429 (2016. gada 9. marts) par pārnēsājamām dzīvnieku slimībām un ar ko groza un atceļ konkrētus aktus dzīvnieku veselības jomā (“Dzīvnieku veselības tiesību akts”) (OV L 84, 31.3.2016., 1. lpp.).

⁴¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.).

⁴² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/128/EK (2009. gada 21. oktobris), ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai (OV L 309, 24.11.2009., 71. lpp.).

⁴³ Eiropas “Vienna veselība” rīcības plāns pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences (AMR) apkarošanai (COM(2017) 339 final).

5. Atbalstu piešķir subsidētu pakalpojumu veidā.
 6. Struktūrām, kas izvēlētas sniegt konsultāciju pakalpojumus, ir atbilstoši resursi, proti, regulāri apmācīts un kvalificēts personāls, un konsultāciju pieredze un uzticamība jomās, kurās tās sniedz konsultācijas.
- Konsultāciju pakalpojumus var nodrošināt ražotāju grupas vai citas organizācijas neatkarīgi no to lieluma.
- Dalībvalstis nodrošina, ka konsultāciju pakalpojumu sniedzējs ir objektīvs, un tam nav interešu konflikta.
7. Pamatojoties uz objektīvi definētiem nosacījumiem, atbalsts ir pieejams visiem atbalsttiesīgajiem uzņēmumiem attiecīgajā apgabalā.
- Ja konsultāciju pakalpojumus nodrošina ražotāju grupas un organizācijas, dalība šādās grupās vai organizācijās nav pakalpojuma pieejamības nosacījums.
- Jebkurš ieguldījums attiecīgās grupas vai organizācijas administratīvo izmaksu segšanā, ko neveic tās biedri, nedrīkst pārsniegt konsultāciju pakalpojuma sniegšanas izmaksas.
8. Atbalsta apjoms nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām līdz 25 000 EUR apmērā (izņemot 4. punktā paredzētās) vienā trīs gadu periodā par pakalpojumiem, ko pakalpojumu sniedzējs sniedz vienam labuma guvējam, kurš nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu.
 9. Atbalsta apjoms nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām līdz 200 000 EUR apmērā (izņemot 4. punktā paredzētās) vienā trīs gadu periodā par pakalpojumiem, ko pakalpojumu sniedzējs sniedz vienam labuma guvējam, kurš nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību.

22. pants

Atbalsts aizvietošanas pakalpojumiem lauku saimniecībā

1. Atbalsts aizvietošanas pakalpojumiem lauku saimniecībā ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.– 5. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsts aptver faktiskās izmaksas, kas rodas par lauksaimnieka, fiziskas personas, kas ir lauku mājsaimniecības loceklis, vai laukstrādnieka aizvietošanu laikā, kamēr viņš nav darbā slimības, arī viņa bērna slimības, vai atvaļinājuma, maternitātes un bērna kopšanas atvaļinājuma vai obligātā militārā dienesta dēļ vai nāves gadījumā.
3. Kopējais aizvietošanas ilgums nepārsniedz trīs mēnešus gadā vienam labuma guvējam, izņemot aizvietošanu maternitātes un bērna kopšanas atvaļinājuma laikā un aizvietošanu obligātā militārā dienesta pildīšanas laikā. Maternitātes un bērna kopšanas atvaļinājuma laikā aizvietošanas ilgums katrā no minētajiem gadījumiem nepārsniedz sešus mēnešus. Obligātā militārā dienesta pildīšanas laikā aizvietošanas ilgums nepārsniedz dienesta ilgumu.
4. Atbalstu piešķir subsidētu pakalpojumu veidā.

Aizvietošanas pakalpojumus lauku saimniecībā var nodrošināt ražotāju grupas un organizācijas neatkarīgi no to lieluma. Šajā gadījumā dalība šādās grupās vai organizācijās nav pakalpojuma pieejamības nosacījums.

5. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no faktiskajām izmaksām.

23. pants

Atbalsts lauksaimniecības produktu noieta veicināšanas pasākumiem

1. Atbalsts lauksaimniecības produktu noieta veicināšanas pasākumiem ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā nozīmē un atbilstoši no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.– 8. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsts sedz izmaksas par:
 - (a) konkursu, gadatirgu vai izstāžu organizēšanu un dalību tajos;
 - (b) publikācijām, kuru mērķis ir uzlabot plašākas sabiedrības informētību par lauksaimniecības produktiem.
3. Publikācijās, kas minētas 2. punkta (b) apakšpunktā, nemain konkrētu uzņēmumu, preču zīmi vai izcelsmi.

Tomēr šā punkta pirmo daļu nepiemēro norādēm uz to lauksaimniecības produktu izcelsmi, kurus aptver:
 - (a) kvalitātes shēmas, kas minētas 19. panta 2. punkta a) apakšpunktā, ar nosacījumu, ka norāde precīzi atbilst Savienībā aizsargātajai norādei;
 - (b) kvalitātes shēmas, kas minētas 19. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktā, ar nosacījumu, ka šai norādei vēstījumā ir sekundāra nozīme.
4. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas par konkursu, gadatirgu vai izstāžu organizēšanu un dalību tajos:
 - (a) dalības maksas;
 - (b) ceļa izdevumi un to dzīvnieku un produktu transportēšanas izdevumi, kurus aptvers noieta veicināšanas darbība;
 - (c) izmaksas par publikācijām un tīmekļa vietnēm, kurās izziņots attiecīgais pasākums;
 - (d) izstāžu telpu un stendu īre un to uzstādīšanas un demontāžas izmaksas;
 - (e) simboliskas balvas, kuru vērtība nepārsniedz 1000 EUR par balvu vienam konkursa uzvarētājam.
5. Atbalsts aptver šādas attiecināmās izmaksas par publikācijām, kuru mērķis ir uzlabot plašākas sabiedrības informētību par lauksaimniecības produktiem:
 - (a) izmaksas par publikācijām drukātos un elektroniskos medijos, tīmekļa vietnēm un elektroniskos medijos, radio vai televīzijā redzamiem sižetiem, kuru mērķis ir sniegt faktuālu informāciju par labuma guvējiem, kuri nāk no konkrēta reģiona vai ražo konkrētu lauksaimniecības produktu, ja informācija ir neitrāla un visiem attiecīgajiem labuma guvējiem ir vienādas iespējas tikt atspoguļoti publikācijā;
 - (b) izmaksas par zinātniskas informācijas vai faktuālas informācijas izplatīšanu attiecībā uz:

- i) 19. panta 2. punktā minētajām kvalitātēm shēmām, kuras var ietvert citu dalībvalstu un trešo valstu lauksaimniecības produktus,
- ii) ģeneriskiem lauksaimniecības produktiem un to uzturvērtības priekšrocībām, kā arī ierosinājumiem, kā tos lietot.

6. Atbalstu piešķir:

- (a) natūrā vai
- (b) kā kompensāciju par faktiskajām izmaksām, kas radušas labuma guvējam.

Ja atbalstu piešķir natūrā, to sniedz subsidētu pakalpojumu veidā.

Noieta veicināšanas pasākumus var nodrošināt ražotāju grupas vai citas organizācijas neatkarīgi no to lieluma.

Atbalstu 4. punkta e) apakšpunktā minēto simbolisko balvu piešķiršanai noieta veicināšanas pasākumu nodrošinātājam izmaksā tikai tad, ja balva patiešām ir piešķirta un tiek uzrādīts pierādījums par tās piešķiršanu.

7. Pamatojoties uz objektīvi definētiem nosacījumiem, atbalsts noieta veicināšanas pasākumiem ir pieejams visiem atbalsttiesīgajiem uzņēmumiem, kuri darbojas attiecīgajā apgabalā.

Ja noieta veicināšanas pasākumu nodrošina ražotāju grupas un organizācijas, dalība šādās grupās vai organizācijās nav dalības nosacījums. Jebkurš ieguldījums attiecīgās ražotāju grupas vai organizācijas administratīvo izmaksu segšanā, ko neveic tās biedri, nepārsniedz noieta veicināšanas pasākumu nodrošināšanas izmaksas.

8. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

24. pants

Atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu nodarīto kaitējumu

1. Atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu nodarīto kaitējumu, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–10. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalstu piešķir ar šādiem nosacījumiem:
 - (a) atbalstu izmaksā, kad dalībvalsts kompetentā iestāde ir oficiāli atzinusi, ka konkrētais notikums ir uzskatāms par dabas katastrofai pielīdzināmiem nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem, un
 - (b) starp dabas katastrofai pielīdzināmiem nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem un uzņēmumam nodarīto kaitējumu pastāv tieša cēloņsakarība.
3. Atbalstu izmaksā tieši attiecīgajam uzņēmumam vai ražotāju grupai vai organizācijai, kuras biedrs ir minētais uzņēmums.
Ja atbalstu izmaksā ražotāju grupai vai organizācijai, atbalsta summa nepārsniedz atbalsta summu, kādu ir tiesības saņemt minētajam uzņēmumam.
4. Atbalsta shēmas, kas saistītas ar dabas katastrofai pielīdzināmiem nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem, izveido trīs gadu laikā, un atbalstu izmaksā četru gadu

laikā no dienas, kad iestājušies dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi.

5. Attiecināmās izmaksas ir dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgo klimatisko apstākļu nodarītais tiešais kaitējums, kuru novērtējusi no atbalsta piešķirējiestādes neatkarīga publiska iestāde, neatkarīgs eksperts, kuru atzinusi atbalsta piešķirējiestāde, vai apdrošināšanas sabiedrība.
6. Dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu nodarīto kaitējumu aprēķina individuāla labuma guvēja līmenī. Atbalsts var attiekties uz:
 - (a) 7. punktā minēto ienākumu zaudējumu, kas radies lauksaimnieciskās produkcijas un ražošanas līdzekļu pilnīgas vai daļējas iznīcināšanas dēļ;
 - (b) 8. punktā minēto materiālo kaitējumu.
7. Ienākumu zaudējumu aprēķina šādi:
 - (a) rezultātu, kas iegūts, lauksaimniecības produktu daudzumu, kurš saražots gadā, kad iestājušies dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgie klimatiskie apstākļi, vai katrā nākamajā gadā, kuru ietekmējusi ražošanas līdzekļu pilnīga vai daļēja iznīcināšana, reizinot ar vidējo pārdošanas cenu minētajā gadā,
atņemot no
 - (b) rezultāta, kas iegūts, gada vidējo lauksaimniecības produktu daudzumu, kurš saražots triju gadu periodā pirms dabas katastrofai pielīdzināmiem nelabvēlīgajiem klimatiskajiem apstākļiem, vai trijos gados saražoto vidējo daudzumu, kas noteikts, pamatojoties uz piecu gadu periodu pirms dabas katastrofai pielīdzināmiem nelabvēlīgajiem klimatiskajiem apstākļiem un izslēdzot augstāko un zemāko rādītāju, reizinot ar vidējo pārdošanas cenu.

Minēto ienākumu zaudējumu var aprēķināt lauku saimniecības gada produkcijas līmenī, vai arī kultūrauga vai ganāmpulka līmenī.

Ienākumu zaudējumu summu var palielināt, pieskaitot citas izmaksas, kas labuma guvējam radušās saistībā ar dabas katastrofai pielīdzināmiem nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem.

Minēto ienākumu zaudējumu samazina, no tā atskaitot visas izmaksas, kas nav saistītas ar dabas katastrofai pielīdzināmiem nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem.

Lai aprēķinātu labuma guvēja lauksaimniecisko produkciju, drīkst izmantot indeksus, ja izmantotā aprēķina metode ļauj noteikt labuma guvēja faktiskos zaudējumus attiecīgajā gadā.

8. Dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu nodarīto materiālo kaitējumu aktīviem, piemēram, lauku saimniecības ēkām, objektiem un tehnikai, krājumiem un ražošanas līdzekļiem, aprēķina, pamatojoties uz attiecīgā aktīva remonta izmaksām vai saimniecisko vērtību pirms dabas katastrofai pielīdzināmiem nelabvēlīgajiem klimatiskajiem apstākļiem.

Tas nepārsniedz remonta izmaksas vai patiesās tirgus vērtības samazinājumu, ko izraisījusi katastrofa, proti, starpību starp aktīva vērtību tieši pirms un tūlīt pēc dabas katastrofai pielīdzināmiem nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem.

Ja 7. punktā minētais labuma guvēja ienākumu zaudējums tiek aprēķināts kultūrauga vai ganāmpulka līmenī, ņem vērā tikai materiālo kaitējumu, kas saistīts ar minēto kultūraugu vai ganāmpulku.

9. Atbalstu samazina par 50 %, izņemot gadījumus, kad to piešķir labuma guvējiem, kuri ir noslēguši apdrošināšanas līgumu, kas sedz vismaz 50 % no to vidējās gada produkcijas vai ar produkciju saistītajiem ienākumiem un statistiski visbiežākos ar klimatu saistītos apdrošinātos riskus attiecīgajā daļībvalstī vai reģionā.
10. Atbalsts un visi citi maksājumi, ko saņem, lai kompensētu zaudējumus, kā arī maksājumi saskaņā ar citiem valsts vai Savienības pasākumiem vai apdrošināšanas līgumiem, nepārsniedz 80 % no attiecināmajām izmaksām.
Apgabaloši, kuros ir dabas radīti ierobežojumi, atbalsta intensitāti var palielināt līdz 90 %.

25. pants

Atbalsts, kura mērķis ir segt dzīvnieku slimību un augiem kaitīgo organismu profilakses, kontroles un izskaušanas izmaksas, un atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu nodarīto kaitējumu

1. Atbalsts, kura mērķis ir segt dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu profilakses, kontroles un izskaušanas izmaksas, un atbalsts, kura mērķis ir uzņēmumiem kompensēt minēto dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu radītos zaudējumus, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbīrvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–15. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalstam piemēro šādus nosacījumus:
 - (a) atbalstu maksā tikai saistībā ar dzīvnieku slimībām vai augiem kaitīgajiem organismiem, attiecībā uz kuriem pastāv Savienības vai valsts noteikumi neatkarīgi no tā, vai tie noteikti normatīvajos vai administratīvajos aktos, un
 - (b) tas ir daļa no:
 - i) Savienības, nacionāla vai reģionāla līmeņa publiskas programmas, kas domāta attiecīgās dzīvnieku slimības vai augiem kaitīgo organismu profilaksei, kontrolei vai izskaušanai,
 - ii) ārkārtas pasākumiem, ko noteikusi kompetentā iestāde,
 - iii) augiem kaitīgo organismu izskaušanas vai to izplatības ierobežošanas pasākumiem, kurus īsteno saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 17. pantu un 28. panta 1. un 2. punktu;
 - iv) dzīvnieku slimību profilakses, kontroles un izskaušanas pasākumiem saskaņā ar Regulu (ES) 2016/429.

Programma un pasākumi, kas minēti b) apakšpunktā, ietver attiecīgo profilakses, kontroles vai izskaušanas pasākumu aprakstu.

3. Dzīvnieku slimību gadījumā atbalstu piešķir saistībā ar dzīvnieku slimībām, kas minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2016/429, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/690 III pielikumā vai Pasaules Dzīvnieku veselības organizācijas izveidotā Sauszemes dzīvnieku veselības kodeksa dzīvnieku slimību, infekciju un invāziju sarakstā.

4. Atbalstam attiecībā uz dzīvnieku slimībām vai augiem kaitīgiem organismiem, kas 3. punktā nav minēti, piemēro šādus nosacījumus:
- (a) dzīvnieku slimība vai augiem kaitīgais organisms ir nodarījis lauksaimniekiem būtisku kaitējumu, kas pārsniedz vismaz 30 % no lauksaimnieka gada vidējās produkcijas vai ienākumiem iepriekšējo trīs gadu periodā vai no trīsgadu vidējās vērtības iepriekšējo piecu gadu periodā, no kura izslēgti augstākā un zemākā rādītāja gadi, un
 - (b) labuma guvēji ir noslēguši apdrošināšanas līgumu, ja tā pieejama, vai veic finansiālas iemaksas dalībvalsts akreditētos kopfondos, kas sedz vismaz 50 % no to gada vidējās produkcijas vai ar produkciju saistītiem ienākumiem un statistiski visbiežāk sastopamās dzīvnieku slimības vai augiem kaitīgos organismus attiecīgajā dalībvalstī vai reģionā, uz kuru attiecas apdrošināšanas segums vai akreditētais kopfonds.
5. Atbalsts neattiecas uz pasākumiem, kuru izmaksas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem jāsedz labuma guvējam, izņemot gadījumus, kad šo pasākumu izmaksas pilnībā kompensē labuma guvēju veiktie obligātie maksājumi.
6. Atbalstu izmaksā tieši attiecīgajam uzņēmumam vai ražotāju grupai vai organizācijai, kuras biedrs ir minētais uzņēmums.
- Ja atbalstu izmaksā ražotāju grupai vai organizācijai, atbalsta summa nepārsniedz atbalsta summu, kādu ir tiesības saņemt minētajam uzņēmumam.
7. Ar dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu saistītas atbalsta shēmas ievieš trīs gadu laikā, un atbalstu izmaksā četru gadu laikā no dzīvnieku slimības vai augiem kaitīgā organisma radīto izmaksu vai nodarītā kaitējuma rašanās dienas.
8. Profilakses pasākumu gadījumā atbalsts sedz attiecināmās izmaksas par:
- (a) veselības pārbaudēm;
 - (b) analīzēm, ieskaitot *in-vitro* diagnostiku;
 - (c) testiem un citiem skrīninga pasākumiem, tostarp TSE un GSE testiem;
 - (d) dzīvnieku vakcīnu, zāļu, ārstniecības vielu un augu aizsardzības līdzekļu iegādi, uzglabāšanu, ievadīšanu un izplatīšanu;
 - (e) dzīvnieku nokaušanu vai izbrāķēšanu vai dzīvnieku produktu un augu iznīcināšanu profilakses nolūkos, kā arī saimniecības un aprīkojuma tīrišanu un dezinficēšanu;
 - (f) biodrošības pasākumu ieviešanu vai uzlabošanu.
9. Kontroles un izskaušanas pasākumu gadījumā atbalsts sedz attiecināmās izmaksas par:
- (a) testiem un citiem skrīninga pasākumiem, tostarp TSE un GSE testiem, dzīvnieku slimību gadījumā;
 - (b) dzīvnieku vakcīnu, zāļu, ārstniecības vielu un augu aizsardzības līdzekļu iegādi, uzglabāšanu, ievadīšanu un izplatīšanu;
 - (c) dzīvnieku nokaušanu vai izbrāķēšanu un ar tiem saistīto produktu un aprīkojuma iznīcināšanu vai augu iznīcināšanu, arī attiecībā uz augiem un dzīvniekiem, kuri mirst vai tiek iznīcināti vakcinācijas vai citu tādu pasākumu

- rezultātā, kuri veikti pēc kompetento iestāžu rīkojuma, un saimniecības un aprīkojuma tīrīšanu un dezinfekciju.
10. Ja atbalsta mērķis ir atlīdzināt dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu nodarīto kaitējumu, kompensāciju aprēķina, nēmot vērā tikai:
- (a) to dzīvnieku tirgus vērtību, kuri nokauti, izbrāķeti vai miruši, vai tādu ar šiem dzīvniekiem saistītu produktu vai tādu augu tirgus vērtību, kuri iznīcināti:
 - i) dzīvnieku slimības vai augiem kaitīgā organisma invāzijas rezultātā,
 - ii) publiskas programmas vai pasākuma satvarā, kā minēts 2. punkta b) apakšpunktā;
 - (b) ienākumu zaudējumus, ko rada karantīnas noteikumu ievērošana un ganāmpulka vai stādījumu atjaunošanas grūtības un obligātā augmaiņa, kas noteikta publiskas programmas vai pasākuma satvarā, kā minēts 2. punkta b) apakšpunktā;
 - (c) izmaksas saistībā ar tā aprīkojuma nomaiņu, kurš iznīcināts pēc dalībvalsts kompetento iestāžu rīkojuma.
- Pirmās daļas a) apakšpunkta piemērošanas nolūkā tirgus vērtību nosaka, pamatojoties uz dzīvnieku, produktu un augu vērtību tieši pirms tam, kad radušās vai apstiprinājušās aizdomas par dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu.
11. Saskaņā ar 10. punktu aprēķināto kompensāciju samazina, no tās atskaitot visas izmaksas, kas nav radušās tieši dzīvnieku slimības vai augiem kaitīgo organismu dēļ, un kas labuma guvējam arī citādi būtu radušās ar slimību vai kaitīgo organismu nesaistītu apstākļu dēļ.
12. Atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt dzīvnieku slimību un augiem kaitīgo organismu nodarīto kaitējumu, nepārsniedz izmaksas un kaitējumu, kurus radījušas dzīvnieku slimības un augiem kaitīgie organismu un kuru sakarā kompetentā iestāde:
- (a) ir oficiāli atzinusi uzliesmojumu – dzīvnieku slimības gadījumā;
 - (b) ir oficiāli atzinusi klātbūtni – augiem kaitīgo organismu gadījumā.
13. Atbalstu saistībā ar 8. un 9. punktā minētajām attiecināmajām izmaksām piešķir natūrā, un to izmaksā profilakses, kontroles un izskaušanas pasākumu nodrošinātajam.
- Atkāpjoties no šā punkta pirmās daļas, atbalstu var piešķirt tieši labuma guvējam, lai atlīdzinātu labuma guvējam faktiski radušās izmaksas, ja atbalsts tiek piešķirts saistībā ar attiecināmajām izmaksām, kas minētas:
- (a) 8. punkta d) un e) apakšpunktā un 9. punkta b) apakšpunktā – dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu gadījumā;
 - (b) 8. punkta (e) apakšpunktā un 9. punkta (c) apakšpunktā – augiem kaitīgo organismu un saimniecības un aprīkojuma tīrīšanas un dezinfekcijas gadījumā.
14. Individuālu atbalstu nepiešķir, ja konstatē, ka dzīvnieku slimība vai augiem kaitīgo organismu invāzija ir izraisīta tīsi vai radusies labuma guvēja nolaidības dēļ.
15. Atbalsts un visi citi maksājumi labuma guvējam, tostarp maksājumi saskaņā ar citiem valsts vai Savienības pasākumiem vai apdrošināšanas līgumiem par tām pašām attiecināmajām izmaksām, kas minētas 8., 9. un 10. punktā, nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

26. pants

Atbalsts lopkopības nozarei un atbalsts par kritušajiem dzīvniekiem

1. Turpmāk norādītais atbalsts lopkopjiem ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–5. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsts sedz šādas izmaksas:
 - (a) administratīvās izmaksas par ciltsgārību iekārtošanu un uzturēšanu;
 - (b) trešo personu vai to uzdevumā veikti testi, lai noteiktu lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko kvalitāti vai produktivitāti, izņemot kontroles, ko veic ganāmpulka īpašnieks, un piena kvalitātes regulāras kontroles;
 - (c) kritušo dzīvnieku aizvākšana;
 - (d) kritušo dzīvnieku iznīcināšana;
 - (e) prēmijas, kuras lauksaimnieks ir maksājis par apdrošināšanu, kas sedz kritušo dzīvnieku aizvākšanas un iznīcināšanas izmaksas;
 - (f) kritušo dzīvnieku aizvākšana un iznīcināšana, ja atbalsts tiek finansēts no maksām vai obligātajām iemaksām, kas paredzētas šādu kritušo dzīvnieku iznīcināšanas finansēšanai, ar nosacījumu, ka šādas maksas vai iemaksas attiecas tikai uz gaļas nozari un tiek tieši piemērotas šai nozarei;
 - (g) kritušo dzīvnieku aizvākšanas un iznīcināšanas izmaksas, ja ir noteikts pienākums veikt attiecīgo kritušo dzīvnieku TSE testus vai ja notiek 25. panta 3. punktā minētas dzīvnieku slimības uzliesmojums.
3. Atbalstu, kas minēts 2. punkta c), d), e), f) un g) apakšpunktā, piešķir ar nosacījumu, ka dalībvalstī ir spēkā konsekventa monitoringa programma, kas nodrošina visu kritušo dzīvnieku drošu iznīcināšanu.

Atbalsts tādu prēmiju izmaksu segšanai, kuras lauksaimnieki maksā par apdrošināšanu attiecībā uz šā panta 2. punkta e) apakšpunktā minētajām kritušo dzīvnieku aizvākšanas un iznīcināšanas izmaksām, atbilst nosacījumiem, kas noteikti 27. panta 2. punktā.
4. Atbalsts tiek sniegti natūrā un neparedz tiešus maksājumus labuma guvējiem.

Lai atvieglotu 2. punkta c), d), e), f) un g) apakšpunktā minētā atbalsta pārvaldību, atbalstu var izmaksāt ekonomikas dalībniekiem vai struktūrām, kas:

 - (a) darbojas lejupējā tirgū attiecībā pret uzņēmumiem, kuri darbojas lopkopības nozarē, un
 - (b) sniedz pakalpojumus, kuri saistīti ar kritušo dzīvnieku aizvākšanu un iznīcināšanu.
5. Atbalsta intensitāte nepārsniedz:
 - (a) 70 % no 2. punkta b) apakšpunktā minēto ģenētisko testu izmaksām;
 - (b) 75 % no izmaksām, kas saistītas ar 2. punkta d) un e) apakšpunktā minēto iznīcināšanu;

- (c) 100 % no izmaksām, kas saistītas ar 2. punkta a), c), e), f) un g) apakšpunktā minētajām administratīvajām izmaksām, aizvākšanu, iznīcināšanu un ar aizvākšanu saistītas apdrošināšanas prēmijām.

27. pants

Atbalsts apdrošināšanas prēmiju maksāšanai

1. Atbalsts apdrošināšanas prēmiju maksāšanai ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–6. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsts:
 - (a) nerada šķēršļus apdrošināšanas pakalpojumu iekšējā tirgus darbībai;
 - (b) neaprobežojas tikai ar apdrošināšanu, ko piedāvā viena apdrošināšanas sabiedrība vai sabiedrību grupa;
 - (c) tam nepiemēro nosacījumu, ka apdrošināšanas līgums jāslēdz ar attiecīgajā dalībvalstī iedibinātu sabiedrību.
3. Apdrošināšana ir paredzēta, lai segtu zaudējumus, ko nodara:
 - (a) dabas katastrofas;
 - (b) dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi un citi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi;
 - (c) dzīvnieku slimības vai augiem kaitīgie organismi, vai aizsargājamie dzīvnieki.
4. Apdrošināšana:
 - (a) kompensē tikai 3. punktā minēto zaudējumu atlīdzināšanas izmaksas;
 - (b) nepieprasā un nenorāda konkrētu turpmākās lauksaimnieciskās produkcijas veidu vai daudzumu.
5. Apdrošināšanas prēmijas summu, par kuru var saņemt atbalstu, dalībvalstis var ierobežot, nosakot atbilstošus maksimālos apjomus.
6. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 70 % no apdrošināšanas prēmijas izmaksām.

28. pants

Atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt aizsargājamo dzīvnieku nodarīto kaitējumu

1. Atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt aizsargājamo dzīvnieku nodarīto kaitējumu, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–9. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Dalībvalsts konstatē tiešu cēloņsakarību starp nodarīto kaitējumu un aizsargājamo dzīvnieku uzvedību.
3. Atbalstu izmaksā tieši attiecīgajam uzņēmumam vai ražotāju grupai vai organizācijai, kurās biedrs ir minētais uzņēmums. Ja atbalstu izmaksā ražotāju grupai vai organizācijai, atbalsta summa nepārsniedz atbalsta summu, kādu ir tiesības saņemt attiecīgajam uzņēmumam.

4. Atbalsta shēmu izveido trīs gadu laikā, un atbalstu izmaksā četru gadu laikā no kaitējuma cēloniskā notikuma dienas.
5. Attiecināmās izmaksas ir izmaksas, ko radījis aizsargājamo dzīvnieku nodarītais tiešais kaitējums, kuru novērtējusi publiska iestāde, atbalsta piešķirējietādes atzīts neatkarīgs eksperts vai apdrošināšanas sabiedrība.

Kaitējums var ietvert:

- (a) nonāvētos dzīvniekus vai iznīcinātos augus: attiecināmās izmaksas nosaka, pamatojoties uz aizsargājamo dzīvnieku nonāvēto dzīvnieku vai iznīcināto augu tirgus vērtību tieši pirms kaitējuma cēloniskā notikuma;
- (b) netiesās izmaksas: veterinārās izmaksas, kas rodas par ievainotu dzīvnieku ārstēšanu, un darbaspēka izmaksas, kas saistītas ar pazudušu dzīvnieku meklēšanu;
- (c) materiālu kaitējumu lauku saimniecības aprīkojumam, tehnikai, lauku saimniecības ēkām un krājumiem.
- (d) Otrās daļas c) apakšpunkta piemērošanas vajadzībām materiālo kaitējumu aprēķina, pamatojoties uz attiecīgā aktīva remonta izmaksām vai saimniecisko vērtību pirms kaitējuma cēloniskā notikuma. Tas nepārsniedz remonta izmaksas vai patiesās tirgus vērtības samazinājumu, ko izraisījis kaitējuma cēloniskais notikums, proti, starpību starp īpašuma vērtību tieši pirms un tūlīt pēc minētā notikuma.

6. Kaitējuma apmēru aprēķina individuālā labuma guvēja līmenī.

Summu samazina, no tās atskaitot visas izmaksas, ko nav radījis kaitējuma cēloniskais notikums un kas labuma guvējam būtu radušās citu iemeslu dēļ.

7. Lai mazinātu konkurences izkroplojumu risku un radītu stimulu riskus minimalizēt, no labuma guvējiem tiek prasīti minimālie centieni. Šie centieni izpaužas kā profilaktiskie pasākumi (piemēram, žogi, kur tas iespējams, vai ganu sunī), kas ir samērīgi ar aizsargājamo dzīvnieku nodarītā kaitējuma risku attiecīgajā apgabalā, izņemot gadījumus, kad veikt šādus pasākumus nav pamatoti iespējams.
8. Atbalstu saskaņā ar šo pantu var piešķirt līdz 100 % apmērā no attiecināmajām izmaksām.
9. Atbalsts un visi citi maksājumi, kas saņemti, lai atlīdzinātu kaitējumu, tai skaitā maksājumi saskaņā ar citiem valsts vai Savienības pasākumiem vai apdrošināšanas līgumiem par kaitējumu, par kuru tiek saņemts atbalsts, nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

29. pants

Atbalsts par traucēkļiem, kas saistīti ar Natura 2000

1. Atbalsts par traucēkļiem, kas saistīti ar *Natura 2000* lauksaimniecības teritorijām, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2., 3. un 4. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalstu piešķir katru gadu par lauksaimniecības zemes hektāru, lai labuma guvējiem kompensētu papildu izmaksas un negūtos ienākumus, ieskaitot darījumu izmaksas, kuru cēlonis ir traucēkļi lauksaimniecības teritorijās, ko tieši ietekmē Direktīvas 92/43/EK un Direktīvas 2009/147/EK īstenošana.

3. Atbalstu maksā tikai par šādām lauksaimniecības teritorijām:
 - (a) *Natura 2000* lauksaimniecības teritorijas;
 - (b) ainavas iezīmes, kas sekmē Direktīvas 92/43/EEK 10. panta īstenošanu un aizņem ne vairāk kā 5 % no teritorijām, kuras iekļautas *Natura 2000* tīklā.
4. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no 2. punktā minētajām izmaksām.

2. IEDAĻA

ATBALSTS LAUKU SAIMNIECĪBĀ ESOŠĀ KULTŪRAS UN DABAS MANTOJUMA SAGLABĀŠANAI PAREDZĒTĀM INVESTĪCIJĀM

30. pants

Atbalsts lauku saimniecībā esoša kultūras un dabas mantojuma saglabāšanai paredzētām investīcijām

1. Atbalsts lauku saimniecībā esoša kultūras un dabas mantojuma saglabāšanai paredzētām investīcijām, kuru piešķir uzņēmumiem, kas nodarbojas ar primāro lauksaimniecisko ražošanu, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbīrvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–5. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalstu piešķir par tādu kultūras un dabas mantojumu dabas ainavu un ēku veidolā, kuru attiecīgās dalībvalsts kompetentās publiskās iestādes ir oficiāli atzinušas par kultūras vai dabas mantojumu.
3. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas par kultūras un dabas mantojuma saglabāšanu:
 - (a) izmaksas par investīcijām materiālajos aktīvos;
 - (b) kapitāлизētie darbi.
4. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.
5. Atbalsts kapitalizētajiem darbiem nepārsniedz 10 000 EUR gadā.

3. IEDAĻA

ATBALSTS, KURA MĒRKIS IR ATLĪDZINĀT DABAS KATASTROFU NODARĪTO KAITĒJUMU LAUKSAIMNIECĪBAS NOZARĒ

31. pants

Atbalsts, kura mērkis ir atlīdzināt dabas katastrofu nodarīto kaitējumu lauksaimniecības nozarē

1. Atbalsta shēmas, kuru mērkis ir atlīdzināt dabas katastrofu nodarīto kaitējumu, ir saderīgas ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē un atbīrvotas no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tās atbilst šā panta 2.–9. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalstu piešķir ar šādiem nosacījumiem:
 - (a) to maksā tikai tad, ja dalībvalsts kompetentā iestāde ir oficiāli atzinusi, ka attiecīgais notikums uzskatāms par dabas katastrofu;

- (b) starp dabas katastrofu un attiecīgajam uzņēmumam nodarīto kaitējumu pastāv tieša cēloņsakarība.
3. Atbalstu izmaksā tieši attiecīgajam uzņēmumam vai ražotāju grupai vai organizācijai, kuras biedrs ir minētais uzņēmums.
- Ja atbalstu izmaksā ražotāju grupai vai organizācijai, atbalsta summa nepārsniedz atbalsta summu, kādu ir tiesības saņemt minētajam uzņēmumam.
4. Ar dabas katastrofu saistītas atbalsta shēmas ievieš trīs gadu laikā, un atbalstu izmaksā četru gadu laikā no dienas, kad dabas katastrofa notikusi.
5. Attiecināmās izmaksas ir dabas katastrofas nodarītais tiesais kaitējums, kuru novērtējusi publiska iestāde, neatkarīgs eksperts, ko atzinusi atbalsta piešķirējies tāde, vai apdrošināšanas sabiedrība.
6. Kaitējumu, kas radies dabas katastrofas dēļ, aprēķina individuāla labuma guvēja līmenī. Minētais atbalsts var attiekties uz:
- (a) 7. punktā minēto ienākumu zaudējumu, kas radies lauksaimnieciskās produkcijas un ražošanas līdzekļu pilnīgas vai daļējas iznīcināšanas dēļ;
 - (b) 8. punktā minēto materiālo kaitējumu.

7. Ienākumu zaudējumu aprēķina šādi:

- (a) rezultātu, kas iegūts, lauksaimniecības produktu daudzumu, kurš saražots gadā, kad notikusi dabas katastrofa, vai katrā nākamajā gadā, kuru ietekmējusi ražošanas līdzekļu pilnīga vai daļēja iznīcināšana, reizinot ar vidējo pārdošanas cenu minētajā gadā,

atņemot no

- (b) rezultāta, kas iegūts, gada vidējo lauksaimniecības produktu daudzumu, kurš saražots triju gadu periodā pirms dabas katastrofas, vai trijos gados saražoto vidējo daudzumu, kas noteikts, pamatojoties uz piecu gadu periodu pirms dabas katastrofas un izslēdzot augstāko un zemāko rādītāju, reizinot ar vidējo pārdošanas cenu.

Minēto summu var palielināt, pieskaitot citas izmaksas, kas labuma guvējam radušās tiešā saistībā ar dabas katastrofu.

Minēto summu samazina, no tās atskaitot izmaksas, kas nav radušās dabas katastrofas dēļ.

Lai aprēķinātu labuma guvēja ikgadējo lauksaimniecisko produkciju, drīkst izmantot indeksus, ja izmantotā aprēķina metode ļauj noteikt labuma guvēja faktiskos zaudējumus attiecīgajā gadā.

8. Dabas katastrofas nodarīto materiālo kaitējumu aktīviem, piemēram, lauku saimniecības ēkām, objektiem un tehnikai, krājumiem un ražošanas līdzekļiem, aprēķina, pamatojoties uz attiecīgā aktīva remonta izmaksām vai saimniecisko vērtību tieši pirms katastrofas.

Tas nepārsniedz remonta izmaksas vai patiesās tirgus vērtības samazinājumu, ko izraisījusi katastrofa, proti, starpību starp aktīva vērtību tieši pirms un tūlīt pēc katastrofas.

9. Atbalsts un visi citi maksājumi, kas saņemti, lai kompensētu zaudējumus, ieskaitot maksājumus saskaņā ar apdrošināšanas līgumiem, nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

4. IEDĀLA

ATBALSTS PĒTNIECĪBAI UN IZSTRĀDEI LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽSAIMNIECĪBAS NOZARĒ

32. pants

Atbalsts pētniecībai un izstrādei lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē

1. Atbalsts pētniecībai un izstrādei lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un apakšnozarēs ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–10. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalstāmais projekts ir attiecīgo 1. punktā minēto nozaru vai apakšnozaru vispārēju interešu projekts.
3. Pirms atbalstāmā projekta sākšanas pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizācija, kas īsteno projektu, internetā publicē šādu informāciju:
 - (a) ka atbalstāmais projekts ir jāīsteno;
 - (b) atbalstāmā projekta mērķi;
 - (c) atbalstāmā projekta gaidāmo rezultātu aptuvenais publicēšanas datums;
 - (d) atbalstāmā projekta gaidāmo rezultātu publicēšanas vieta internetā;
 - (e) ka atbalstāmā projekta rezultāti būs bez maksas pieejami visiem uzņēmumiem, kas darbojas attiecīgajā nozarē vai apakšnozarē.
4. Atbalstāmā projekta rezultātus dara pieejamus internetā no atbalstāmā projekta beigu datuma vai no dienas, kad informācija par minētajiem rezultātiem tiek sniegtā jebkuras konkrētas organizācijas biedriem, atkarībā no tā, kas notiek pirmais. Rezultāti ir pieejami internetā vismaz piecus gadus, skaitot no atbalstāmā projekta beigu datuma.
5. Atbalstu piešķir tieši pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizācijai.
6. Atbalsts neietver maksājumus, kuri pamatojas uz lauksaimniecības vai mežsaimniecības produktu cenu, uzņēmumiem, kas darbojas lauksaimniecības vai mežsaimniecības nozarē.
7. Attiecināmās izmaksas ir šādas:
 - (a) personāla izmaksas, kas saistītas ar pētniekiem, tehniskajiem un citiem palīgdarbiniekiem, ciktāl viņi nodarbināti attiecīgajā projektā;
 - (b) instrumentu un aprīkojuma izmaksas tādā apmērā un periodā, kādā tos izmanto projektā; ja šādu instrumentu un aprīkojuma lietošanas laiks projektā neaptver visu amortizācijas periodu, par attiecināmajām izmaksām ir uzskatāmas tikai tās amortizācijas izmaksas, kas atbilst projekta ilgumam un ir aprēķinātas saskaņā ar vispārpieņemtiem grāmatvedības principiem;
 - (c) ēku un zemes izmaksas tādā apmērā un periodā, kādā tos izmanto projektā; attiecībā uz ēkām par attiecināmām ir uzskatāmas tikai tās amortizācijas izmaksas, kas atbilst projekta ilgumam un ir aprēķinātas saskaņā ar

- vispārpieņemtiem grāmatvedības principiem; attiecībā uz zemi par attiecināmām uzskata tikai komerciālās nodošanas izmaksas vai faktiski radušās kapitāla izmaksas;
- (d) izmaksas par līgumpētījumiem, zināšanām un patentiem, kuri iegādāti vai kuru licences saņemtas no ārējiem avotiem godīgas konkurences apstākļos, kā arī izmaksas par konsultantu pakalpojumiem un līdzvērtīgiem pakalpojumiem, kas izmantoti vienīgi projekta vajadzībām;
 - (e) citas pieskaitāmās izmaksas un pamatdarbības izdevumi, ieskaitot materiālu, piederumu un līdzīgu preču izmaksas, kas tieši radušās projekta rezultātā.
8. Ja pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizācija veic arī saimniecisko darbību, minētās saimnieciskās darbības finansējums, izmaksas un ieņēmumi ir jāuzskaita atsevišķi.
 9. Uzņēmumi, kas var ietekmēt pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizāciju, piemēram, tā akcionāri vai dalībnieki, nedrīkst iegūt prioritāru piekļuvi tā pētnieciskajām jaudām vai radītajiem rezultātiem.
 10. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

5. IEDAĻA **MEŽSAIMNIECĪBAI PAREDZĒTS ATBALSTS**

33. pants

Atbalsts apmežošanai un kokaugiem klātas zemes izveidei

1. Atbalsts apmežošanai un kokaugiem klātas zemes izveidei ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–11. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsts apmežošanai un kokaugiem klātas zemes izveidei sedz izveides izmaksas un ikgadēju piemaksu par hektāru.
Atbalsts apmežošanai un kokaugiem klātas zemes izveidei var attiekties uz investīciju darbībām.
3. Ar investīciju darbībām saistīts atbalsts apmežošanai un kokaugiem klātas zemes izveidei sedz šādas attiecināmās izmaksas:
 - (a) izmaksas par nekustamā īpašuma celtniecību, iegādi, ieskaitot izpirkumnomu, vai labiekārtošanu, turklāt zemes iegādes izmaksas ir attiecināmas tikai tādā apmērā, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgās darbības kopējām attiecināmajām izmaksām, izņemot zemes iegādi gadījumos, kad atbalstu piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā;
 - (b) izdevumi par tehnikas un aprīkojuma iegādi vai iegādi uz nomaksu, nepārsniedzot aktīva tirgus vērtību;
 - (c) vispārīgās izmaksas, kas saistītas ar a) un b) apakšpunktā minētajiem izdevumiem, piemēram, maksas par arhitektu, inženieru un konsultāciju pakalpojumiem, maksas saistībā ar konsultācijām par vidisko un ekonomisko ilgtspēju, ieskaitot priekšizpētes izmaksas; priekšizpētes izmaksas ir attiecināmie izdevumi arī tad, ja, pamatojoties uz tās rezultātiem, a) un b) apakšpunktam atbilstīgi izdevumi nerodas;

- (d) datoru programmatūras, mākoņdatošanas un līdzīgu risinājumu iegādes, izstrādes vai izmantošanas maksas un patentu, licenču, autortiesību un preču zīmu iegādes izmaksas.
- (e) meža apsaimniekošanas plānu vai līdzvērtīgu instrumentu izstrādes izmaksas.

Atbalsts, ko piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā un sniedz finanšu instrumentu veidā, var segt attiecināmās izmaksas, kas pirmajā daļā nav minētas, ja izmaksas ir pilnībā attiecināmas saskaņā ar attiecīgo KLP stratēģisko plānu un atbalsts tiek īstenots pēc tam, kad Komisija apstiprinājusi attiecīgo stratēģisko plānu.

Izņemot gadījumus, kad atbalstu KLP stratēģiskā plāna satvarā sniedz finanšu instrumentu veidā, apgrozāmo kapitālu par attiecināmajām izmaksām neuzskata.

4. Investīciju darbības atbilst Savienības tiesību aktiem un attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem par vides aizsardzību. Investīciju darbībām, par kurām saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka šāds novērtējums ir veikts un attīstības piekrišana attiecīgajam investīciju projektam ir dota pirms individuālā atbalsta piešķiršanas dienas.
5. Attiecināmas var būt šādas izveides izmaksas:
 - (a) stādmateriāla un reproduktīvā materiāla izmaksas;
 - (b) stādīšanas izmaksas un ar stādīšanu tieši saistītas izmaksas;
 - (c) izmaksas par citām saistītajām darbībām, piemēram, par sējeņu uzglabāšanu un apstrādi ar vajadzīgajiem profilakses un aizsardzības līdzekļiem;
 - (d) izmaksas par stādījumu atjaunošanu, kas vajadzīga apmežošanas pirmajā gadā.
6. Gada piemaksa par hektāru sedz negūtos ienākumus un uzturēšanas izmaksas, tostarp agrotehniskās kopšanas un jaunaudžu kopšanas izmaksas.
7. Atbalsts netiek piešķirts, lai stādītu:
 - (a) kokus audzēšanai īscirtmeta atvasājos;
 - (b) Ziemassvētku eglītes;
 - (c) ātraudzīgus kokus enerģijas ražošanai;
 - (d) sugars, kas attiecīgajā apgabalā nav vietējās sugars, izņemot gadījumus, kad atbalstu piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā.
8. Stādītās sugars ir piemērotas apgabalā valdošajiem vides un klimatiskajiem apstākļiem un atbilst vidisko prasību minimumam.
9. Apgabaloši, kuros apmežošanu apgrūtina silti augsnēs un klimatiskie apstākļi, atbalstu var piešķirt par vietējiem apstākļiem piemērotu daudzgadīgu kokaugu sugu, piemēram, krūmkoku vai krūmu, stādīšanu.
10. Atbalstu lieliem uzņēmumiem piešķir ar nosacījumu, ka tiek uzrādīta relevanta informācija no meža apsaimniekošanas plāna vai tam līdzvērtīga instrumenta saskaņā ar ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu, kas definēta *Vispārējās pamatnostādnēs par ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu Eiropā*, kuras pieņemtas otrajā ministru konferencē par mežu aizsardzību Eiropā, kas norisinājās Helsinkos, 1993. gada 16. un 17. jūnijā⁴⁴.

⁴⁴ Vispārējās pamatnostādnēs par ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu Eiropā (https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

11. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecīnāmajām izmaksām.

34. pants
Atbalsts agromežsaimniecības sistēmām

1. Atbalsts agromežsaimniecības sistēmām ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–9. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsts agromežsaimniecības sistēmām sedz izveidošanas, reģenerācijas vai atjaunošanas izmaksas un ikgadēju piemaksu par hektāru.
3. Atbalsts agromežsaimniecības sistēmām var attiekties uz investīciju darbībām.
4. Izņemot gadījumus, kad atbalstu sniedz finanšu instrumentu veidā, ar investīciju darbībām saistīts atbalsts agromežsaimniecības sistēmām sedz šādas attiecīnāmās izmaksas:
 - (a) izmaksas par nekustamā īpašuma celtniecību, iegādi, ieskaitot izpirkumnomu, vai labiekārtošanu, turklāt zemes iegādes izmaksas ir attiecīnāmas tikai tādā apmērā, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgās darbības kopējām attiecīnāmajām izmaksām, izņemot zemes iegādi gadījumos, kad atbalstu piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā;
 - (b) izdevumi par tehnikas un aprīkojuma iegādi vai iegādi uz nomaksu, nepārsniedzot aktīva tirgus vērtību;
 - (c) vispārīgās izmaksas, kas saistītas ar (a) un (b) apakšpunktā minētajiem izdevumiem, piemēram, maksas par arhitektu, inženieru un konsultāciju pakalpojumiem, maksas saistībā ar konsultācijām par vidisko un ekonomisko ilgtspēju, ieskaitot priekšizpētes izmaksas; priekšizpētes izmaksas ir attiecīnāmie izdevumi arī tad, ja (a) un (b) apakšpunktā minētie izdevumi nerodas;
 - (d) datoru programmatūras, mākoņdatošanas un līdzīgu risinājumu iegādes, izstrādes vai izmantošanas maksas un patentu, licenču, autortiesību un preču zīmu iegādes izmaksas;
 - (e) meža apsaimniekošanas plānu vai līdzvērtīgu instrumentu izstrādes izmaksas.
- Izņemot gadījumus, kad atbalstu KLP stratēģiskā plāna satvarā sniedz finanšu instrumentu veidā, apgrozāmo kapitālu par attiecīnāmajām izmaksām neuzskata.
5. Investīciju darbības atbilst Savienības tiesību aktiem un attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem par vides aizsardzību. Investīciju darbībām, par kurām saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka šāds novērtējums ir veikts un attīstības piekrišana attiecīgajam investīciju projektam ir dota pirms individuālā atbalsta piešķiršanas dienas.
- Atbalstam, ko sniedz finanšu instrumentu veidā, pirmo daļu nepiemēro.
6. Attiecīnāmas var būt šādas agromežsaimniecības sistēmas izveidošanas, reģenerācijas vai atjaunošanas izmaksas:
 - (a) koku stādīšanas izmaksas, ieskaitot izmaksas par stādāmo materiālu, stādīšanu, sējeņu uzglabāšanu un apstrādi ar vajadzīgajiem profilakses un aizsardzības līdzekļiem;

- (b) esošo mežu vai citu kokaugiem klātu zemju pārveidošanas izmaksas, ieskaitot izmaksas par koku gāšanu, retināšanu un atzarošanu un aizsardzību pret ganību dzīvniekiem;
 - (c) citas izmaksas, kas ir tieši saistītas ar agromežsaimniecības sistēmas izveidošanu, reģenerāciju vai atjaunošanu, piemēram, priekszīpētes, izveidošanas plāna, augsnes pārbaudes, augsnes sagatavošanas un aizsardzības izmaksas;
 - (d) meža ganību, proti, noganīšanas, sistēmas laistīšanas un aizsarglīdzekļu izmaksas;
 - (e) izmaksas par vajadzīgo apstrādi, kas saistīta ar agromežsaimniecības sistēmas izveidošanu, reģenerāciju vai atjaunošanu, tostarp laistīšanu un apgriešanu;
 - (f) izmaksas par stādījumu atjaunošanu pirmajā gadā pēc agromežsaimniecības sistēmas izveidošanas, reģenerācijas vai atjaunošanas.
7. Ikgadējā piemaksa par hektāru sedz izmaksas par agromežsaimniecības sistēmas uzturēšanu, un to izmaksā ne ilgāk kā piecus gadus pēc atbalsta piešķiršanas dienas. Attiecināmās izmaksas par uzturēšanu var būt saistītas ar ierīkotajām koku rindām, nezāļu apkarošanu, koku atzarošanu un retināšanu un aizsardzības nolūkos veiktām darbībām un investīcijām, piemēram, žogiem vai koku aizsargcaurulēm.
8. Minimālo un maksimālo koku skaitu uz hektāru dalībvalstis nosaka, ņemot vērā šādus faktorus:
- (a) vietējos augsnes, klimata un vides apstākļus;
 - (b) mežsaimniecībā izmantojamās sugas un
 - (c) vajadzību nodrošināt ilgtspējīgu zemes izmantošanu lauksaimniecībā.
9. Atbalsta maksimālā intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

35. pants

Atbalsts meža postījumu profilaksei un meža atjaunošanai pēc postījumiem

1. Atbalsts, kas paredzēts meža ugunsgrēku, dabas katastrofu, dabas katastrofai pielīdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu, citu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu, augiem kaitīgo organismu, katastrofālu notikumu un ar klimata pārmaiņām saistītu notikumu nodarīto meža postījumu profilaksei un meža atjaunošanai pēc šādiem postījumiem, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 2. punkta b) apakšpunkta vai attiecīgi 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–9. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas:
 - (a) aizsardzības infrastruktūras izveides, tostarp ugunsdrošības joslu uzturēšanas izmaksas;
 - (b) vietēji, neliela mēroga ugunsgrēku vai citu dabisku apdraudējumu profilakses pasākumu izmaksas, ieskaitot izmaksas par ganību dzīvnieku izmantošanu, piemēram, nojumēm, laistīšanu, žogiem un dzīvnieku pārvadāšanu;
 - (c) meža ugunsgrēku, kaitīgo organismu un slimību monitoringa iekārtu un sakaru aprīkojuma ierīkošana un uzlabošana;

- (d) tāda meža potenciāla atjaunošana, kuram kaitējumu nodarījuši ugunsgrēki, dabas katastrofas, dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, citi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, augiem kaitīgie organismi, katastrofāli notikumi un ar klimata pārmaiņām saistīti notikumi.
3. Atbalstu nepiešķir ar lauksaimniecību saistītām darbībām apgabalos, uz kuriem attiecas agrovides saistības.
 4. Atbalstu ugunsgrēku profilaksei ir tiesības saņemt tikai par meža platībām, kas ir daļa no attiecīgās dalībvalsts izstrādātā meža aizsardzības plāna.
 5. Meža potenciāla atjaunošanas gadījumā, kas minēta 2. punkta (d) apakšpunktā, atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka:
 - (a) attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes ir oficiāli atzinušas, ka ir noticis ugunsgrēks, dabas katastrofa, dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, citi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, augiem kaitīgo organismu savairošanās, katastrofāls notikums vai ar klimata pārmaiņām saistīts notikums, un labuma guvēji iesniedz pierādījumus par piemērotiem riska pārvaldības instrumentiem, kas izmantojami, lai nākotnē novērstu kaitējuma cēloniskā notikuma iespējamo atkārtošanos;
 - (b) attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes ir oficiāli atzinušas, ka ir veikti pasākumi, kas saskaņā ar Regulu (ES) 2016/2031 pieņemti, lai apkarotu, izskaustu vai ierobežotu augiem kaitīgo organismu, un
 - (c) attiecībā uz atbalstu saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu labuma guvēji iesniedz pierādījumus, ka šāda atjaunošana ietvers pasākumus, kas palīdz pielāgoties klimata pārmaiņām.
 6. Ja sniedz atbalstu tāda kaitējuma profilaksei, ko mežam var nodarīt augiem kaitīgie organismi, konkrētās augiem kaitīgo organismu savairošanās risks ir pamatots ar zinātniskiem pierādījumiem, un to ir apliecinājusi sabiedriska zinātniskā organizācija.
- Atbalsta shēmā vai *ad hoc* atbalstā, ko iesniegusi attiecīgā dalībvalsts, iekļauj sarakstu ar tādu kaitīgo organismu sugām, kuri var būt augiem kaitīgie organismi.
7. Atbalstāmās darbības vai projekti atbilst dalībvalsts izstrādātajam meža aizsardzības plānam.
- Atbalstu lieliem uzņēmumiem piešķir ar nosacījumu, ka tiek uzrādīta attiecīga informācija no meža apsaimniekošanas plāna vai tam līdzvērtīga instrumenta saskaņā ar ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu, kas definēta *Vispārējās pamatnostādnēs par ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu Eiropā*, kuras pieņemtas otrajā ministru konferencē par mežu aizsardzību Eiropā, kas norisinājās Helsinkos, 1993. gada 16. un 17. jūnijā.
8. Atbalstu nepiešķir par ienākumu zaudējumu, ko izraisījuši ugunsgrēki, dabas katastrofas, dabas katastrofai pielīdzināmi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, citi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi, augiem kaitīgie organismi, katastrofāli notikumi un ar klimata pārmaiņām saistīti notikumi.
 9. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

Atbalsts, kas tiek piešķirts par attiecināmajām izmaksām, kuras minētas 2. punkta d) apakšpunktā, un visi citi maksājumi labuma guvējam, ieskaitot maksājumus saskaņā ar citiem valsts vai Savienības pasākumiem vai apdrošināšanas līgumiem par

tām pašām attiecināmajām izmaksām, nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

36. pants

Atbalsts meža ekosistēmu izturētspējas un vidiskās vērtības uzlabošanai paredzētām investīcijām

1. Atbalsts meža ekosistēmu izturētspējas un vidiskās vērtības uzlabošanai paredzētām investīcijām ir saderīgs ar ieksējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–6. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Investīciju mērķis ir izpildīt saistības, kas attiecas uz vidiskiem mērķiem, ekosistēmas pakalpojumu nodrošināšanu vai meža un kokaugiem klātas zemes estētiskās vērtības paaugstināšanu attiecīgajā apgabalā, vai ekosistēmām piemītošā klimata pārmaiņu mīkstināšanas un pielāgošanās potenciāla uzlabošanu, neizslēdzot ilgtermiņa ekonomiskos ieguvumus. Sugas, kas nav attiecīgā apgabala vietējās sugas, no atbalsta saņemšanas ir izslēgtas, izņemot gadījumus, kad atbalstu piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā.
3. Investīcija atbilst Savienības tiesību aktiem un attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem par vides aizsardzību. Investīcijai, par kuru saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES ir jāveic ieteikmes uz vidi novērtējums, atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka šāds novērtējums ir veikts un ka attīstības piekrišana attiecīgajam investīciju projektam ir dota pirms individuālā atbalsta piešķiršanas dienas, izņemot gadījumus, kad atbalstu sniedz finanšu instrumentu veidā.
4. Izņemot gadījumus, kad atbalstu sniedz finanšu instrumentu veidā, atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas:
 - (a) izmaksas par nekustamā īpašuma celtniecību, iegādi, ieskaitot izpirkumnomu, vai labiekārtošanu, turklāt zemes iegādes izmaksas ir attiecināmas tikai tādā apmērā, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgās darbības kopējām attiecināmajām izmaksām, izņemot zemes iegādi gadījumos, kad atbalstu piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā;
 - (b) izdevumi par tehnikas un aprīkojuma iegādi vai iegādi uz nomaksu, nepārsniedzot aktīva tirgus vērtību;
 - (c) vispārīgās izmaksas, kas saistītas ar (a) un (b) apakšpunktā minētajiem izdevumiem, piemēram, maksas par arhitektu, inženieru un konsultāciju pakalpojumiem, maksas saistībā ar konsultācijām par vidisko un ekonomisko ilgstspēju, ieskaitot priekšizpētes izmaksas; priekšizpētes izmaksas ir attiecināmie izdevumi arī tad, ja, pamatojoties uz tās rezultātiem, (a) un (b) apakšpunktam atbilstīgi izdevumi nerodas;
 - (d) datoru programmatūras, mākoņdatošanas un līdzīgu risinājumu iegādes, izstrādes vai izmantošanas maksas un patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju iegādes izmaksas;
 - (e) meža apsaimniekošanas plānu vai līdzvērtīgu instrumentu izstrādes izmaksas.
5. Izņemot gadījumus, kad atbalstu sniedz finanšu instrumentu veidā, citas izmaksas, kas 4. punkta a) un b) apakšpunktā nav minētas, bet ir saistītas ar izpirkumnomas līgumiem, piemēram, iznomātāja peļņa, procentu refinansēšanas izmaksas,

pieskaitāmās izmaksas un apdrošināšanas maksas, par attiecināmajām izmaksām neuzskata.

Izņemot gadījumus, kad atbalstu KLP stratēģiskā plāna satvarā sniedz finanšu instrumentu veidā, apgrozāmo kapitālu par attiecināmajām izmaksām neuzskata.

6. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

37. pants

Atbalsts par platībatkarīgiem traucēkļiem, kas izriet no noteiktām obligātajām prasībām

1. Atbalsts par platībatkarīgiem traucēkļiem, kas izriet no prasībām, kuras rodas Direktīvu 92/43/EEK, 2009/147/EK vai Direktīvas 2000/60/EK īstenošanas rezultātā, un ko piešķir meža tiesiskajiem valdītājiem, meža apsaimniekotājiem un to apvienībām, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē. Šā veida atbalsts palīdz sasniegt vienu vai vairākus konkrētos mērķus, kuri minēti Regulas (ES) [SPR] 6. pantā, un ir atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–5. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalstu piešķir katru gadu par meža platības hektāru, lai labuma guvējiem kompensētu papildu izmaksas un negūtos ienākumus, ieskaitot darījumu izmaksas, kuru cēlonis ir traucēkļi, ko šā panta 3. punktā minētajās meža teritorijās rada Direktīvas 92/43/EEK un Direktīvas 2009/147/EK īstenošana.
3. Atbalstu maksā tikai par šādām meža teritorijām:
 - (a) *Natura 2000* meža teritorijas;
 - (b) ainavas iezīmes, kas sekmē Direktīvas 92/43/EEK 10. panta īstenošanu un aizņem ne vairāk kā 5 % no teritorijām, kuras iekļautas *Natura 2000* tīklā un ietilpst attiecīgā stratēģiskā plāna teritoriālajā tvērumā.
4. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no 2. punktā minētajām izmaksām.

38. pants

Atbalsts meža vides un klimata pakalpojumiem un meža saglabāšanai

1. Atbalsts meža vides un klimata pakalpojumiem un meža saglabāšanai ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2., 3. un 4. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsts aptver tikai tās saistības, kas pārsniedz obligātās prasības, kuras noteiktas valsts meža likumā vai citos relevantos valsts vai Savienības tiesību aktos. Visas obligātās valsts prasības ir skaidri identificētas.

Saistības uzņemas uz laiku no pieciem līdz septiņiem gadiem. Tomēr, ja tas ir vajadzīgs un pienācīgi pamatots, dalībvalstis konkrētiem saistību veidiem var paredzēt ilgāku periodu.

3. Atbalsts labuma guvējiem kompensē visas no 4. punktā minēto konkrēto saistību uzņemšanās izrietošās papildu izmaksas un negūtos ienākumus vai daļu no tiem.

Vajadzības gadījumā atbalsts var segt darījumu izmaksas, kas nepārsniedz 20 % no atbalsta.

Pienācīgi pamatotos gadījumos attiecībā uz darbībām, kas saistītas ar vides saglabāšanu, atbalstu par saistībām atteikties no koku un mežu komerciālas izmantošanas var piešķirt kā vienotas likmes vai vienreizēju maksājumu par vienu vienību, kurš aprēķināts, pamatojoties uz papildu izmaksām un negūtajiem ienākumiem.

4. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

39. pants

Atbalsts mezsaimniecības nozarē īstenotām zināšanu apmaiņas un informēšanas darbībām

1. Zināšanu apmaiņas un informēšanas darbībām paredzēts atbalsts, ko piešķir par labu uzņēmumiem, kuri darbojas mezsaimniecības nozarē, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbīrvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 1.– 6. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsts var segt izmaksas par jebkuru relevantu darbību, kuras mērķis ir veicināt inovāciju, mācības un konsultācijas, plānu izstrādi un atjaunināšanu, pētījumus, kā arī zināšanu un informācijas apmaiņu un izplatīšanu, kas palīdz sasniegt vienu vai vairākus konkrētos mērķus, kuri noteikti Regulas (ES) [SPR] 6. pantā.

Atbalsts var segt arī izmaksas saistībā ar īstermiņa pieredzes apmaiņu meža apsaimniekošanas jomā un meža apmeklējumiem, kas jo īpaši vērsti uz ilgtspējīgām mezsaimniecības metodēm vai tehnoloģijām, jaunu darījumdarbības iespēju un jaunu tehnoloģiju attīstīšanu un meža izturētspējas uzlabošanu.

Atbalsts demonstrējumu pasākumiem var segt attiecīgās investīcijas izmaksas.

3. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas:
 - (a) zināšanu apmaiņas vai informēšanas darbības organizēšanas un īstenošanas izmaksas;
 - (b) ar investīcijām saistītu demonstrējumu projektu gadījumā:
 - i) izmaksas par nekustamā īpašuma celtniecību, iegādi, ieskaitot izpirkumnomu, vai labiekārtošanu, turklāt zemes iegādes izmaksas ir attiecināmas tikai tādā apmērā, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgās darbības kopējām attiecināmajām izmaksām, izņemot zemes iegādi gadījumos, kad atbalstu piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā;
 - ii) izdevumi par tehnikas un aprīkojuma iegādi vai iegādi uz nomaksu, nepārsniedzot aktīva tirgus vērtību;
 - iii) vispārīgās izmaksas, kas saistītas ar i) un ii) punktā minētajiem izdevumiem, piemēram, maksas par arhitektu, inženieru un konsultāciju pakalpojumiem, maksas saistībā ar konsultācijām par vidisko un ekonomisko ilgtspēju, ieskaitot priekšizpētes izmaksas; priekšizpētes izmaksas ir attiecināmie izdevumi arī tad, ja, pamatojoties uz tās rezultātiem, i) un ii) punktam atbilstīgi izdevumi nerodas;
 - iv) datoru programmatūras, mākoņdatošanas un līdzīgu risinājumu iegādes, izstrādes vai izmantošanas maksas un patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju iegādes izmaksas;
 - (c) dalībnieku ceļa, uzturēšanās un dienas naudas izdevumi.

Apgrozāmo kapitālu par attiecināmajām izmaksām neuzskata.

4. Šā panta 3. punkta a) apakšpunktā minētais atbalsts neparedz tiešus maksājumus labuma guvējiem. Atbalstu izmaksā zināšanu apmaiņas un informēšanas darbību nodrošinātajam.
5. Struktūrām, kas nodrošina zināšanu apmaiņas un informēšanas darbības, ir šā uzdevuma veikšanai piemērotas spējas, proti, atbilstoši kvalificēts un regulāri apmācīts personāls.
6. Atbalsts nepārsniedz 100 % no izmaksām.

40. pants

Atbalsts konsultāciju pakalpojumiem mežsaimniecības nozarē

1. Atbalsts konsultāciju pakalpojumiem mežsaimniecības nozarē ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbīrvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–7. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Attiecīgie pakalpojumi nav pastāvīga vai periodiska aktivitāte un nav saistīti ar uzņēmuma pamatdarbības izmaksām. Konsultāciju pakalpojumi aptver ekonomisko, vidisko un sociālo dimensiju un sniedz jaunāko tehnisko un zinātnisko informāciju, ko sagādājusi pētniecība un inovācija.
3. Konsultācijas aptver vismaz jautājumus, kas saistīti ar Direktīvas 92/43/EK, Direktīvas 2000/60/EK, Direktīvas 2009/147/EK, Direktīvas 2008/50/EK, Regulas (ES) Nr. 2016/2031, Regulas (ES) Nr. 1107/2009 55. panta un Direktīvas (ES) 2009/128/EK īstenošanu.
4. Atbalstu piešķir subsidētu pakalpojumu veidā.
Struktūrām, kas izvēlētas sniegt konsultāciju pakalpojumus, ir atbilstoši resursi, proti, regulāri apmācīts un kvalificēts personāls, un konsultāciju pieredze un uzticamība jomās, kurās tās sniedz konsultācijas.
5. Dalībvalstis nodrošina, ka konsultāciju pakalpojumu sniedzējs ir objektīvs, un tam nav interešu konflikta.
6. Ja tas ir pamatoti un lietderīgi, konsultācijas daļēji var sniegt grupai, vienlaikus nēmot vērā konsultāciju pakalpojumu individuālā labuma guvēja situāciju.
7. Atbalsts nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

41. pants

Atbalsts investīcijām ar mežsaimniecības nozares attīstību, modernizāciju vai pielāgošanu saistītā infrastruktūrā

1. Atbalsts investīcijām ar mežsaimniecības nozares attīstību, modernizāciju vai pielāgošanu saistītā infrastruktūrā ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbīrvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–7. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Investīcija atbilst Savienības tiesību aktiem un attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem par vides aizsardzību. Investīcijai, par kuru saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka šāds novērtējums ir

veikts un attīstības piekrišana attiecīgajam investīciju projektam ir dota pirms individuālā atbalsta piešķiršanas dienas.

Atbalstam, ko sniedz finanšu instrumentu veidā, pirmo daļu nepiemēro.

3. Atbalstu lieliem uzņēmumiem piešķir ar nosacījumu, ka tiek uzrādīta attiecīga informācija no meža apsaimniekošanas plāna vai tam līdzvērtīga instrumenta saskaņā ar ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu, kas definēta *Vispārējās pamatnostādnēs par ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu Eiropā*, kuras pieņemtas Otrajā ministru konferencē par mežu aizsardzību Eiropā, kas norisinājās Helsinkos, 1993. gada 16. un 17. jūnijā.
4. Atbalsts var segt investīcijas infrastruktūrā, kas saistīta ar mežu attīstību, modernizāciju vai pielāgošanu. Ja atbalstu piešķir ārpus KLP stratēģiskā plāna, tas ietver tikai:
 - (a) piekļuvi meža zemei;
 - (b) zemes konsolidāciju un uzlabošanu;
 - (c) apgādi ar ilgtspējīgu enerģiju, energoefektivitāti, ūdensapgādi un ūdens taupīšanu;
 - (d) lauksaimniecības dzīvnieku izmantošanu tehnikas vietā.
5. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas:
 - (a) izmaksas par nekustamā īpašuma celtniecību, iegādi, ieskaitot izpirkumnomu, vai labiekārtošanu, turklāt zemes iegādes izmaksas ir attiecināmas tikai tādā apmērā, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgās darbības kopējām attiecināmajām izmaksām, izņemot vides saglabāšanas nolūkā veiktu zemes iegādi gadījumos, kad atbalstu piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā;
 - (b) izmaksas par tehnikas un aprīkojuma iegādi vai iegādi uz nomaksu, arī lauksaimniecības dzīvnieku izmantošanu tehnikas vietā, nepārsniedzot aktīvu tirgus vērtību;
 - (c) vispārīgās izmaksas, kas saistītas ar (a) un (b) apakšpunktā minētajiem izdevumiem, piemēram, maksas par arhitektu, inženieru un konsultāciju pakalpojumiem, maksas saistībā ar konsultācijām par vidisko un ekonomisko ilgtspēju, ieskaitot priekšizpētes izmaksas; priekšizpētes izmaksas ir attiecināmie izdevumi arī tad, ja, pamatojoties uz tās rezultātiem, (a) un (b) apakšpunktam atbilstīgi izdevumi nerodas;
 - (d) datoru programmatūras, mākoņdatošanas un līdzīgu risinājumu iegādes, izstrādes vai izmantošanas maksas un patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju iegādes izmaksas;
 - (e) meža apsaimniekošanas plānu un līdzvērtīgu instrumentu izstrādes izmaksas.
6. Izņemot gadījumus, kad atbalstu KLP stratēģiskā plāna satvarā sniedz finanšu instrumentu veidā, par attiecināmām neuzskata šādas izmaksas:
 - (a) izmaksas, kas 5. punkta a) un b) apakšpunktā nav minētas, bet ir saistītas ar izpirkumnomas līgumiem, piemēram, iznomātāja peļņa, procentu refinansēšanas izmaksas, pieskaitāmās izmaksas un apdrošināšanas maksas, un
 - (b) apgrozāmais kapitāls.
7. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 65 % no attiecināmajām izmaksām.

Investīcijām tālākajos reģionos vai Egejas jūras nelielajās salās to var palielināt līdz ne vairāk kā 80 %.

To var palielināt līdz 100 % neienesīgām investīcijām, zemes konsolidācijai, zemes uzlabošanai un investīcijām meža ceļos, kas ir publiski pieejami bez maksas un kalpo meža daudzfunkcionālajiem aspektiem.

42. pants

Atbalsts investīcijām mežsaimniecības tehnoloģijās un mežsaimniecības produktu pārstrādē, mobilizēšanā un tirdzniecībā

1. Atbalsts investīcijām mežsaimniecības tehnoloģijās un mežsaimniecības produktu pārstrādē, mobilizēšanā un tirdzniecībā ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–8. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Investīcija atbilst Savienības tiesību aktiem un attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem par vides aizsardzību. Investīcijai, par kuru saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka šāds novērtējums ir veikts un attīstības piekrišana attiecīgajam investīciju projektam ir dota pirms individuālā atbalsta piešķiršanas dienas.
3. Atbalstu lieliem uzņēmumiem piešķir ar nosacījumu, ka tiek uzrādīta attiecīga informācija no meža apsaimniekošanas plāna vai tam līdzvērtīga instrumenta saskaņā ar ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu, kas definēta *Vispārējās pamatnostādnēs par ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu Eiropā*, kuras pieņemtas Otrajā ministru konferencē par mežu aizsardzību Eiropā, kas norisinājās Helsinkos, 1993. gada 16. un 17. jūnijā.
4. Atbalsts sedz šādas attiecināmās izmaksas:
 - (a) izmaksas par nekustamā īpašuma celtniecību, iegādi, ieskaitot izpirkumnomu, vai labiekārtošanu, turklāt zemes iegādes izmaksas ir attiecināmas tikai tādā apmērā, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgās darbības kopējām attiecināmajām izmaksām, izņemot vides saglabāšanas nolūkā veiktu zemes iegādi gadījumos, kad atbalstu piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā;
 - (b) izdevumi par tehnikas un aprīkojuma iegādi vai iegādi uz nomaksu, nepārsniedzot aktīva tirgus vērtību;
 - (c) vispārīgās izmaksas, kas saistītas ar (a) un (b) apakšpunktā minētajiem izdevumiem, piemēram, maksas par arhitektu, inženieru un konsultāciju pakalpojumiem, maksas saistībā ar konsultācijām par vidisko un ekonomisko ilgtspēju, ieskaitot priekšizpētes izmaksas; priekšizpētes izmaksas ir attiecināmie izdevumi arī tad, ja, pamatojoties uz tās rezultātiem, (a) un (b) apakšpunktam atbilstīgi izdevumi nerodas;
 - (d) datoru programmatūras, mākoņdatošanas un līdzīgu risinājumu iegādes, izstrādes vai izmantošanas maksas un patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju iegādes izmaksas;
 - (e) izmaksas par meža apsaimniekošanas plānu un tiem līdzvērtīgu instrumentu izveidi.
5. Izņemot gadījumus, kad atbalstu KLP stratēģiskā plāna satvarā sniedz finanšu instrumentu veidā, par attiecināmām neuzskata šādas izmaksas:

- (a) ar izirkumnomas līgumiem saistītas izmaksas, piemēram, iznomātāja peļņa, procentu refinansēšanas izmaksas, pieskaitāmās izmaksas un apdrošināšanas maksas, un
 - (b) apgrozāmais kapitāls.
6. Investīcijas, kas saistītas ar mežu ekonomiskās vērtības uzlabošanu, pamato ar gaidāmajiem meža uzlabojumiem vienā vai vairākās saimniecībās, un tās var ietvert investīcijas augsnei un resursiem saudzīgā mežizstrādes tehnikā un praksē.
7. Investīcijas, kas saistītas ar koksnes izmantošanu par izejvielu vai enerģijas avotu, aprobežojas ar visām pirms rūpnieciskās pārstrādes veiktām darba operācijām.
8. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 65 % no attiecināmajām izmaksām. Investīcijām tālākajos reģionos vai Egejas jūras nelielajās salās to var palielināt līdz ne vairāk kā 80 %.

43. pants

Genētisko resursu saglabāšana mežsaimniecībā

1. Atbalsts ģenētisko resursu saglabāšanai mežsaimniecībā, kas saistīts ar meža vides un klimata pakalpojumiem un meža saglabāšanu, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2., 3. un 4. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Šajā pantā piemēro šādas definīcijas:
 - (a) “saglabāšana *in situ*” ir ģenētiskā materiāla saglabāšana ekosistēmās un dabiskajās dzīvotnēs un dzīvotspējīgas sugas populācijas saglabāšana un atjaunošana tās dabiskajā vidē;
 - (b) “saglabāšana meža saimniecībā” ir saglabāšana *in situ* un attīstība meža saimniecības mērogā;
 - (c) “saglabāšana *ex situ*” ir mežsaimniecības ģenētiskā materiāla saglabāšana ārpus tā dabiskās dzīvotnes;
 - (d) “kolekcija *ex situ*” ir mežsaimniecības ģenētiskā materiāla kolekcija, ko saglabā ārpus tā dabiskās dzīvotnes.
3. Atbalsts sedz izmaksas par šādām darbībām:
 - (a) mērķorientētas darbības: darbības, kuras veicina ģenētisko resursu saglabāšanu *in situ* un *ex situ*, raksturošanu, kolekcionēšanu un izmantošanu mežsaimniecībā, ieskaitot uz tīmekļa resursiem balstītu uzskaiti, kas aptver patlaban *in situ* (tostarp meža saimniecībā) saglabātus ģenētiskos resursus un *ex situ* kolekcijas un datubāzes;
 - (b) saskaņotas darbības: darbības, kas veicina dalībvalstu kompetento organizāciju apmainīšanos ar informāciju par ģenētisko resursu saglabāšanu, raksturošanu, kolekcionēšanu un izmantošanu Savienības mežsaimniecībā;
 - (c) papildinošas darbības: informēšanas, izplatīšanas un konsultāciju darbības, kurās iesaistītas nevalstiskās organizācijas un citas attiecīgas ieinteresētās personas, mācību kursi un tehnisku ziņojumu sagatavošana.
4. Atbalsts nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

44. pants

Darbības uzsākšanas atbalsts mežsaimniecības nozares ražotāju grupām un organizācijām

1. Darbības uzsākšanas atbalsts mežsaimniecības nozares ražotāju grupām un organizācijām ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbīrvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–8. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Ražotāju grupas vai ražotāju organizācijas biedri nav lieli uzņēmumi.
3. Kā alternatīvu atbalsta piešķiršanai ražotāju grupām vai organizācijām atbalstu, kas nepārsniedz tāda atbalsta kopsummu, kādu ražotāju grupa vai organizācija būtu tiesīga saņemt saskaņā ar šo pantu, drīkst piešķirt tieši ražotājiem, lai kompensētu to ieguldījumu grupu vai organizāciju darbības izmaksu segšanā pirmajos piecos gados pēc grupas vai organizācijas izveidošanas.
4. Ražotāju grupas vai organizācijas nolīgumi, lēmumi un cita rīcība atbilst relevantajiem konkurences tiesību aktu noteikumiem un jo īpaši Līguma 101. un 102. pantam.
5. Atbalsts sedz šādas izmaksas:
 - (a) izmaksas par piemērotu telpu īri par tirgus cenām;
 - (b) biroja aprīkojuma iegādes izmaksas;
 - (c) administratīvā personāla izmaksas;
 - (d) pieskaitāmās izmaksas un juridiskās un administratīvās maksas;
 - (e) datortehnikas iegādes un datoru programmatūras, mākoņdatošanas un līdzīgu risinājumu iegādes vai izmantošanas izmaksas.
6. Atbalstu nemaksā par izmaksām, kas rodas, kad pagājuši septiņi gadi no brīža, kad kompetentā iestāde oficiāli atzinusi ražotāju grupu vai organizāciju, pamatojoties uz tās darījumdarbības plānu, izņemot attiecībā uz kolektīvām darbībām vides un klimata jomā, kuru mērķis ir sasniegt Regulas (ES) [SPR] 6. pantā minētos mērķus.
7. Ja atbalstu izmaksā ikgadējās daļās, pēdējo daļu dalībvalstis izmaksā tikai pēc tam, kad ir pārliecinājušās par darījumdarbības plāna pareizu īstenošanu.
8. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

45. pants

Atbalsts mežsaimniecības zemes konsolidācijai

1. Atbalsts mežsaimniecības zemes konsolidācijai ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbīrvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2. un 3. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalstu piešķir juridisku un administratīvu izmaksu, tai skaitā uzmērīšanas izmaksu, segšanai un aprobežojas ar tām.
3. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no faktiskajām izmaksām.

6. IEDAĻA

LAUKU APVIDU MVU PAREDZĒTS ATBALSTS

46. pants

Atbalsts pamatpakalpojumiem un ciematu atjaunošanai lauku apvidos

1. Atbalsts pamatpakalpojumiem un ciematu atjaunošanai lauku apvidos, ko piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja to īsteno pēc tam, kad Komisija apstiprinājusi attiecīgo KLP stratēģisko plānu, un ja tas atbilst šā panta 2.–7. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsts atbilst šiem abiem nosacījumiem:
 - (a) to piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā saskaņā ar Regulu (ES) [SPR]:
 - i) kā ELFLA līdzfinansētu atbalstu vai
 - ii) kā valsts papildfinansējumu ELFLA līdzfinansētajam atbalstam;
 - (b) tas ir identisks ar relevanto pasākumu, kas paredzēts a) apakšpunktā minētajā KLP stratēģiskajā plānā.
3. Atbalsts sedz:
 - (a) investīcijas visu veidu infrastruktūras izveidošanā, uzlabošanā vai paplašināšanā ar attiecināmo izmaksu ierobežojumu līdz 2 miljoniem EUR (“maza mēroga infrastruktūra”), izņemot investīcijas atjaunīgajā enerģijā un energotaupībā, un platjoslas infrastruktūrā;
 - (b) investīcijas lauku iedzīvotājiem paredzētu vietējo pamatpakalpojumu, ieskaitot brīvā laika pavadīšanu un kultūru, un ar tiem saistītās infrastruktūras izveidošanā, uzlabošanā un paplašināšanā;
 - (c) investīcijas atpūtas infrastruktūrā, tūrisma informācijā un maza mēroga infrastruktūrā, ko izmanto sabiedrība;
 - (d) investīcijas, kas saistītas ar ciematu, lauku ainavu un augstas dabas vērtības teritoriju kultūras un dabas mantojuma uzturēšanu, atjaunošanu un uzlabošanu, arī attiecībā uz sociālekonomiskajiem aspektiem, kā arī ar vidiskuma izpratnes veidošanas darbībām;
 - (e) investīcijas, kuru mērķis ir darbību pārvietošana un ēku vai citu lauku apdzīvotajās vietas vai to tuvumā esošu objektu pārveidošana, lai uzlabotu dzīves kvalitāti apdzīvotajā vietā vai tās vidisko sniegumu.
4. Atbalstāmās investīcijas ir attiecināmas, ja attiecīgās darbības tiek īstenotas saskaņā ar lauku apvidu pašvaldību un ciematu un to pamatpakalpojumu attīstības plāniem, ja šādi plāni ir izstrādāti, un ir saskanīgas ar ikvienu relevanto vietējās attīstības stratēģiju. Šādi plāni netiek prasīti attiecībā uz investīcijām, ko atbalsta ar finanšu instrumentiem.
5. Attiecināmās izmaksas ir šādas:

- (a) ar lauku apvidiem un to pamatpakalpojumiem un ar augstas dabas vērtības teritorijām saistīto attīstības un pārvaldības plānu izstrādes un atjaunināšanas izmaksas;
- (b) ar kultūras un dabas mantojumu, lauku ainavām un augstas dabas vērtības teritorijām saistītu pētījumu sagatavošanas izmaksas;
- (c) izmaksas par investīcijām materiālajos un nemateriālajos aktīvos;
- (d) ar vidiskuma izpratnes veidošanas darbībām saistītas izmaksas.

Arī izmaksas par kapitalizētajiem darbiem var būt attiecināmās izmaksas, kas minētas 3. punkta d) apakšpunktā.

Apgrozāmo kapitālu par attiecināmajām izmaksām neuzskata. Atbalstu nepiešķir kā pamatdarbības atbalstu.

6. Attiecībā uz darbībām, kas minētas 3. punkta a)–d) apakšpunktā, atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecināmajām izmaksām.

Lai nepārsniegtu maksimālo atbalsta intensitāti, attiecībā uz darbībām, kas minētas 3. punkta b), c) un d) apakšpunktā, neto ieņēnumus *ex ante* atskaita no attiecināmajām izmaksām, pamatojoties uz saprātīgām prognozēm vai izmantojot atgūšanas mehānismu. Alternatīvi attiecībā uz atbalstu, kas nepārsniedz 1 miljonu EUR, maksimālo atbalsta intensitāti var noteikt 80 % apmērā no attiecināmajām izmaksām.

7. Attiecībā uz investīcijām, kas minētas 3. punkta e) apakšpunktā, atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no faktiskajām izmaksām, kas rodas par šādām darbībām, ja darbību pārvietošana vai ēku vai citu objektu pārveidošana sastāv no esošu objektu demontāžas, pārvešanas un atkaluzcelšanas.

Ja darbību pārvietošanas vai ēku vai citu objektu pārveidošanas rezultātā minētie objekti tiek modernizēti vai tiek palielināta ražošanas jauda papildus esošu objektu demontāžai, pārvešanai un atkaluzcelšanai, kas minēta pirmajā daļā, atbalsta intensitāte nepārsniedz maksimālo atbalsta intensitāti, kas noteikta reģionālajā atbalsta kartē, kura ir spēkā atbalsta piešķiršanas brīdī attiecīgajā apvidū, attiecībā uz izmaksām, kas saistītas ar objektu modernizāciju vai ražošanas jaudas palielināšanu. Esošas ēkas vai objekta vienkāršu aizstāšanu ar jaunu, modernu ēku vai objektu, ja netiek būtiski mainīts saistītais ražošanas process vai tehnoloģija, neuzskata par saistītu ar modernizāciju.

47. pants

Atbalsts jaunuzņēmumiem, kas uzsāk nelaiksaimnieciskas darbības lauku apvidos

1. Atbalsts jaunuzņēmumiem, kas uzsāk nelaiksaimnieciskas darbības lauku apvidos, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–8. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsts atbilst šiem abiem nosacījumiem:
 - (a) to piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā saskaņā ar Regulu (ES) [SPR]:
 - i) kā ELFLA līdzfinansētu atbalstu vai
 - ii) kā valsts papildfinansējumu i) punktā minētajam atbalstam;

- (b) tas ir identisks ar relevanto pasākumu, kas paredzēts a) apakšpunktā minētajā KLP stratēģiskajā plānā.
3. Atbalstu piešķir šādu kategoriju labuma guvējiem:
- (a) lauksaimnieki vai lauku mājsaimniecības locekļi lauku apvidos, kuri dažādo darbību, uzsākot nelauksaimnieciskas darbības;
 - (b) lauku apvidu mikrouzņēmumi un mazie uzņēmumi;
 - (c) fiziskas personas lauku apvidos.
4. Ja 4. punkta a) apakšpunktā minētais lauku mājsaimniecības loceklis ir juridiska persona vai juridisku personu grupa, tas atbalsta pieteikuma iesniegšanas brīdī īsteno lauksaimniecisku darbību lauku saimniecībā.
5. Atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei ir iesniegts darījumdarbības plāns. Minētā darījumdarbības plāna īstenošanu sāk deviņu mēnešu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par atbalsta piešķiršanu.
- Darījumdarbības plānā apraksta:
- (a) labuma guvēja sākotnējo ekonomisko stāvokli;
 - (b) labuma guvēja jauno darbību attīstīšanas atskaites punktus un mērķrādītājus;
 - (c) informāciju par labuma guvēja darbību attīstīšanai vajadzīgajām darbībām, piemēram, informāciju par investīcijām, mācībām, konsultācijām.
- Darījumdarbības plāna maksimālais ilgums ir pieci gadi.
6. Atbalstu izmaksā vismaz divās daļās.
- Daļas var pakāpeniski samazināt.
7. Atbalsta pēdējo daļu izmaksā ar nosacījumu, ka ir pareizi īstenots 5. punktā minētais darījumdarbības plāns. Atbalsta summu dalībvalstis nosaka, ņemot vērā sociālekonomisko situāciju KLP stratēģiskā plāna aptvertajā apgabalā.
8. Atbalsts nepārsniedz 70 000 EUR vienam labuma guvējam.

48. pants

Atbalsts lauksaimnieku jaunai dalībai kokvilnas un pārtikas produktu kvalitātes shēmās

1. Atbalsts lauksaimnieku un to grupu jaunai dalībai vai iepriekšējos piecos gados uzsāktai dalībai kokvilnas un pārtikas produktu kvalitātes shēmās ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbīrvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.– 7. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsts atbilst šiem abiem nosacījumiem:
 - (a) to piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā saskaņā ar Regulu (ES) [SPR]:
 - i) kā ELFLA līdzfinansētu atbalstu vai
 - ii) kā valsts papildfinansējumu i) punktā minētajam atbalstam;
 - (b) tas ir identisks ar relevanto intervenci, kas paredzēta a) apakšpunktā minētajā KLP stratēģiskajā plānā.
3. Atbalstu piešķir jaunai dalībai vienā no šādu veidu kvalitātes shēmām:

- (a) kokvilnas un pārtikas produktu kvalitātes shēmas, kas izveidotas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1151/2012;
 - (b) kokvilnas un pārtikas produktu kvalitātes shēmas, to vidū sertifikācijas shēmas, ko dalībvalstis ir atzinušas par atbilstošām šādiem kritērijiem:
 - i) saskaņā ar šādām kvalitātes shēmām saražotā galaproducta specifika izriet no nepārprotamiem pienākumiem garantēt:
 - konkrētas produkta īpašības,
 - konkrētu saimniekošanas vai ražošanas metodi,
 - galaproducta kvalitāti, kas ievērojami pārsniedz komerciālo preču standartus attiecībā uz sabiedrības, dzīvnieku vai augu veselību, dzīvnieku labturību vai vides aizsardzību;
 - ii) shēma ir atvērta visiem ražotājiem;
 - iii) shēmā ir iekļautas saistošas galaproducta specifikācijas, un atbilstību šīm specifikācijām pārbauda publiskās iestādes vai neatkarīga inspekcijas struktūra;
 - iv) shēma ir pārredzama un nodrošina lauksaimniecības produktu pilnīgu izsekojamību;
 - (c) brīvprātīgas pārtikas produktu sertifikācijas shēmas, ko attiecīgā dalībvalsts ir atzinusi par atbilstošām prasībām, kuras izklāstītas Komisijas paziņojumā “ES labākās prakses pamatnostādnes ar lauksaimniecības produktiem un pārtikas produktiem saistītām brīvprātīgās sertifikācijas shēmām”.
4. Atbalstu piešķir kā ikgadēju stimulējošu maksājumu, kura apjomu nosaka atkarībā no to pastāvīgo izmaksu apjoma, kas izriet no dalības kvalitātes shēmās.
 5. Atbalstu piešķir uz laikposmu, kas nepārsniedz piecus gadus.
 6. Ja sākotnējā dalība kvalitātes shēmā ir sākta pirms atbalsta pieteikuma iesniegšanas, maksimālo piecu gadu laikposmu samazina par tādu gadu skaitu, kāds pagājis starp šo sākotnējo dalību un atbalsta pieteikuma iesniegšanas laiku.
 7. Atbalsts nepārsniedz 3000 EUR gadā vienam labuma guvējam.

49. pants

Atbalsts informācijas un noieta veicināšanas pasākumiem, kas saistīti ar kokvilnu un pārtikas produktiem, uz kuriem attiecas kvalitātes shēma

1. Atbalsts informācijas un noieta veicināšanas pasākumiem, kas saistīti ar kokvilnu un pārtikas produktiem, uz kuriem attiecas kvalitātes shēma, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja tas atbilst šā panta 2.–10. punktā un I nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Atbalsts atbilst šiem abiem nosacījumiem:
 - (a) to piešķir KLP stratēģiskā plāna satvarā saskaņā ar Regulu (ES) [SPR]:
 - i) kā ELFLA līdzfinansētu atbalstu vai
 - ii) valsts papildfinansējumu i) punktā minētajam atbalstam;

- (b) tas ir identisks ar relevanto pasākumu, kas paredzēts a) apakšpunktā minētajā KLP stratēģiskajā plānā.
3. Atbalstu piešķir ražotāju grupām, kas īsteno informācijas un noieta veicināšanas pasākumus.
 4. Atbalstu var saņemt tikai par informācijas un noieta veicināšanas pasākumiem, ko īsteno iekšējā tirgū.
 5. Atbalstu piešķir informācijas un noieta veicināšanas pasākumiem, kas saistīti ar kokvilnu un pārtikas produktiem, uz kuriem attiecas kvalitātes shēma un par kuriem ir piešķirts atbalsts saskaņā ar 48. pantu.
 6. Attiecināmās izmaksas ir izmaksas par darbībām, kam piemīt šādas pazīmes:
 - (a) tās izstrādātas, lai mudinātu patērētājus iegādāties pārtikas preces vai kokvilnu, uz kuru attiecas kāda no kvalitātes shēmām, kas minētas šīs regulas 48. panta 4. punktā;
 - (b) tās vērš uzmanību uz pārtikas produkta vai kokvilnas īpašībām vai priekšrocībām, jo īpaši uz to kvalitāti, konkrēto ražošanas metodi, augstiemi dzīvnieku labturības standartiem un saudzīgu attieksmi pret vidi saistībā ar attiecīgo kvalitātes shēmu.
 7. Darbības, kas minētas 6. punktā, nedrīkst mudināt patērētājus iegādāties pārtikas produktus vai kokvilnu to īpašās izcelsmes dēļ, izņemot, ja uz tiem attiecas kvalitātes shēmas, kas noteiktas Regulas (ES) Nr. 1151/2012 II sadaļā.
 8. Pārtikas produkta vai kokvilnas izcelsmi drīkst norādīt, ja šai izcelsmes norādei vēstījumā ir pakārtota nozīme.
 9. Informācijas un noieta veicināšanas pasākumi, kas saistīti ar konkrētiem uzņēmumiem vai komerciālām preču zīmēm, nav atbalsttiesīgi.
 10. Atbalsta intensitāte nepārsniedz 70 % no attiecināmajām izmaksām.

50. pants

Atbalsts par izmaksām, kas rodas MVU, kuri piedalās SVVA projektos vai EIP darbības grupu projektos

1. Atbalsts par izmaksām, kas rodas MVU, kuri piedalās SVVA projektos, kas noteikti par Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai *LEADER* vietējās attīstības projektiem un uz ko attiecas Regula (ES) 2021/1060, kā arī EIP darbības grupu projektos, uz ko attiecas Regulas (ES) [SPR] 77. pants, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta nozīmē un atbīrvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja ir izpildīti šā panta 2. un 3. punktā un I nodaļā izklāstītie nosacījumi.
2. Attiecināmās izmaksas ir šādas SVVA projektu un EIP darbības grupu projektu izmaksas:
 - (a) izmaksas, kas saistītas ar sagatavošanās atbalstu, spēju veidošanu, mācībām un tīklošanos nolūkā sagatavot un īstenot SVVA stratēģiju vai EIP darbības grupas projektu;
 - (b) apstiprināto darbību īstenošana;
 - (c) grupas sadarbības pasākumu sagatavošana un īstenošana;

- (d) pamatdarbības izmaksas, kas saistītas ar SVVA stratēģijas vai EIP darbības grupas projekta īstenošanas pārvaldību;
 - (e) EIP kopienas vai SVVA stratēģijas iedzīvināšana nolūkā atvieglot ieinteresēto personu viedokļu apmaiņu, lai sniegtu informāciju un popularizētu stratēģiju un projektus, un sniegt atbalstu potenciālajiem labuma guvējiem darbību izstrādē un pieteikumu sagatavošanā.
3. Atbalsta intensitāte nepārsniedz maksimālās atbalsta likmes, kas katram darbību veidam paredzētas Regulā (ES) [SPR].

51. pants

Ierobežotas atbalsta summas MVU, kas gūst labumu no SVVA projektiem vai EIP darbības grupu projektiem

1. Atbalsts uzņēmumiem, kas piedalās 50. panta 1. punktā minētajos SVVA projektos vai EIP darbības grupu projektos vai gūst labumu no tiem, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma 107. panta 3. punkta nozīmē un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, ja ir izpildīti šajā pantā un I nodalā izklāstītie nosacījumi.
2. Saskaņā ar šo pantu piešķirtā atbalsta kopsumma vienam projektam nepārsniedz 200 000 EUR SVVA projektu gadījumā un 350 000 EUR EIP darbības grupu projektu gadījumā.

IV NODĀĻA **PĀREJAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI**

52. pants

Atcelšana

1. Regulu (ES) Nr. 702/2014 atceļ.
2. Tomēr minētajā regulā izklāstītos noteikumus līdz 2023. gada 31. decembrim turpina piemērot atbalstam, kas piešķirts, ievērojot Padomes Regulu (ES) Nr. 1305/2013⁴⁵.

53. pants *Pārejas noteikumi*

1. Šo regulu piemēro individuālam atbalstam, kas piešķirts pirms šīs regulas spēkā stāšanās dienas, ja individuālais atbalsts atbilst visiem šīs regulas nosacījumiem, izņemot 9. pantu.
2. Ikvienu atbalstu, kas nav atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības, Komisija novērtē saskaņā ar 2023. gada pamatnostādnēm un ciem relevantiem pamatnoteikumiem, pamatnostādnēm, paziņojumiem un skaidrojumiem.
3. Jebkurš individuāls atbalsts, kas pirms 2023. gada 1. janvāra piešķirts, pamatojoties uz jebkuru regulu, kura pieņemta atbilstīgi Regulas (ES) 2015/1588 1. pantam un

⁴⁵

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1305/2013 (2013. gada 17. decembris) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 (OV L 347, 20.12.2013., 487. lpp.).

bijusi spēkā atbalsta piešķiršanas laikā, ir saderīgs ar iekšējo tirgu un atbrīvots no Līguma 108. panta 3. punktā noteiktās paziņošanas prasības.

4. Šīs regulas spēkā esības periodam beidzoties, visām atbalsta shēmām, kurām piešķirts atbrīvojums saskaņā ar šo regulu, atbrīvojums paliek spēkā vēl uz sešus mēnešus ilgu pielāgošanās periodu.

Atkāpjoties no šā punkta pirmās daļas, šīs regulas spēkā esības perioda beigās atbalsta shēmām, kas ietilpst Regulas (ES) [SPR] darbības jomā un ko līdzfinansē no ELFLA vai ar valsts papildfinansējuma šādiem līdzfinansētiem pasākumiem, atbrīvojums paliek spēkā uz plānošanas perioda laiku saskaņā ar Regulu (ES) [SPR].

54. pants

Šī regula stājas spēkā [XX] dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro līdz 2027. gada 31. decembrim.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Komisijas vārdā —
priekšsēdētāja
Ursula von der Leyen*

I PIELIKUMS MVU DEFINĪCIJA

1. pants Uzņēmums

Par uzņēmumu uzskata jebkuru saimnieciskās darbības subjektu neatkarīgi no tā juridiskās formas. Tas jo īpaši ietver pašnodarbinātas personas un ģimenes uzņēmumus, kas nodarbojas ar amatniecību vai veic citu darbību, un personālsabiedrības vai apvienības, kas regulāri veic saimniecisko darbību.

2. pants

Darbinieku skaits un finansiālās robežvērtības, pēc kurām nosaka uzņēmumu kategorijas

1. Mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) kategorijā ietilpst uzņēmumi, kuros nodarbina mazāk nekā 250 darbinieku un kuru gada apgrozījums nepārsniedz 50 miljonus EUR, un/vai gada bilances kopsumma nepārsniedz 43 miljonus EUR.
2. MVU kategorijā mazu uzņēmumu definē kā uzņēmumu, kurā nodarbina mazāk nekā 50 darbinieku un kura gada apgrozījums un/vai gada bilances kopsumma nepārsniedz 10 miljonus EUR.
3. MVU kategorijā mikrouzņēmumu definē kā uzņēmumu, kurā nodarbina mazāk nekā 10 darbinieku un kura gada apgrozījums un/vai gada bilances kopsumma nepārsniedz 2 miljonus EUR.

3. pants

Uzņēmumu veidi, ko nēm vērā, aprēķinot darbinieku skaitu un finanšu rādītājus

1. “Autonoms uzņēmums” ir jebkurš uzņēmums, kas nav klasificējams kā partneruzņēmums 2. punkta nozīmē vai kā saistīts uzņēmums 3. punkta nozīmē.
2. “Partneruzņēmumi” ir visi uzņēmumi, kas nav klasificējami kā saistīti uzņēmumi 3. punkta nozīmē un starp kuriem pastāv šādas attiecības: uzņēmums (augšupējs uzņēmums) viens pats vai kopā ar vienu vai vairākiem saistītiem uzņēmumiem 3. punkta nozīmē pārvalda 25 % vai vairāk kapitāla vai balsstiesību citā uzņēmumā (lejupējā uzņēmumā).

Tomēr uzņēmumu var klasificēt kā autonomu, tātad kā uzņēmumu, kam nav partneruzņēmumu, pat ja ir sasniegta vai pārsniegta šī 25 % robežvērtība, ko nodrošina turpmāk norādītie ieguldītāji, ja vien šie ieguldītāji atsevišķi vai kopā 3. punkta nozīmē nav saistīti ar attiecīgo uzņēmumu:

- (a) atklātas ieguldījumu sabiedrības, riska kapitāla sabiedrības, privātpersonas vai privātpersonu grupas, kas regulāri veic riska kapitālieguldījumus un iegulda pašu kapitālu (“uzņēmējdarbības mecenāti”) uzņēmumos, kurus nekotē biržā, ja vien minēto uzņēmējdarbības mecenātu kopējās investīcijas vienā uzņēmumā nesasniedz 1 250 000 EUR;
- (b) augstskolas vai bezpeļņas pētniecības centri;
- (c) institucionālie ieguldītāji, to vidū reģionālās attīstības fondi;
- (d) autonomas pašvaldības, kuru gada budžets ir mazāks par 10 milioniem EUR un iedzīvotāju skaits mazāks par 5000.

3. “Saistīti uzņēmumi” ir uzņēmumi, kuru starpā pastāv kādas no šeit norādītajām attiecībām:
- (a) uzņēmumam ir akcionāru vai dalībnieku balsstiesību vairākums citā uzņēmumā;
 - (b) uzņēmumam ir tiesības iecelt vai atlaist pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūras locekļu vairākumu citā uzņēmumā;
 - (c) uzņēmumam ir tiesības īstenot noteicošu ietekmi pār citu uzņēmumu saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar šo uzņēmumu, vai saskaņā ar tā dibināšanas līguma klauzulu vai statūtiem;
 - (d) uzņēmums, kas ir cīta uzņēmuma akcionārs vai dalībnieks, vienpersoniski kontrolē akcionāru vai dalībnieku vairākuma balsstiesības minētajā uzņēmumā saskaņā ar vienošanos, kas panākta ar pārējiem uzņēmuma akcionāriem vai dalībniekiem.

Pieņemts uzskatīt, ka noteicoša ietekme nepastāv, ja 2. punkta otrajā daļā norādītie ieguldītāji tieši vai netieši neiesaistās attiecīgā uzņēmuma pārvaldīšanā, neskarot viņu kā akcionāru tiesības.

Uzņēmumi, kurus saista kādas no pirmajā daļā aplūkotajām attiecībām, ko nodrošina viens vai vairāki citi uzņēmumi vai kāds no 2. punktā minētajiem ieguldītājiem, arī ir uzskatāmi par saistītiem.

Uzņēmumi, kurus saista kādas no šīm attiecībām, ko nodrošina fiziska persona vai fizisku personu grupa, kuras kopīgi darbojas, arī ir uzskatāmi par saistītiem uzņēmumiem, ja tie pilnīgi vai daļēji darbojas tajā pašā konkrētajā tirgū vai blakustirgos.

Par “blakustirgu” uzskata produkta vai pakalpojuma tirgu, kas ir tieši augšupējs vai lejupējs no konkrētā tirgus.

4. Izņemot 2. punkta otrajā daļā minētos gadījumus, uzņēmums nav uzskatāms par MVU, ja 25 % vai vairāk tā kapitāla vai balsstiesību kopā vai atsevišķi tieši vai netieši kontrolē viena vai vairākas publiskas struktūras.
5. Uzņēmums var apliecināt savu statusu kā autonoms uzņēmums, partneruzņēmums vai saistīts uzņēmums, norādot datus par 2. pantā noteiktajām robežvērtībām. Šādu apliecinājumu var sniegt pat tad, ja kapitāls ir sadalīts tā, ka nav iespējams precīzi noteikt, kas to pārvalda, un šajā gadījumā uzņēmums var labā ticībā paziņot, ka tas var likumīgi uzskatīt, ka tā 25 % daļa vai lielāka daļa nepieder kādam atsevišķam uzņēmumam vai savstarpēji saistītiem uzņēmumiem. Šādi apliecinājumi neskar pārbaudes un apstākļu noskaidrošanu, kas paredzēta attiecīgo valstu un Savienības noteikumos.

4. pants

Dati, ko izmanto darbinieku skaita un finanšu rādītāju noteikšanai, un atsauces periods

1. Dati, ko izmanto, lai noteiktu darbinieku skaitu un finanšu rādītājus, attiecas uz pēdējo apstiprināto pārskata periodu un ir aprēķināti, par pamatu ņemot gadu. Tie iegūti, izmantojot datus pārskatu slēgšanas dienā. Apgrozījuma summu aprēķina bez pievienotās vērtības nodokļa (PVN) un citiem netiešajiem nodokļiem.
2. Ja, ņemot par pamatu gadu, pārskatu slēgšanas dienā atklājas, ka 2. pantā norādītā darbinieku skaita vai finanšu robežvērtība ir pārsniegta vai nav sasniegta, tas

nenozīmē, ka uzņēmums zaudēs vai iegūs vidējā, mazā uzņēmuma vai mikrouzņēmuma statusu, ja vien šīs robežvērtības nav pārsniegtas divos pārskata periodos pēc kārtas.

3. Jaunizveidotiem uzņēmumiem, kuru pārskati vēl nav apstiprināti, izmantojamos datus iegūst no labticīgām aptuvenām aplēsēm, kas veiktas finanšu gada laikā.

*5. pants
Darbinieku skaits*

Darbinieku skaits atbilst gada darba vienībām (GDV), tas ir, to personu skaitam, kas attiecīgajā uzņēmumā vai tā norīkojumā ir strādājušas pilnas slodzes darbu visa attiecīgā atsauges gada garumā. To personu darbu, kas nav nostrādājušas pilnu gadu, un to, kas veikušas nepilnas slodzes darbu, neatkarīgi no tā ilguma, kā arī sezonas darba ņēmēju darbu aprēķina GDV daļās. Darbinieku skaitā ietilpst:

- (a) algotī darbinieki;
- (b) personas, kas strādā tam pakļautajā uzņēmumā un ir pielīdzināmas algotīem darbiniekiem saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem;
- (c) īpašnieki vadītāji;
- (d) partneri, kas pastāvīgi piedalās uzņēmuma darbā un no uzņēmuma gūst finansiālas priekšrocības.

Mācekļi vai izglītojamie, kam ir mācekļa vai arodmācību līgums, darbinieku skaitā neietilpst. Maternitātes vai bērna kopšanas atvaļinājuma ilgums netiek ņemts vērā.

*6. pants
Uzņēmuma datu noteikšana*

1. Datus par autonomu uzņēmumu, to vidū darbinieku skaitu, nosaka, pamatojoties tikai un vienīgi uz minētā uzņēmuma pārskatiem.
2. Datus par uzņēmumu, tostarp darbinieku skaitu, kam ir partneruzņēmumi vai saistīti uzņēmumi, nosaka, balstoties uz uzņēmuma pārskatiem un citiem datiem vai, ja tādi pastāv, uz konsolidētajiem uzņēmuma pārskatiem vai konsolidētajiem pārskatiem, kuros uzņēmums iekļauts konsolidācijas rezultātā.

Datus, kas minēti pirmajā daļā, papildina ar datiem par attiecīgā uzņēmuma partneruzņēmumiem, kas atrodas tieši augšup vai lejup no tā. Datus agregē proporcionāli līdzdalības procentiem kapitālā vai balsstiesībām (ņemot vērā lielāko procentuālo īpatsvaru). Savstarpējas līdzdalības gadījumā ņem vērā lielāko procentuālo īpatsvaru.

Pirmajā un otrajā daļā minētajiem datiem pievieno 100 % datu par jebkuru uzņēmumu, kas ir tieši vai netieši saistīts ar attiecīgo uzņēmumu, ja šie dati vēl nav iekļauti konsolidētajos pārskatos.

3. Piemērojot 2. punktu, datus par attiecīgā uzņēmuma partneruzņēmumiem iegūst no pārskatiem un pārējiem datiem, ja tie pastāv konsolidētā veidā. Tiem pievieno 100 % datu par uzņēmumiem, kas saistīti ar šiem partneruzņēmumiem, ja vien to pārskata dati jau nav iekļauti konsolidācijas celā.

Piemērojot jau minēto 2. punktu, dati par uzņēmumiem, kas saistīti ar attiecīgo uzņēmumu, ir iegūstami no pārskatiem un pārējiem datiem, ja tie pastāv konsolidētā

veidā. Tos proporcionāli papildina ar datiem par šāda saistītā uzņēmuma jebkuru iespējamo partneruzņēmumu, kas ir tam tieši augšupējs vai lejupējs, ja tie vēl nav iekļauti konsolidētajos pārskatos proporcionāli līdzdalībai, kas ir vismaz proporcionāla 2. punkta otrajā daļā norādītajam procentuālajam īpatsvaram.

4. Ja konsolidētajos pārskatos nav uzrādīti dati par konkrēta uzņēmuma darbinieku skaitu, šos skaitlus aprēķina, proporcionāli agregējot datus par tā partneruzņēmumiem un papildinot tos ar datiem par uzņēmumiem, ar kuriem attiecīgais uzņēmums ir saistīts.

II PIELIKUMS
INFORMĀCIJA PAR VALSTS ATBALSTU, KAM PIEŠĶIRTS ATBRĪVOJUMS
SASKAŅĀ AR ŠIS REGULAS NOSACĪJUMIEM,
MINĒTA 9. PANTA 1. PUNKTĀ
(DOKUMENTS ATTIECAS UZ EEZ⁴⁶)

I DAĻA

Atbalsta atsauges numurs	(aizpilda Komisija)	
Dalībvalsts	
Dalībvalsts atsauges numurs	
Reģions	Reģiona nosaukums (NUTS ⁴⁷)	Reģionālā atbalsta statuss ⁴⁸
Piešķirēja iestāde	Nosaukums
	Pasta adrese, tīmekļa adrese
Atbalsta pasākuma nosaukums	
Valsts līmeņa juridiskais pamats (atsauce uz attiecīgo valsts oficiālo publikāciju)	
Tīmekļa saite uz atbalsta pasākuma pilnu tekstu	
Pasākuma veids	☐ Shēma	
	☐ Ad hoc atbalsts	Labuma guvēja vārds/nosaukums un grupa ⁴⁹ , pie kuras tas pieder
Spēkā esošas atbalsta shēmas vai ad hoc atbalsta grozījums		Komisijas piešķirtais atbalsta atsauges numurs
	☐ Pagarinājums
	☐ Izmaiņas
Ilgums ⁵⁰	☐ Shēma	dd/mm/yyyy līdz dd/mm/yyyy

46 Piemēro tikai mežsaimniecības nozarei paredzētam atbalstam un produktiem, kas nav minēti Līguma I pielikumā.

47 NUTS – Statistiski teritoriālo vienību nomenklatūra. Parasti norāda 2. līmeņa reģionu.

48 Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punkta a) apakšpunkts (statuss "A"), Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punkta c) apakšpunkts (statuss "C"), neatbalstāmās platības, t. i., platības, par kurām nav tiesību saņemt reģionālo atbalstu (statuss "N").

49 Konkurences noteikumos, kas paredzēti Līgumā par Eiropas Savienības darbību, un šajā regulā uzņēmums ir jebkurš subjekts, kas veic saimniecisko darbību, neatkarīgi no juridiskā statusa un veida, kādā tas tiek finansēts. Tiesa ir nolēmusi, ka subjekti, kurus (uz juridiska pamata vai de facto) kontrolē tas pats subjekts, būtu jāuzskata par vienu uzņēmumu.

50 Periods, kura laikā piešķirēja iestāde apņemas piešķirt atbalstu.

Piešķiršanas datums	☐ <i>Ad hoc</i> atbalsts	dd/mm/yyyy	
Attiecīgā ekonomikas nozare (nozares)	Norādīt NACE grupas⁵¹ līmenī		
Labuma guvēja veids	☐ MVU		
	☐ Lieli uzņēmumi		
Budžets			
	☐ Shēma: kopējā summa⁵²	Valsts valūta ... (pilnas summas)	
	☐ <i>Ad hoc</i> atbalsts: kopējā summa⁵³	Valsts valūta ... (pilnas summas)	
	Garantijas⁵⁴	Valsts valūta ... (pilnas summas)	
Atbalsta instruments	☐ Tieša dotācija/ Procentu likmes subsīdija		
	☐ Subsidēti pakalpojumi		
	☐ Aizdevums/ Atmaksājami avansi		
	☐ Garantija (attiecīgā gadījumā ar atsauci uz Komisijas lēmumu⁵⁵)		
	☐ Nodokļu atvieglojums vai atbrīvojums no nodokļiem		
	☐ Cits (norādīt)		
	Norādīt, kurā no šim kategorijām tas vislabāk iederētos iedarbības/funkcijas ziņā: ☐ Dotācija ☐ Aizdevums ☐ Garantija ☐ Nodokļu atvieglojums		
Ja piešķirts ES fondu līdzfinansējums	ES fonda (fondu) nosaukums:	Finansējuma summa (par katru ES fondu)	Valsts valūta .. (pilnas summas)
Cita informācija			

⁵¹ NACE 2. red. – Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija Eiropas Savienībā. Parasti nozari norāda grupas līmenī.

⁵² Atbalsta shēmas gadījumā: norāda plānotā budžeta kopējo summu saskaņā ar shēmu vai nodokļu zaudējuma novērtējumu visā darbības laikā par visiem atbalsta instrumentiem, ko aptver šī shēma.

⁵³ *Ad hoc* atbalsta piešķiršanas gadījumā: norāda kopējo atbalsta summu vai nodokļu zaudējumu.

⁵⁴ Attiecībā uz garantijām norāda nodrošināto aizdevumu maksimālo summu.

⁵⁵ Attiecīgā gadījumā atsauce uz Komisijas lēmumu, ar kuru apstiprina dotācijas bruto ekvivalenta aprēķināšanas metodiku, saskaņā ar šīs regulas 5. panta 2. punkta c) apakšpunkta ii) punktu.

II DAĀA

Norādīt regulas noteikumu, saskaņā ar kuru īsteno atbalsta pasākumu

Primārie mērķi <i>(iespējami vairāki mērķi; šajā gadījumā norāda visus mērķus)</i>	Atbalsta maksimālā intensitāte (%)	Atbalsta maksimālā summa valsts valūtā (pilnas summas)
☐ Atbalsts ar primāro lauksaimniecisko ražošanu saistītām investīcijām lauku saimniecībās (13. pants)		
☐ Atbalsts lauksaimniecības zemes konsolidācijai (14. pants)		
☐ Atbalsts ar lauku saimniecības ēku pārvietošanu saistītām investīcijām (15. pants)		
☐ Atbalsts ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību saistītām investīcijām (16. pants)		
☐ Darbības uzsākšanas atbalsts gados jauniem lauksaimniekiem un mazo lauku saimniecību attīstībai (17. pants)		
☐ Darbības uzsākšanas atbalsts lauksaimniecības nozares ražotāju grupām un organizācijām (18. pants)		
☐ Atbalsts lauksaimniecības produktu ražotāju dalībai kvalitātes shēmās (19. pants)		
☐ Atbalsts lauksaimniecības nozarē īstenotām zināšanu apmaiņas un informēšanas darbibām (20. pants)		
☐ Atbalsts konsultāciju pakalpojumiem lauksaimniecības nozarē (21. pants)		
☐ Atbalsts aizvietošanas pakalpojumiem lauku saimniecībā (22. pants)		
☐ Atbalsts lauksaimniecības produktu noieta veicināšanas pasākumiem (23. pants)		
☐ Atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt dabas katastrofai pieļūdzināmu nelabvēlīgu klimatisko apstākļu nodarīto kaitējumu (24. pants)		
☐ Atbalsts, kura mērķis ir segt dzīvnieku slimību un augiem kaitīgo organismu profilakses, kontroles un izskaušanas izmaksas, un atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu nodarīto kaitējumu (25. pants)		
☐ Atbalsts lopkopības nozarei (26. panta 1. punkta a) vai b) apakšpunkts)		
☐ Atbalsts par kritušajiem dzīvniekiem (26. panta 1. punkta c), d), e), f) vai g) apakšpunkts)		
☐ Atbalsts apdrošināšanas prēmiju maksāšanai (27. pants)		

Primārie mērķi <i>(iespējami vairāki mērķi, tādā gadījumā norāda visus mērķus)</i>	Atbalsta maksimāla intensitāte (%)	Atbalsta maksimāla summa valsts valūtā (pilnas summas)
☐ Atbalsts, kura mērķis ir atlīdzināt aizsargājamo dzīvnieku nodarīto kaitējumu (28. pants)		
☐ Atbalsts par traucēkliem, kas saistīti ar <i>Natura 2000</i> (29. pants)		
☐ Atbalsts lauku saimniecībā esoša kultūras un dabas mantojuma saglabāšanai paredzētām investīcijām (30. pants)		
☐ Atbalsts, kura mērķis ir kompensēt dabas katastrofu nodarīto kaitējumu lauksaimniecības nozarē (31. pants)		
Dabas katastrofas veids	☐ zemestrīce ☐ lavīna ☐ zemes nogruvums ☐ plūdi ☐ virpūļviesulis ☐ viesuļvētra ☐ vulkāna izvirdums ☐ dabas ugunsgrēks	
Dabas katastrofas datums	No dd/mm/aaaa līdz dd/mm/aaaa	
☐ Atbalsts pētniecībai un izstrādei lauksaimniecības nozarē (32. pants)		
☐ Atbalsts pētniecībai un izstrādei mežsaimniecības nozarē (32. pants)		
☐ Atbalsts apmežošanai un kokaugiem klātas zemes izveidei (33. pants)		
☐ Atbalsts agromežsaimniecības sistēmām (34. pants)		
☐ Atbalsts meža postījumu profilaksei un meža atjaunošanai pēc postījumiem (35. pants)		
☐ Atbalsts meža ekosistēmu izturētspējas un vidiskās vērtības uzlabošanai paredzētām investīcijām (36. pants)		
☐ Atbalsts par platībatkarīgiem traucēkliem, kas izriet no noteiktām obligātajām prasībām (37. pants)		
☐ Atbalsts meža vides un klimata pakalpojumiem un meža saglabāšanai (38. pants)		

Primārie mērķi <i>(Iespējami vairāki mērķi, tādā gadījumā norāda visus mērķus)</i>	Atbalsta maksimālā intensitāte (%)	Atbalsta maksimāla summa valsts valūtā (pilnas summas)
☐ Atbalsts mežsaimniecības nozarē īstenotām zināšanu apmaiņas un informēšanas darbībām (39. pants)		
☐ Atbalsts konsultāciju pakalpojumiem mežsaimniecības nozarē (40. pants)		
☐ Atbalsts investīcijām ar mežsaimniecības nozares attīstību, modernizāciju vai pielāgošanu saistītā infrastruktūrā (41. pants)		
☐ Atbalsts investīcijām mežsaimniecības tehnoloģijās un mežsaimniecības produktu pārstrādē, mobilizēšanā un tirdzniecībā (42. pants)		
☐ Atbalsts ģenētisko resursu saglabāšanai mežsaimniecībā (43. pants)		
☐ Darbības uzsākšanas atbalsts mežsaimniecības nozares ražotāju grupām un organizācijām (44. pants)		
☐ Atbalsts mežsaimniecības zemes konsolidācijai (45. pants)		
☐ Atbalsts pamatpakalpojumiem un ciematu atjaunošanai lauku apvidos (46. pants)		
☐ Atbalsts jaunuzņēmumiem, kas uzsāk nelauksaimnieciskas darbības lauku apvidos (47. pants)		
☐ Atbalsts aktīvo lauksaimnieku jaunai dalībai kokvilnas vai partikas produktu kvalitates shēmas (48. pants)		
☐ Atbalsts informācijas un noieta veicināšanas pasākumiem saistībā ar kokvilnu un pārtikas produktiem, uz kuriem attiecas kvalitātes shēma (49. pants)		
☐ Atbalsts par izmaksām, kas rodas MVU, kuri piedalās sabiedrības virzītas vietējās attīstības (SVVA) vai EIP darbības grupu projektos (50. pants)		
☐ Ierobežotas atbalsta summas MVU, kas piedalās sabiedrības virzītas vietējās attīstības (SVVA) vai EIP darbības grupu projektos (51. pants)		

III PIELIKUMS

NOTEIKUMI PAR 9. PANTA 2. PUNKTĀ MINĒTĀS INFORMĀCIJAS PUBLICĒŠANU

Dalībvalstis savu visaptverošo valsts atbalsta tīmekļa vietni, kurā publicējama 9. panta 2. punktā minētā informācija, organizē tādā veidā, lai minētajai informācijai varētu viegli piekļūt. Informāciju publicē izklājlapas datu formātā, kas dod iespēju datus meklēt, izgūt un viegli publicēt internetā, piemēram, *CSV* vai *XML* formātā. Piekļuvi valsts atbalsta tīmekļa vietnei sniedz visām ieinteresētajām personām bez ierobežojumiem. Lai piekļūtu valsts atbalsta tīmekļa vietnei, nav nepieciešama lietotāja iepriekšēja reģistrācija.

Publicē šādu informāciju par individuālu atbalsta piešķirumu, kā noteikts 9. panta 2. punkta c) apakšpunktā:

- (a) atsauce uz atbalsta identifikācijas numuru⁵⁶;
- (b) labuma guvēja identifikators,
- (c) uzņēmuma tips (MVU/liels) atbalsta piešķiršanas dienā;
- (d) reģions, kurā atrodas labuma guvējs, *NUTS*⁵⁷ II līmenī;
- (e) saimnieciskās darbības nozare *NACE*⁵⁸ grupas līmenī;
- (f) atbalsta elements, izteikts ar pilnu summu valsts valūtā⁵⁹;
- (g) atbalsta instruments⁶⁰ (dotācija/procentu likmju subsīdija, aizdevums/atmaksājams avanss/atmaksājama dotācija, garantija, nodokļu atvieglojums vai atbrīvojums no nodokļiem, riska finansējums, cits (konkretizēt));
- (h) atbalsta piešķiršanas datums;
- (i) atbalsta mērķis⁶¹;
- (j) piešķirējiestāde.

⁵⁶ Kā Komisija noteikusi saskaņā ar procedūru, kas minēta šīs regulas 9. panta 1. punktā.

⁵⁷ *NUTS* – Statistiski teritoriālo vienību nomenklatūra. Parasti norāda 2. līmeņa reģionu.

⁵⁸ Padomes Regula (EEK) Nr. 3037/90 (1990. gada 9. oktobris) par saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju Eiropas Kopienā (OV L 293, 24.10.1990., 1. lpp.), kas grozīta ar Komisijas Regulu (EEK) Nr. 761/93 (1993. gada 24. marts) (OV L 83, 3.4.1993., 1. lpp.) un kļūdas labojumu (OV L 159, 11.7.1995., 31. lpp.).

⁵⁹ Bruto dotācijas ekvivalenti.

⁶⁰ Ja atbalstu piešķir, izmantojot vairākus atbalsta instrumentus, norāda ar katru atbalsta instrumentu sniegtā atbalsta apjomu.

⁶¹ Ja atbalstam ir vairāki mērķi, norāda katram mērķim paredzētā atbalsta apjomu.